

**Analiză a impactului de reglementare
la proiectul legii zootehniei**

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Proiectul legii zootehniei
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	
Persoana responsabilă și datele de contact:	Cravcesco Maria tel.022-204-522 maria.cravcesco@maia.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
<p>În urma desființării Uniunii Sovietice și privatizării bunurilor statului, toate animalele au fost transferate în gospodăriile casnice ale populației, unde până în prezent infrastructura existentă este una învechită, fără aplicarea tehnologiilor moderne de creștere și întreținere a animalelor, calitatea materiei prime obținute este de o calitate inferioară în comparație cu cea obținută la fermele zootehnice, care fiind într-un număr foarte mic, efectivul de animale în proporție de 90-95 la sută este concentrat în gospodăriile individuale, diminuându-se an de an.</p> <p>La moment procesul de selecție și ameliorare a animalelor se efectuează haotic, nu are loc selecția animalelor direcționat, bazată pe rezultatele de bonitate a fiecărui animal în parte. Astfel scade productivitatea animalelor și ca rezultat rentabilitatea activității în sectorul zootehnic.</p> <p>Din situația descrisă se evidențiază următoarele probleme existente în sectorul zootehnic:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nivelul scăzut de selecție și ameliorare a animalelor; 2. Productivitatea scăzută a animalelor; 3. Calitatea joasă a materiei prime obținute; 4. Rentabilitatea scăzută a afacerii în domeniu. 	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>Pentru a soluționa problemele descrise în paragraful anterior Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare își propune să elaboreze o bază normativă adecvată, care reglementează procesul de selecție, reproducție și ameliorare a animalelor în mod direcționat, bazându-se pe rezultatele de bonitate a fiecărui animal în parte.</p> <p>Necesitatea elaborării și promovării proiectului de lege, în cauză este condiționată de procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară în conformitate cu Legea nr. 112 din 02.07.2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de</p>	

altă parte, și în conformitate cu Hotărîrea guvernului nr. 1472 din 30.12.2016 cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019.

De asemenea apropierea legislației naționale la legislația europeană este impusă și prin **Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020**, aprobată prin Hotărîrile Guvernului nr. 409 din 04.06.2014, și **Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia** aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 742 din 21.10.2015, în Acțiunea nr. 2 a **Obiectivului specific 1.1., Obiectivul general nr. 1:** „*Elaborarea și inițierea implementării programelor de dezvoltare pentru ramurile strategice ale sectorului agroalimentar*”.

Totodată, prin elaborarea și adoptarea prezentului act normativ va fi executată sarcina impusă prin pct. 8.9.1 din Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023 aprobat prin Hotărîrii Guvernului nr. 636/2019.

Proiectul de lege nominalizat, transpune prevederile Regulamentului (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind condițiile zootehnice și genealogice aplicabile ameliorării animalelor de reproducție de rasă pură, a porcilor de reproducție hibridi și a materialului germinativ provenit de la acestea, comerțului cu acestea și introducerii lor în Uniune, și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 652/2014 și a Directivelor 89/608/CEE și 90/425/CEE ale Consiliului, precum și de abrogare a anumitor acte în sectorul ameliorării animalelor („Regulamentul privind ameliorarea animalelor”) care reglementează:

1. modul de ameliorare a animalelor din speciile bovină, caprină, ovină, porcină și ecvină și materialul germinativ provenit de la acestea, în cazul în care se intenționează ca animalele respective, sau descendenții care rezultă din materialele germinative ale acestora să fie înregistrate ca animale de reproducție de rasă pură într-un registru genealogic sau înscrise ca porci de reproducție hibridi într-un registru zootehnic, în special în scopul comercializării în cadrul Uniunii, inclusiv în cadrul unui stat membru, a animalelor de reproducție în cauză și a materialului germinativ provenit de la acestea, sau în scopul introducerii lor în Uniune;

2. normele privind animalele de reproducție de rasă pură comerț cu animale și material germinativ provenit de la acestea bazat pe principii comune aplicabile recunoașterii societăților de ameliorare care gestionează rase și aprobării programelor lor de ameliorare;

3. cerințe comune pentru statele membre de înființare a autorității competente de ameliorare responsabile de: recunoașterea societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare și aprobarea programelor de ameliorare, controalele oficiale asupra operatorilor economici, furnizarea de asistență către alte state membre și țări terțe în cazul constatării unor cazuri de neconformitate;

4. norme referitoare la înscrierea animalelor de reproducție de rasă pură în registrele genealogice;

5. norme pentru testarea performanțelor și evaluarea genetică și criteriile de acceptare a animalelor de reproducție în scopul reproducției, precum și conținutul certificatelor zootehnice.

Elaborarea și adoptarea Legii zootehniei care transpune normele prevăzute de legislația Uniunii Europene va permite înființarea **societăților de ameliorare** și a exploatațiilor, care sunt asociații de deținători de animale (fermelor zootehnice) de rasă și dispun de personal calificat și tehnologii pentru a efectua testarea

performanțelor și evaluarea genetică pentru fiecare animal în parte în dependență de caracteristicile acestuia.

Societățile de ameliorare dețin registrul genealogic în care se introduce informația despre animalul de rasă: descendenții, caracteristicile animalului, desfășoară un program de ameliorare bazat pe caracteristicile fiecărei specii de animal.

Exploatațiile de ameliorare sunt asociații de deținători a porcilor hibridi, care dețin un registru zootehnic, desfășoară un program de ameliorare la toate nivelurile piramidei de ameliorare și de selecție utilizate pentru optimizarea planurilor de încrucișare prin combinarea caracteristicilor valoroase specifice ale diferitelor genotipuri și utilizarea efectului de animale.

Prin elaborarea prezentului proiect de lege se prevede crearea condițiilor pentru înființarea societăților de ameliorare și exploatațiilor de ameliorare. Acestea vor fi înființate prin metoda de recunoaștere a societăților și exploatațiilor de ameliorare. Această metodă va fi realizată prin procedura de notificare a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în calitate de autoritate competentă, privind intenția de asociere a deținătorilor de animale și de creare a unei societăți de ameliorare pe o anumită rasă/rase de animale din aceeași specie (bovine, ovine, porcine și ecvidee).

Totodată, proiectul legii zootehniei impune condiții pentru comerțul animalelor de rasă pură și a materialului germinativ provenit de la acestea, și introducerea lor în țară, animalele de rasă pură și materialul germinativ provenit de la acestea pentru a fi comercializate trebuie să fie însoțite de un certificat zootehnic.

Astfel, din cele menționate, proiectul de act normativ propus va avea un impact pozitiv nemijlocit asupra deținătorilor resurselor genetice de prăsilă, prin reglementarea corectă a lucrului de selecție și ameliorare, iar ca rezultat, va avea impact asupra tuturor deținătorilor de animale, prin creșterea potențialului de producție a animalelor de fermă și majorarea volumelor globale de producție obținute.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele apariției problemelor

1. Nivelul scăzut de selecție și ameliorare a animalelor

În prezent, procesul de ameliorare atât a raselor, cât și a efectivelor de animale de fermă este aproape inexistent. Procesul de selecție și ameliorare a animalelor se efectuează haotic, nu are loc selecția animalelor direcționat, bazată pe rezultatele de bonitate a fiecărui animal în parte. Astfel, **scade Productivitatea animalelor-2.**

3. Calitatea joasă a materiei prime obținute

Majoritatea efectivului de animale se întreține în gospodăriile individuale, ca de exemplu - din totalul efectivului de bovine (186,1 mii în anul 2015, inclusiv 127,7 mii, vaci mulgătoare) doar 15% se află în întreprinderile agricole și gospodăriile țărănești din care doar 5,9 mii - vaci mulgătoare.

Gospodăriile casnice (individuale) care dețin a câte o vacă în gospodărie nu pot asigura în măsura necesară respectarea tehnologiilor de creștere și exploatare a animalelor, deoarece nu este posibilă utilizarea tehnicii și utilajului la procesele tehnologice de pregătire a furajelor și nutrețurilor combinate, astfel toate lucrările se execută manual și, totodată nu aplică, în mare parte, mulsul mecanizat al vacilor, motiv din care laptele produs în aceste gospodării este de calitate inferioară și face dificilă fabricarea unei producții competitive de către întreprinderile de procesare.

Acest fapt este și cauza problemei nr. 4 **Rentabilitatea scăzută a afacerii în domeniu.**

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Situația existentă la moment în sectorul zootehnic în dinamică în ultimii 5 ani este următoare:

Efectivul de animale :

- de la 189 mii capete în anul 2014 - până la 144,8 mii capete în 2018 (bovine) – cu 23% mai puțin;
- de la 858 mii capete în 2014 - până la 769,9 mii capete în 2018 (ovine, caprine) – cu 10% mai puțin;
- de la 465,3 mii capete în 2014 - până la 397,3 mii capete în 2018 (porci) - cu 14% mai puțin.

Producția de carne:

- 20,5 mii tone în 2014 - până la 18,3 mii tone în 2018 carne de vită- cu 10% mai puțin;
- 88,3 mii tone în 2014 - până la 94,8 mii tone în 2018 carne de porc- cu 7% mai mult;
- 5,8 mii tone în 2014 - până la 5,5 mii tone în 2018 carne de ovine și caprine - cu 5% mai puțin;
- 60 mii tone în 2014 - până la 75 mii tone în 2018 carne de pasăre - cu 25% mai mult.

Producția de lapte :

- 524, mii tone în 2014 - până la 411,7 mii tone în anul 2018 - cu 28% mai puțin.

Ouă – 623,8 mln. buc. în 2014 - până la 688,6 mln. buc în 2018 - cu 6,7% mai mult.

În această perioadă avem o dinamică pozitivă, doar la producerea de miere de albine : în anul 2014 – 2,9 mii tone și în 2018 – 4,5 mii tone - cu 55% mai mult.

În ultimii opt ani, efectivele de animale din speciile bovine, porcine, ovine/caprine, ecvidee au continuat să se diminueze, iar concomitant cu acestea s-a înregistrat și o diminuare puternică a volumului de producție globală obținută.

În cazul în care statul nu va interveni, efectivele de animale din speciile menționate vor continua să se diminueze până la valori irecuperabile (30 mii cap de vaci de reproducție, 300 mii cap de ovine/caprine, 20 mii cap scroafe de reproducere), efective care nu vor permite asigurarea cu produse de origine animală nici a populației rurale, nemaivorbind de asigurarea securității alimentare a țării.

Totodată, se va reduce și numărul de unități de producere autorizate. În prezent în republică activează peste 630 ferme zootehnice autorizate (206 ferme zootehnice pentru creșterea bovinelor, 127 ferme și complexe zootehnice pentru creșterea porcinelor, 56 întreprinderi și ferme care practică creșterea păsărilor, 241 ferme zootehnice pentru creșterea ovinelor, 6 ferme zootehnice care practică creșterea cabalinelor), o bună parte din ele fiind sub riscul de a sista activitatea de producere.

În cazul neintervenției statului în problemele evidențiate pe viitor se va crea:

- a) situație de neîncredere a crescătorilor de animale în formele asociative;
- b) problema creșterii animalelor în sectorul individual va persista în continuare ceea ce conduce la realizarea unor producții de lapte și carne destinate consumului propriu și mai puțin pentru piață;

c) procesul de ameliorare a animalelor va continua să fie unul de nivel scăzut, acest fapt va duce la lipsa unor rase specializate (ameliorate) pentru direcțiile de exploatare lapte și carne atât la ovine, cât și la caprine, care să fie utilizate atât pentru exploatare în rasă pură, cât și la încrucișări de ameliorare a populațiilor locale.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Cadrul juridic actual

În legislația națională la moment sunt două acte legislative: Legea zootehniei nr.412-XIV din 27 mai 1999, Legea nr.371-XIII din 15 februarie 1995 privind selecția și reproducția în zootehnie. Prevederile actelor normative menționate sunt învechite și nu reflectă situația actuală din domeniu. Astfel nu permit dezvoltarea sectorului. Modificări și completări operate în ele au fost ne semnificative și nespecifice zootehniei, de unde au apărut și o serie de nemulțumiri din partea deținătorilor de animale privind condițiile organizatorice, lipsa actualizării reglementărilor aplicabile pentru sectorul zootehnic. Astfel, este necesară crearea unui cadru legal care să contribuie la perfecționarea raselor de animale, îmbunătățirea eficienței economice a creșterii și exploatării animalelor pentru toate categoriile de crescători de animale și o asigurare mai eficientă a programelor de reproducție, selecție și ameliorare.

Documentele de politici care condiționează intervenția statului sunt implementarea **Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020**, aprobate prin Hotărârile Guvernului nr. 409 din 04.06.2014, **Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia** aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 742 din 21.10.2015 și **Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019** aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1472 din 30.12.2016.

Acestea documente prevăd acțiuni de intervenție a statului prin elaborarea și armonizarea cadrului normativ cu cerințele Uniunii Europene și anume:

- Acțiunea nr. 2 a **Obiectivului specific 1.1., Obiectivul general nr. 1:** „Elaborarea și inițierea implementării programelor de dezvoltare pentru ramurile strategice ale sectorului agroalimentar, „ a Planului de acțiuni privind implementarea Strategie naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020;

- Acțiunea 26, **Art.181, Secțiunea 2- Domeniul veterinar, Capitolul IV „Măsurile Sanitare și Fitosanitare” Titlul V „Comerț și aspecte legate de comerț”** a Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Statul pentru soluționarea problemelor create la moment în sectorul zootehnic propune următoarele obiective:

1. Nivelul scăzut de selecție și ameliorare a animalelor;
2. Productivitatea scăzută a animalelor;
3. Calitatea joasă a materiei prime obținute;
4. Rentabilitatea scăzută a afacerii în domeniu.

Problema nr. 1 Nivelul scăzut de selecție și ameliorare a animalelor.

Obiectivul nr. 1 *Aplicarea celor mai noi metode de selecție și reproducție, precum și achiziționarea de animale din rase perfecționate și adaptabile condițiilor climatice din țara noastră, astfel încât să se îmbunătățească calitatea producțiilor de origine animală, pentru a corespunde normelor europene.*

Problema nr.2 Productivitatea scăzută a animalelor

Obiectivul nr.2 *Îmbunătățirea performanțelor de producție la toate speciile de animale, precum și a condițiilor de creștere și exploatare ale acestora, ceea ce va atrage o sporire a ponderii relative a producției animale din valoarea economică și socială a producției agricole.*

Problema nr. 3 Calitatea joasă a materiei prime obținute.

Obiectivul nr. 3. *Înființarea de exploatații moderne și re tehnologizarea celor existente prin atragerea investițiilor și folosirea fondurilor structurale în domeniul creșterii animalelor.*

Problema nr. 4 Rentabilitatea scăzută a afacerii în domeniu.

Obiectivul nr. 4 *Sporirea productivității animalelor și calități materiei prime obținute, concomitent cu fortificarea formelor asociative în sectorul zootehnic.*

Pentru realizarea obiectivelor propuse este necesar de a crea o bază legală armonizată cu legislația Uniunii Europene. Acest fapt va permite înființarea organismelor private (societăți de ameliorare și exploatații de ameliorare), care vor dispune de personal, utilaj, bază de date a pedigreului de animale și vor efectua selecția, și ameliorarea animalelor în dependență de caracteristicile fiecărei rase de animale în parte.

Totodată, o bază legală armonizată va permite atragerea de surse investiționale în sectorul zootehnic, care la momentul actual este în stagnare și introducerea raselor noi în țară, și crearea de noilor rase de animale cu un nivel de productivitate mai mare.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „**a nu face nimic**”, care presupune lipsa de intervenție

Lipsa intervenției prin opțiunea „a nu face nimic” va determina posibile:

✓ Avantaje:

1. Lipsa cheltuielilor administrative pentru elaborarea și promovarea proiectului legii zootehniei .

✓ Dezavantaje:

1. Existența unui număr mare de prevederi depășite, dar și o serie de neclarități în actualul cadru legislativ și normativ al sectorului zootehnic.

2. Incertitudine privind aplicarea legislației actuale ce influențează negativ obținerea produselor de origine animală autohtonă și calitativă.

3. Stagnarea dezvoltării sectorului zootehnic, crearea impedimentelor în ameliorarea și reproducția animalelor de rasă și a obținerii descendenților înalt productivi și viabili.

4. Problemele evidențiate vor persista în continuare.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Proiectul propune înființarea a organizațiilor private (operatori) noi:

„**societăți de ameliorare**” - care sunt asociații de deținători de animale de reproducție din specia bovină, porcină, ovină, căprină și ecvină de rasă pură și dețin registre geneologice;

„**exploatați de ameliorare**” – care sunt asociațiile de deținători de animale a porcilor de reproducție hibridi și dețin registre zootehnice.

Societățile de ameliorare și exploatațiile de ameliorare sunt recunoscute de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare Agenția) și au ca scop selecția, ameliorarea și reproducția animalelor, elaborează programe de ameliorare a animalelor, efectuează testări de performanță și evaluarea genetică.

În cazul când societatea de ameliorare sau exploatația de ameliorare nu deține capacități, echipament sau personal calificat pentru reproducția unei specii anumite de animal, sau porc hibrid, Agenția recunoaște o parte terță care este o persoană juridică publică sau privată, are capacități, dispune de echipament și personal calificat pentru a gestiona programul de ameliorare, inclusiv testarea performanțelor și evaluarea genetică pentru animalele respective.

În proiectul legii sunt descrise procedurile de:

- recunoaștere a societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare;
- aprobare a programului de ameliorare;
- înregistrare a animalelor în registrele geneologice și registrele zootehnice;
- testare a performanțelor și evaluarea genetică;
- cerințele ce trebuie să conțină certificatele zootehnice;
- drepturile și obligațiile deținătorilor de animale, societăților de ameliorare și exploatațiilor de ameliorare;
- controlul oficial al activității de ameliorare și controlul oficial al laptelui;
- comerț și introducere în țară a animalelor de reproducție și a materialului germinativ provenit de la acestea.

c) Expuneți **opțiunile alternative** analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost luate în calcul alte opțiuni.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Analiza impacturilor opțiunii „a nu face nimic”:

Efectele pozitive ale opțiunii „a nu face nimic” nu se observă.

Efectele negative ale opțiunii „a nu face nimic” sunt:

1. stagnarea dezvoltării sectorului zootehnic;
2. lipsa investițiilor în sector;
3. diminuarea șeptelului de animale;
4. procesul de selecție și ameliorare a animalelor este aproape inexistent;
5. degradarea genofondului animalelor de fermă;
6. întreținerea de către deținătorii de animale a animalelor slab productive;
7. obținerea volumelor de producție mici;
8. obținerea producției de origine animală - materiei prime necalitative;
9. neasigurarea unităților de procesare cu materie primă;

10. obținerea de către deținătorii de animale a veniturilor joase, deseori sub nivelul investițiilor;
11. abandonarea afacerilor în sectorul zootehnic;
12. emigrarea populației din zonele rurale.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Analiza impacturilor opțiunii „Elaborarea și implementarea proiectului legii zootehniei” va permite:

1. preluarea metodelor de selecție și ameliorare pentru domeniul zootehnic aprobate prin acquis-ul Uniunii Europene;
2. crearea condițiilor organizatorice pentru înființarea „societăților de ameliorare” și a „exploatațiilor de ameliorare”;
3. înființarea registrelor genealogice și zootehnice pentru animalele de rasă pură și porcii hibrizi;
4. fortificarea procesului de selecție și ameliorare a raselor și efectivelor de animale de fermă;
5. sporirea valorii genetice a animalelor de fermă;
6. majorarea efectivelor de animale în fermele zootehnice;
7. înființarea unităților noi de producere;
8. sporirea productivității animalelor de fermă;
9. obținerea unor producții globale majorate de produse de origine animală;
10. diminuarea costurilor de producere a produselor de origine animală;
11. sporirea rentabilității în sectorul zootehnic;
12. sporirea atractivității de activitate în sectorul zootehnic;
13. crearea noilor locuri de muncă în zonele rurale;
14. îmbunătățirea nivelului de trai în zonele rurale.

Impactul Economic

Pentru elaborarea și implementarea proiectului de lege nominalizat nu vor fi suportate cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

Implementarea actului normativ va fi executată de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, care în conformitate cu prevederile pct. 8 din Regulamentul cu privire la funcționarea și organizarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600/2018 - exercită funcțiile de supraveghere și control în domeniul zootehnic.

În cazul survenirii unor cheltuieli neprevăzute/suplimentare pentru Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în calitate sa de autoritate competentă în zootehnie, acestea urmează a fi acoperite din contul și în limita disponibilităților alocațiilor aprobate.

Prin elaborarea prezentului proiect de lege vor create condițiilor pentru înființarea societăților de ameliorare și exploatațiilor de ameliorare, conform formulei de recunoaștere a societăților și exploatațiilor de ameliorare, menționată mai sus.

Înființarea „societăților de ameliorare” și a „exploatațiilor de ameliorare” expuse în proiect va fi un proces voluntar, deținătorii de animale având posibilitatea să activeze în continuare de sine stătător, în cazul în care nu vor dori să dețină animale de reproducție, incluse în registrul genealogic, și vor întreține animale pentru producție.

Prevederile proiectului de lege nu vor contribui la majorarea costurilor de înființare a unităților de producție și procesare, precum și activitatea lor curentă. În același timp, vor contribui la majorarea numărului de unități de producere autorizate (într-o perioadă de 7-8 ani numărul fermelor zootehnice se va majora cu 50%), majorarea volumelor de producție obținute per unitate de producere (într-o perioadă de 5 ani volumele de producție de origine animală se vor majora cu 40-50%), diminuarea costurilor de producere a materiei prime, a prețurilor pentru produsele de origine animală livrate către procesatori sau consumatorii finali.

Impactul Social - implementarea proiectului va înlesni majorarea numărului de locuri de muncă, va stimula creșterea veniturilor angajatorilor sau angajaților. Actul legislativ elaborat vizează garantarea bunăstării atât a producătorului și procesatorului, cât și a consumatorului.

Impactul de mediu - implementarea proiectului nu va afecta nici într-un fel mediul înconjurător și nu va încuraja încălcarea normelor de protecție a mediului.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu au fost analizate alte opțiuni

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Implementarea proiectului va crea mediul favorabil pentru deținătorii de animale, și va permite să importăm animale de rasă din statele membre ale Uniunii Europene pentru a îmbunătăți fondul genetic, deoarece anume animalele de rasă se adaptează mai bine la condițiile climatice din republică.

Totodată, implementarea proiectului va influența direct dezvoltarea, modernizarea regiunilor rurale, rădicarea nivelului de trai în regiunile rurale, va asigura securitatea alimentară a țării și alinierea la standardele de calitate UE a produselor alimentare autohtone, acest fapt va facilita exportul produselor pe piața externă.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Pentru implementarea legii Guvernul va aproba:

1. Regulamentul de organizare și funcționare a societăților de ameliorare;
2. Regulamentul de organizare și funcționare a exploatațiilor de ameliorare;
3. Cerințe față de protecția și ameliorare a pășunilor;
4. Programului de valorificare a terenurilor noi și de sporire a fertilității solurilor;
5. Normele și regulile de bonitare a resurselor genetice;
6. Norme zootehnice privind testarea reproducătorilor de rasă pură și reproducătorilor de porci hibrizi;
7. Regulamentul privind modul de testare și omologare a raselor, tipurilor și crossurilor de animale;
8. Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrului de colectare și depozitare a materialului seminal, a echipelor de colectare și producție a embrionilor.
9. Cerințele privind modele de certificate zootehnice.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

1. Numărul societăților de ameliorare create pe rasă de animal;
2. Numărul de exploatați de ameliorare create pe rasa hibrid a porcului;
3. Numărul fermelor zootehnice de prăsilă pentru alte specii de animale de bovină, caprină, ovină, porcină și ecvină;
4. Numărul de programe de ameliorare pentru fiecare rasă de animal din specia: bovină, caprină, ovină, porcină și ecvină;
5. Numărul de programe de selecție și reproducere pentru fiecare rasă de animal de alte specii de: bovină, caprină, ovină, porcină și ecvină.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Primele schimbări vor fi resimțite o dată cu înființarea societăților de ameliorare pentru fiecare rasă în parte și a exploatațiilor de ameliorare pentru rasele de porc metis.

Ulterior odată cu activarea societăților de ameliorare și exploatațiilor de ameliorare vor avea loc schimbări și în mediul de afaceri într-o perioadă de 7-8 ani

se va majora numărul fermelor zootehnice cu 50%. Respectiv vom observa majorări la volumul producției obținute per unitate de producere.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Grupurile interesate de intervenția propusă sunt:

Grupul I

Asociațiile deținătorilor de animale:

- Federația Națională a Crescătorilor de Ovine și Caprine din Republica Moldova;
- Asociația Producătorilor de Carne de Porc;
- Asociația Fermierilor - Producători de Lapte;

Grupul II

Autoritățile publice centrale: Ministerul Economie, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Cancelaria de Stat, instituțiile publice: Universitatea Agrară de Stat, Academia de Știință, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, I.P., Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară” ,Î.S. „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”.

Grupul III

Fermele zootehnice de prăsilă.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Consultarea s-a efectuat prin expunerea/publicarea a Analizei impactului pe pagina web a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului actualmente Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, la compartimentul "Transparența decizională", rubrica "Proiecte de documente".

Totodată, Analizei impactului de reglementare a fost expediată pentru consultare în adresa asociațiilor de producători din domeniu (nr.20-07/436 din 30.01.2020).

Prin intermediul poștei electronice a fost expediat AIR în adresa I.P. „Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară” și Î.S. „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0		
povara administrativă	1		
fluxurile comerciale și investiționale	3		

competitivitatea afacerilor	3		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	3		
concurența pe piață	2		
activitatea de inovare și cercetare	3		
veniturile și cheltuielile publice	3		
cadrul instituțional al autorităților publice	2		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	3		
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	3		
situația social-economică în anumite regiuni	3		
situația macroeconomică	3		
alte aspecte economice	2		
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	3		
nivelul de salarizare	3		
condițiile și organizarea muncii	2		
sănătatea și securitatea muncii	1		
formarea profesională	3		
inegalitatea și distribuția veniturilor	0		
nivelul veniturilor populației	3		
nivelul sărăciei	3		
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	3		
diversitatea culturală și lingvistică	0		
partidele politice și organizațiile civice	0		
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	2		
modul sănătos de viață al populației	2		
nivelul criminalității și securității publice	0		
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	2		
accesul și calitatea serviciilor educaționale	1		
accesul și calitatea serviciilor medicale	0		
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	2		
nivelul și calitatea educației populației	1		
conservarea patrimoniului cultural	0		
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0		
accesul și participarea populației în activități sportive	1		
discriminarea	1		

alte aspecte sociale	1		
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	1		
calitatea aerului	2		
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatică, inclusiv a apei potabile și de alt gen	2		
biodiversitatea	3		
flora	3		
fauna	0		
peisajele naturale	0		
starea și resursele solului	3		
producerea și reciclarea deșeurilor	2		
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	3		
consumul și producția durabilă	3		
intensitatea energetică	0		
eficiența și performanța energetică	1		
bunăstarea animalelor	3		
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0		
utilizarea terenurilor	3		
alte aspecte de mediu	3		
<p><i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i></p>			

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-69-2884

Chișinău

21 martie 2022

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
cancelaria@maia.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ref.: scrisoarea nr. 08-07/798 din 18 martie 2022 / număr unic 283/MADRM/2020

Centrul de armonizare a legislației, analizând repetat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei, definitivat în baza avizelor autorităților interesate, în limita competențelor sale funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri adiționale.

/Semnat electronic/
Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2022.03.21 12:36:50 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

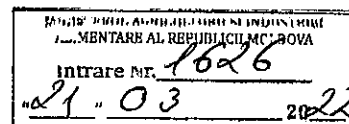

Executor: Natalia Vitvițchi
Tel: 022-250-477

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-4-8341

Chișinău

11 septembrie 2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Copie: Cancelaria de Stat

Ref: scrisoarea nr. 20-05/4026 din 05 septembrie 2020 / număr unic 238/MADRM/2020

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației transmite Avizul de compatibilitate întocmit în baza examinării repetate a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei, inclus în pct. 8.9.1 din compartimentul VIII „Sectorul agrar și industria alimentară” al Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG nr. 636/2019.

Anexă: 2 file

Șef Centru

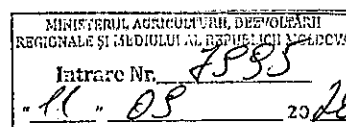
Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2020.09.11 09:30:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 229

AVIZ DE COMPATIBILITATE

În baza examinării repetate a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei, inclus în pct. 8.9.1 din compartimentul VIII „Sectorul agrar și industria alimentară” al Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG nr. 636/2019.

Proiectul prenotat are drept scop principal implementarea la nivelul legislației naționale de profil a Regulamentului (UE) 2016/1012, Deciziei Comisiei 84/247/CEE din 27 aprilie 1984, Deciziei Comisiei 84/419/CEE din 19 iulie 1984, Deciziei Comisiei 89/501/CEE din 18 iulie 1989, Deciziei Comisiei 89/502/CEE din 18 iulie 1989, Deciziei Comisiei 89/504/CEE din 18 iulie 1989, Deciziei Comisiei 89/505/CEE din 18 iulie 1989, Deciziei Comisiei 89/507/CEE din 18 iulie 1989, Deciziei Comisiei 90/254/CEE din 10 mai 1990, Deciziei Comisiei 90/255/CEE din 10 mai 1990, Deciziei Comisiei 90/256/CEE din 10 mai 1990, Deciziei Comisiei 90/257/CEE din 10 mai 1990, Deciziei Comisiei 92/353/CEE din 11 iunie 1992, Deciziei Comisiei 96/78/CE din 10 ianuarie 1996, precum și Deciziei Comisiei 2006/427/CE din 20 iunie 2006, în vederea creării, menținerii și dezvoltării fondului genetic la nivel național pentru toate speciile de animale. În acest scop, proiectul creează cadrul legal național care va contribui la creșterea productivității animalelor, susținerea deținătorilor de animale, favorizarea ameliorării raselor și a speciilor existente, crearea de noi rase și nu în ultimul rând la protecția mediului, sănătății populației și animalelor în procesul exploatării și circulației acestora.

În urma evaluării compatibilității versiunii inițiale a proiectului (Declarația de compatibilitate nr. 31/02-3-3944 din 13 mai 2020), Centrul de armonizare a legislației a constatat, că proiectul în cauză asigură transpunerea parțială a Regulamentului (UE) 2016/1012, precum și transpunerea integrală a Deciziilor Comisiei prenotate, fiind formulate o serie de obiecții privind compatibilitatea, precum și obiecții referitoare la instrumentele de armonizare (Tabelul de concordanță, clauza de armonizare, sigla UE) și Nota informativă.

Cu referire la proiectul național în redacție actuală, constatăm că, urmare procedurii de avizare, acesta a suferit mai multe modificări și completări. În speță, au fost înlăturate toate deficiențele și omisiunile privind compatibilitatea cu Regulamentul (UE) 2016/1012, precum și cele privind respectarea mecanismului de armonizare a legislației. În consecință, calificativul „transpune parțial” din clauza de armonizare și Nota informativă urmează a fi înlocuit cu „transpune”.

Totodată, remarcăm că, la data de 4 mai 2020 a fost publicat **Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/602 al Comisiei din 15 aprilie 2020 care a abrogat Deciziile 84/247/CEE, 84/419/CEE, 89/501/CEE, 89/502/CEE, 89/503/CEE, 89/504/CEE,**

89/505/CEE, 89/506/CEE, 89/507/CEE, 90/254/CEE, 90/255/CEE, 90/256/CEE, 90/257/CEE, 90/258/CEE, 92/353/CEE, 92/354/CEE, 96/78/CE, 96/79/CE, 96/509/CE, 96/510/CE, 2005/379/CE și 2006/427/CE, în măsura în care prevederile acestora se regăsesc în Regulamentul (UE) 2016/1012 transpus integral în proiectul național. Necesitatea abrogării acestora a rezultat din faptul că, deciziile în cauză au fost adoptate în temeiul Directivelor 88/661/CEE, 89/361/CEE, 90/427/CEE, 94/28/CE și 2009/157/CE ale Consiliului, care au fost abrogate și substituite prin Regulamentul (UE) 2016/1012, începând cu 1 noiembrie 2018.

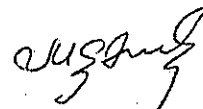
Prin urmare, decade necesitatea tabelelor de concordanță ale proiectului național cu actele UE, prenotate, iar referințele la acestea urmează a fi excluse din clauza de armonizare și Nota informativă.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Maria ȘENDILĂ, consultant principal

Email: maria.sendila@gov.md

Tel: 022-250-377, 079470830

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr.31/02-3-3944

Chișinău

13 mai 2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Copie: Cancelaria de Stat

Ref.: scrisoarea nr. 18-23-2628 / număr unic 238/MADRM/2020

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei, inclus în pct. 8.9.1 din compartimentul VIII „Sectorul agrar și industria alimentară” al Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG nr. 636/2019.

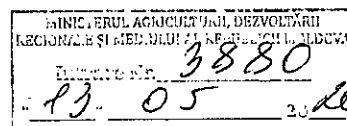
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei:

- transpune parțial Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind condițiile zootehnice și genealogice aplicabile ameliorării animalelor de reproducție de rasă pură, a porcilor de reproducție hibridi și a materialului germinativ provenit de la acestea, comerțului cu acestea și introducerii lor în Uniune și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 652/2014 și a Directivelor 89/608/CEE și 90/425/CEE ale Consiliului, precum și de abrogare a anumitor acte în sectorul ameliorării animalelor („Regulamentul privind ameliorarea animalelor”) (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 229

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2020.05.13 11:20:47 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 171 din 29 iunie 2016 / Regulation (EU) 2016/1012 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on zootechnical and genealogical conditions for the breeding, trade in and entry into the Union of purebred breeding animals, hybrid breeding pigs and the germinal products thereof and amending Regulation (EU) No 652/2014, Council Directives 89/608/EEC and 90/425/EEC and repealing certain acts in the area of animal breeding ('Animal Breeding Regulation') (Text with EEA relevance), published in the Official Journal of the European Union L 171 of 29 June 2012;

- **transpune** Decizia Comisiei 84/247/CEE din 27 aprilie 1984 de stabilire a criteriilor de recunoaștere a organizațiilor și asociațiilor de crescători care țin sau creează registre genealogice pentru bovinele reproducătoare de rasă pură, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 125 din 12 mai 1984, așa cum a fost modificată ultima oară prin Decizia Comisiei 2007/371/CE din 29 mai 2007 / Commission Decision 84/247/EEC of 27 April 1984 laying down the criteria for the recognition of breeders' organizations and associations which maintain or establish herd-books for pure-bred breeding animals of the bovine species, published in the Official Journal of the European Union L 125 of 12 May 1984, as was last time amended by Commission Decision 2007/371/EC of 29 May 2007;

- **transpune** Decizia Comisiei 84/419/CEE din 19 iulie 1984 de stabilire a criteriilor de înscriere a bovinelor în registrele genealogice, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 237 din 5 septembrie 1984, așa cum a fost modificată ultima oară prin Decizia Comisiei 2007/371/CE din 29 mai 2007 / Commission Decision 84/419/EEC of 19 July 1984 laying down the criteria for entering cattle in herd-books, published in the Official Journal of the European Union L 237 of 5 September 1984, as was last time amended by Commission Decision 2007/371/EC of 29 May 2007;

- **transpune** Decizia Comisiei 89/501/CEE din 18 iulie 1989 privind stabilirea criteriilor de autorizare și supraveghere a asociațiilor de crescători și a organizațiilor pentru creșterea animalelor care țin sau creează registre genealogice pentru reproducătorii porcini de rasă pură, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 247 din 23 august 1989 / Commission Decision 89/501/EEC of 18 July 1989 laying down the criteria for approval and supervision of breeders' associations and breeding organizations which establish or maintain herd-books for pure-bred breeding pigs, published in the Official Journal of the European Union L 247 of 23 August 1989;

- **transpune** Decizia Comisiei 89/502/CEE din 18 iulie 1989 privind stabilirea criteriilor de înregistrare în registrele genealogice ale reproducătorilor porcini de rasă pură, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 247 din 23 august 1989 / Commission Decision 89/502/EEC of 18 July 1989 laying down the criteria governing entry in herd-books for pure-bred breeding pigs, published in the Official Journal of the European Union L 247 of 23 August 1989;

- **transpune** Decizia Comisiei 89/504/CEE din 18 iulie 1989 privind stabilirea criteriilor de autorizare și de supraveghere a asociațiilor de crescători, a organizațiilor pentru creșterea

animalelor și a întreprinderilor private care țin sau creează registre pentru reproducătorii porcini hibridi, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 247 din 23 august 1989 / Commission Decision 89/504/EEC of 18 July 1989 laying down the criteria for approval and supervision of breeders' associations, breeding organizations and private undertakings which establish or maintain registers for hybrid breeding pigs, published in the Official Journal of the European Union L 247 of 23 August 1989;

- **transpune** Decizia Comisiei 89/505/CEE din 18 iulie 1989 de stabilire a criteriilor de înregistrare a reproducătorilor porcini hibridi, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 247 din 23 august 1989 / Commission Decision 89/505/EEC of 18 July 1989 laying down the criteria governing entry in registers for hybrid breeding pigs, published in the Official Journal of the European Union L 247 of 23 August 1989;

- **transpune** Decizia Comisiei 89/507/CEE din 18 iulie 1989 privind stabilirea metodelor de control al performanțelor și de apreciere a valorii genetice a animalelor din rasa porcină, reproducători de rasă pură și reproducători hibridi, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 247 din 23 august 1989 / Commission Decision 89/507/EEC of 18 July 1989 laying down methods for monitoring performance and assessing the genetic value of pure-bred and hybrid breeding pigs, published in the Official Journal of the European Union L 247 of 23 August 1989;

- **transpune** Decizia Comisiei 90/254/CEE din 10 mai 1990 de stabilire a criteriilor de recunoaștere a organizațiilor și a asociațiilor de crescători care țin sau creează registre genealogice pentru ovine și caprine reproducătoare de rasă pură, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 145 din 8 iunie 1990 / Commission Decision 90/254/EEC of 10 May 1990 laying down the criteria for approval of breeders' organizations and associations which establish or maintain flock-books for pure-bred breeding sheep and goats, published in the Official Journal of the European Union L 145 of 8 June 1990;

- **transpune** Decizia Comisiei 90/255/CEE din 10 mai 1990 privind stabilirea criteriilor de înscriere în registrele genealogice a animalelor din specia ovină și caprină, reproducători de rasă pură, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 145 din 8 iunie 1990, așa cum a fost modificată ultima oară prin Decizia Comisiei 2005/375/CE din 11 mai 2005 / Commission Decision 90/255/EEC of 10 May 1990 laying down the criteria governing entry in flock-books for pure-bred breeding sheep and goats, published in the Official Journal of the European Union L 145 of 8 June 1990, as was last time amended by Commission Decision 2005/375/EC of 11 May 2005;

- **transpune** Decizia Comisiei 90/256/CEE din 10 mai 1990 privind stabilirea metodelor de control al performanțelor și de apreciere a valorii genetice a ovinelor și caprinelor reproducătoare de rasă pură, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 145 din 8 iunie 1990 / Commission Decision 90/256/EEC of 10 May 1990 laying down methods for monitoring performance and assessing the genetic value of pure-bred breeding sheep and goats, published in the Official Journal of the European Union L 145 of 8 June 1990;

- **transpune** Decizia Comisiei 90/257/CEE din 10 mai 1990 de stabilire a criteriilor de acceptare în scopul reproducției a ovinelor și caprinelor de reproducție de rasă pură și de utilizare a spermei, ovulelor sau embrionilor acestora, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 145 din 8 iunie 1990 / Commission Decision 90/257/EEC of 10 May 1990 laying down the criteria for the acceptance for breeding purposes of pure-bred breeding sheep and goats and the use of their semen, ova or embryos, published in the Official Journal of the European Union L 145 of 8 June 1990;

- **transpune** Decizia Comisiei 92/353/CEE din 11 iunie 1992 privind criteriile de autorizare și de recunoaștere a organizațiilor sau asociațiilor care țin sau creează registre genealogice pentru ecvideele înregistrate, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 192 din 11 iulie 1992 / Commission Decision 92/353/EEC of 11 June 1992 laying down the criteria for the approval or recognition of organizations and associations which maintain or establish stud-books for registered equidae, published in the Official Journal of the European Union L 192 of 11 July 1992;

- **transpune** Decizia Comisiei 96/78/CE din 10 ianuarie 1996 de stabilire a criteriilor privind înscrierea și înregistrarea ecvideelor în registrele genealogice în scopul reproducției (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 19 din 25 ianuarie 1996 / Commission Decision 96/78/EC of 10 January 1996 laying down the criteria for entry and registration of equidae in stud-books for breeding purposes (Text with EEA relevance), published in the Official Journal of the European Union L 19 of 25 January 1996;

- **transpune** Decizia Comisiei 2006/427/CE din 20 iunie 2006 de stabilire a metodelor de control al performanțelor și de evaluare a valorii genetice a reproducătoarelor de rasă pură din specia bovină (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 169 din 22 iunie 2006 / Commission Decision 2006/427/EC of 20 June 2006 laying down performance monitoring methods and methods for assessing cattle's genetic value for pure-bred breeding animals of the bovine species (Text with EEA relevance), published in the Official Journal of the European Union L 169 of 22 June 2006.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național prezentat pentru expertiza de compatibilitate are drept scop principal implementarea la nivelul legislației naționale de profil a actelor UE menționate *supra* în vederea creării, menținerii și dezvoltării fondului genetic la nivel național pentru toate speciile de animale. Proiectul național creează cadrul legal național care va contribui la creșterea productivității animalelor, susținerea deținătorilor de animale, favorizarea ameliorării raselor și a speciilor existente, crearea de noi rase și nu în ultimul rând la protecția mediului, sănătății populației și animalelor în procesul exploatării și circulației acestora. De asemenea, proiectul național prevede crearea autorității naționale în domeniu (Agenția Națională pentru Zootehnie), care va fi responsabilă de implementarea actelor normative specifice sectorului zootehnic, va organiza și efectua controlul oficial al activității de ameliorare, va coordona activitatea de

selecție și reproducere la animale, va monitoriza ținerea registrelor genealogice și zootehnice de către societățile de ameliorare și exploatațiile de ameliorare etc.

Menționăm că, în prezent activitatea sectorului zootehnic este reglementată la nivel național de Legea zootehniei nr. 412/1999 și Legea nr. 371/1995 privind selecția și reproducția în zootehnie, ale căror norme nu reflectă situația actuală și nu permit dezvoltarea acestui sector și care vor fi abrogate și substituite prin noua Lege a zootehniei.

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punct de vedere al transpunerii:

- stabilește domeniul de aplicare și definește noțiunile relevante, cum ar fi: „animal”, „animal de reproducție de rasă pură”, „autoritate competentă de ameliorare”, „certificat zootehnic” etc. (art. 1 și 3 din proiectul național);
- instituie autoritatea competentă de a efectua controlul oficial asupra activității societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare (art. 9 (2), lit. j) din proiectul național);
- prevede dispoziții referitoare la recunoașterea societăților de ameliorare, exploatațiilor de ameliorare, precum și dispoziții privind aprobarea programul de ameliorare (art. 30 din proiectul național);
- instituie norme privind prezentarea programelor de ameliorare în cazul în care Agenția Națională pentru Zootehnie refuză aprobarea acestuia (art. 31 din proiectul național);
- prevede norme referitoare la elaborarea și actualizarea Listei societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare (art. 32 din proiectul național);
- stabilește condițiile în care are loc aprobarea, refuzul aprobării programelor de ameliorare și modalitatea de operare a modificărilor în programul de ameliorare aprobat (art. 33-35 din proiectul național);
- instituie drepturile deținătorilor de animale care participă la programele de ameliorare și drepturile societăților de ameliorare și ale exploatațiilor de ameliorare (art. 36 și 37 din proiectul național);
- stabilește cerințele privind înscrierea animalelor de reproducție de rasă pură în registrele genealogice (art. 38 - 43 din proiectul național);
- stabilește condițiile în care are loc acceptarea animalelor de reproducție de rasă pură și a materialului germinativ provenit de la acestea pentru reproducție (art. 44 din proiectul național);
- prevede metodele de verificare a identității animalelor de reproducție (art. 45 din proiectul național);
- instituie norme privind înregistrarea porcilor de reproducție hibridi în registrele zootehnice și acceptarea acestora pentru reproducție (art. 46 și 47 din proiectul național);
- Prevede metodele de testare a performanțelor și evaluarea genetică a animalelor de reproducție (art. 48 și 49 din proiectul național);
- stabilește obligațiile societăților de ameliorare, ale exploatațiilor de ameliorare și ale pășilor terțe care efectuează testarea performanțelor sau evaluarea genetică (art. 50 din proiectul național);

- stabilește norme privind eliberarea, conținutul și formatul certificatelor zootehnice (art. 51 din proiectul național);
- prevede cerințe pentru comerțul cu animale de reproducție și a materialului germinativ provenit de la acestea (art. 52 din proiectul național);
- stabilește prevederi referitoare la desfășurarea programului de ameliorare cu animale de reproducție de rasă pură (art. 53 din proiectul național);
- prevede norme referitoare la controlul oficial a activității de ameliorare (art. 54 - 57 din proiectul național);
- reglementează cerințe privind comerțul, importul animalelor de reproducție și a materialului germinativ provenit de la acestea (art. 58 - 60 din proiectul național);
- stabilește procedura de recunoaștere a societăților de ameliorare, a exploatațiilor de ameliorare și aprobarea programelor de ameliorare (art. 61 - 63 din proiectul național);
- reglementează procedura de înscriere în registrele genealogice și înregistrare în registrele zootehnice (art. 64 - 67 din proiectul național);
- instituie dispoziții referitoare la testarea performanțelor și evaluarea genetică (art. 68 - 72 din proiectul național);
- prevede informațiile pe care trebuie să le conțină certificatele zootehnice (art. 73 - 81 din proiectul național);
- stabilește acțiunile întreprinse de Agenția Națională pentru Zootehnie în cazurile în care se constată neconformitatea (art. 82 - 83 din proiectul național).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate *Politicii europene în domeniul agricol, sectorul veterinar și zootehnic*.

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene derivate prezintă relevanță directă dispozițiile *Regulamentului (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016* privind condițiile zootehnice și genealogice aplicabile ameliorării animalelor de reproducție de rasă pură, a porcilor de reproducție hibridi și a materialului germinativ provenit de la acestea, comerțului cu acestea și introducerii lor în Uniune, *Deciziei Comisiei 84/247/CEE din 27 aprilie 1984* de stabilire a criteriilor de recunoaștere a organizațiilor și asociațiilor de crescători care țin sau creează registre genealogice pentru bovinele reproducătoare de rasă pură, *Deciziei Comisiei 84/419/CEE din 19 iulie 1984* de stabilire a criteriilor de înscriere a bovinelor în registrele genealogice, *Deciziei Comisiei 89/501/CEE din 18 iulie 1989* privind stabilirea criteriilor de autorizare și supraveghere a asociațiilor de crescători și a organizațiilor pentru creșterea animalelor care țin sau creează registre genealogice pentru reproducătorii porcini de rasă pură, *Deciziei Comisiei 89/502/CEE din 18 iulie 1989* privind stabilirea criteriilor de înregistrare în registrele genealogice ale reproducătorilor porcini de rasă pură, *Deciziei Comisiei 89/504/CEE din 18 iulie 1989* privind stabilirea criteriilor de autorizare și de supraveghere a asociațiilor de crescători, a organizațiilor pentru creșterea animalelor și a întreprinderilor private care țin sau creează registre pentru reproducătorii porcini hibridi, *Deciziei Comisiei 89/505/CEE din 18 iulie 1989* de stabilire a

criteriilor de înregistrare a reproducătorilor porcini hibrizi, *Deciziei Comisiei 89/507/CEE din 18 iulie 1989* privind stabilirea metodelor de control al performanțelor și de apreciere a valorii genetice a animalelor din rasa porcină, reproducători de rasă pură și reproducători hibrizi, *Deciziei Comisiei 90/254/CEE din 10 mai 1990* de stabilire a criteriilor de recunoaștere a organizațiilor și a asociațiilor de crescători care țin sau creează registre genealogice pentru ovine și caprine reproducătoare de rasă pură, *Deciziei Comisiei 90/255/CEE din 10 mai 1990* privind stabilirea criteriilor de înscriere în registrele genealogice a animalelor din specia ovină și caprină, reproducători de rasă pură, *Deciziei Comisiei 90/256/CEE din 10 mai 1990* privind stabilirea metodelor de control al performanțelor și de apreciere a valorii genetice a ovinelor și caprinelor reproducătoare de rasă pură, *Deciziei Comisiei 90/257/CEE din 10 mai 1990* de stabilire a criteriilor de acceptare în scopul reproducției a ovinelor și caprinelor de reproducție de rasă pură și de utilizare a spermei, ovulelor sau embrionilor acestora, *Deciziei Comisiei 92/353/CEE din 11 iunie 1992* privind criteriile de autorizare și de recunoaștere a organizațiilor sau asociațiilor care țin sau creează registre genealogice pentru ecvideele înregistrate, *Deciziei Comisiei 96/78/CE din 10 ianuarie 1996* de stabilire a criteriilor privind înscrierea și înregistrarea ecvideelor în registrele genealogice în scopul reproducției, precum și *Deciziei Comisiei 2006/427/CE din 20 iunie 2006* de stabilire a metodelor de control al performanțelor și de evaluare a valorii genetice a reproducătoarelor de rasă pură din specia bovină.

Transpunerea și implementarea Regulamentului (UE) 2016/1012 în legislația națională este importantă în măsura în care acesta a abrogat și substituit Directiva 87/328/CEE, Directiva 88/661/CEE, Directiva 89/361/CEE, Directiva 90/118/CEE, Directiva 90/119/CEE, Directiva 91/174/CEE, Decizia 96/463/CE și Directiva 2009/157/CE, ale căror obligație de transpunere rezultă din prevederile Anexei XXIV-B, secțiunea 2 „Domeniul veterinar” din Acordul de Asociere RM - UE, termenii de implementare stabiliți fiind anii **2016 - 2019, care sunt evident depășiți.**

În ceea ce privește Decizia Comisiei 84/247/CEE, Decizia Comisiei 84/419/CEE, Decizia Comisiei 89/501/CEE, Decizia Comisiei 89/502/CEE, Decizia Comisiei 89/504/CEE, Decizia Comisiei 89/505/CEE, Decizia Comisiei 89/507/CEE, Decizia Comisiei 90/254/CEE, Decizia Comisiei 90/255/CEE, Decizia Comisiei 92/353/CEE, Decizia Comisiei 96/78/CE, Decizia Comisiei 2006/427/CE, obligația transpunerii și implementării în legislația națională a acestora, la fel, rezultă din prevederile secțiunii 2 „Domeniul veterinar” din Anexa XXIV-B „Lista legislației Uniunii care urmează a fi apropiată de către Republica Moldova ” la Acordul de Asociere RM - UE, termenii de implementare stabiliți fiind anii **2017 - 2019, care, la rândul lor sunt depășiți.**

Totodată, remarcăm că, Decizia Comisiei 90/256/CEE și Decizia Comisiei 90/257/CEE, deși, nu constituie obligații de transpunere pentru Republica Moldova, prevederile acestora, se circumscriu obiectului de reglementare și scopului proiectului național, precum și domeniului măsurilor sanitare și fitosanitare și cel al bunăstării animalelor, care constituie obiect al cooperării moldo-europene în temeiul capitolului 4 din Titlul V al Acordului de Asociere.

Evidențiem faptul că, actele UE indicate *supra* nu au constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, **prezentul proiect fiind exercițiul primar de transpunere al acestora.**

Regulamentul (UE) 2016/1012 are drept scop stabilirea unui set unic de norme aplicabile ameliorării animalelor de reproducție din specia bovină, porcină, ovină, caprină, ecvină și a materialului germinativ provenit de la acestea, precum și comerțul cu aceste animale. De asemenea, actul UE reglementează dispoziții privind: noțiunile aferente domeniului veterinar; comerțul cu animale de reproducție și materialul germinativ provenit de la acestea; recunoașterea societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare; retragerea recunoașterii societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare; aprobarea programelor de ameliorare; drepturile și obligațiile crescătorilor, societății de ameliorare și ale exploatațiilor de ameliorare; înscrierea animalelor de reproducție în registrele genealogice și zootehnice; înregistrarea porcilor de reproducție hibridi în registrele zootehnice și acceptarea pentru reproducție; testarea performanțelor și evaluarea genetică; centrele de referință ale Uniunii Europene; certificatele zootehnice; introducerea în Uniune a animalelor de reproducție și a materialului germinativ provenit de la acestea; autoritățile competente care desfășoară un program de ameliorare cu animale de reproducție de rasă pură; controalele oficiale, asistența administrativă, cooperarea și asigurarea respectării legislației de către statele membre; controalele efectuate de Comisia Europeană.

În ceea ce privește transpunerea Regulamentului (UE) 2016/1012, constatăm că proiectul național **a asigurat transpunerea parțială a actului UE**, fiind implementate normele referitoare la: domeniul de aplicare și definirea noțiunilor aferente domeniului veterinar (art. 1 (1), (2), (4), (5) și art. 2 din Regulamentul (UE) 2016/1012); comerțul cu animale de reproducție și cu materialul germinativ (art. 3 din Regulamentul (UE) 2016/1012); recunoașterea, refuzul recunoașterii și retragerea recunoașterii societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare (art. 4 - 6 din Regulamentul (UE) 2016/1012); lista societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare recunoscute (art. 7 (1) - (4) din Regulamentul (UE) 2016/1012); aprobarea programelor de ameliorare și modificările aduse programelor de ameliorare aprobate (art. 8 și 9 din Regulamentul (UE) 2016/1012); derogările privind programele de ameliorare (art. 10 din Regulamentul (UE) 2016/1012); refuzul aprobării programelor de ameliorare (art. 11 din Regulamentul (UE) 2016/1012); drepturile și obligațiile crescătorilor care participă la programele de ameliorare (art. 13 din Regulamentul (UE) 2016/1012); drepturile și obligațiile societăților de ameliorare și ale exploatațiilor de ameliorare (art. 14 din Regulamentul (UE) 2016/1012); structura registrelor genealogice (art. 15 din Regulamentul (UE) 2016/1012); secțiunea principală și suplimentară a registrelor genealogice (art. 16 și 17 din Regulamentul (UE) 2016/1012); înscrierea animalelor de reproducție de rasă pură în secțiunea principală a registrului genealogic (art. 18 din Regulamentul (UE) 2016/1012); derogările de la cerința înscrierii animalelor în secțiunea principală a registrelor genealogice (art. 19 din Regulamentul (UE) 2016/1012); înscrierea animalelor în secțiunile suplimentare (art. 20 din Regulamentul (UE) 2016/1012); acceptarea pentru reproducție a animalelor de reproducție de rasă pură și a materialului germinativ provenit de la acestea (art. 21 (1), (2), teza I și alin. (3)-(5) din Regulamentul (UE) 2016/1012); metodele de verificare a identității (art. 22 (1) și (2) din

Regulamentul (UE) 2016/1012); înregistrarea porcilor de reproducție hibridi în registrele zootehnice și acceptarea acestora pentru reproducție (art. 23 și 24 (1) - (3) din Regulamentul (UE) 2016/1012); metodele pentru testarea performanțelor și evaluarea genetică (art. 25 din Regulamentul (UE) 2016/1012); cerințele privind testarea performanțelor și evaluarea genetică (art. 26 și 27 din Regulamentul (UE) 2016/1012); obligațiile societăților de ameliorare, exploatațiilor de ameliorare și ale părților terțe care efectuează testarea performanțelor sau evaluarea genetică (art. 28 din Regulamentul (UE) 2016/1012); certificatele zootehnice (art. 30 (1) - (8), art. 31 - 33 din Regulamentul (UE) 2016/1012); controalele privind dreptul de a aplica ratele convenționale ale drepturilor pentru animale de reproducție de rasă pură (art. 37 din Regulamentul (UE) 2016/1012); autoritățile competente care desfășoară un program de ameliorare cu animale de reproducție de rasă pură (art. 38 din Regulamentul (UE) 2016/1012); desemnarea autorității competente pentru a efectua controlul oficial al activității societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare (art. 39 (1) din Regulamentul (UE) nr. 2016/1012); respectarea de către autoritățile competente a normelor privind programele de ameliorare (art. 40 din Regulamentul (UE) 2016/1012); obligațiile generale ale autorităților competente (art. 41 din Regulamentul (UE) 2016/1012); obligațiile de confidențialitate ale autorităților competente (art. 42 din Regulamentul (UE) 2016/1012); controalele oficiale (art. 43 - 46 din Regulamentul (UE) 2016/1012); acțiunile în cazul constatării neconformității (art. 47 din Regulamentul (UE) 2016/1012); măsurile speciale privind introducerea animalelor de reproducție și a materialului germinativ provenit de la acestea (art. 60 (1), lit. (a) și (b) din Regulamentul (UE) 2016/1012); cerințele privind recunoașterea societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare (Anexa I, partea 1 din Regulamentul (UE) 2016/1012); cerințele privind aprobarea programelor de ameliorare (Anexa I, partea 2, pct. 1 și pct. 2 din Regulamentul (UE) 2016/1012); cerințele suplimentare pentru societățile de ameliorare care înființează și conduc registre genealogice pentru animale de reproducție de rasă pură din specia ecvină (Anexa I, partea 3, pct. 1 - 3 din Regulamentul (UE) 2016/1012); înscrierea animalelor de reproducție de rasă pură în registrele genealogice și înscrierea animalelor în secțiunile suplimentare (Anexa II la Regulamentul (UE) 2016/1012); cerințele privind testarea performanțelor (Anexa III la Regulamentul (UE) 2016/1012); informațiile ce trebuie furnizate în certificatele zootehnice (Anexa V la Regulamentul (UE) 2016/1012).

Următoarele dispoziții ale Regulamentului (UE) 2016/1012, care nu au fost implementate în proiectul național, reprezintă *prevederi UE neaplicabile*, avînd în vedere statutul RM de stat asociat al Uniunii Europene sau *prevederi cu caracter optional*: art. 7 (5) privind adoptarea de către Comisie a actelor de punere în aplicare prin care se va stabili modele de formulare pentru informațiile ce urmează a fi incluse în lista cu societățile de ameliorare sau exploatațiile de ameliorare recunoscute; art. 12 privind notificarea și aprobarea programelor de ameliorare desfășurate în alte state membre UE decît cel în care este recunoscută societatea de ameliorare sau exploatația de ameliorare; art. 21 (6) privind posibilitatea de a autoriza, colecta, produce, prelucra și depozita materialul germinativ provenit de la animale de reproducție de rasă pură; art. 22 (3) privind adoptarea de către Comisie a actelor de punere în aplicare pentru aprobarea metodelor de verificare a identității animalelor de reproducție; art. 24 (4) privind posibilitatea de a autoriza, colecta, produce, prelucra și depozita materialul germinativ provenit de la porci de reproducție hibridi; art. 26 (2) privind adoptarea de către Comisie a actelor de punere în aplicare

prin care să se stabilească norme uniforme pentru testarea performanțelor și evaluarea genetică; art. 27 (4) și (5) posibilitatea statului membru UE de a decide ca părțile terțe care efectuează testarea performanțelor și evaluarea genetică să respecte cerințele aplicabile testării performanțelor și evaluării genetice externalizate; art. 29 privind centrele de referință ale Uniunii Europene; art. 30 (9) și (10) privind adoptarea de către Comisie a actelor delegate referitoare la modificarea conținutului certificatelor zootehnice; art. 32 (2) privind adoptarea de către Comisie a actelor de punere în aplicare pentru stabilirea modelelor de formulare pentru documentele de identificare unice valabile pe durata vieții ecvideelor; art. 34 - 36 privind introducerea în Uniunea Europeană a animalelor de reproducție și a materialului germinativ provenit de la acestea; art. 39 (2) și (3) privind întocmirea și actualizarea listei de către Comisie; art. 47 (8) posibilitatea statelor de a prevedea ca totalitatea cheltuielilor efectuate de autorități să fie suportate de operatorii răspunzători; art. 48 privind cooperarea și acordarea de asistență administrativă reciprocă în cazuri de neconformitate care își au originea, se extind și au efecte în mai multe state membre UE; art. 49 - 52 privind notificarea Comisiei în cazul constatării unei neconformități și acțiunile întreprinse de Comisie în acest caz; art. 53 - 56 privind controalele efectuate de Comisie în statele membre; art. 57 - 59 privind controalele efectuate de Comisie în țări terțe; art. 60 (1), teza II, III și alin. (2)-(4) privind adoptarea de către Comisie a actelor de punere în aplicare; art. 61 - 69 privind măsurile tranzitorii și dispozițiile finale; Anexa I, partea 3, pct. 4 privind derogările aplicabile în cazul recunoașterii societăților de ameliorare a animalelor de reproducție de rasă pură din specia ecvină pe teritoriile UE enumerate în Anexa VI; Anexa IV privind centrele de referință ale Uniunii Europene; Anexa VI privind teritoriile Uniunii Europene unde pot fi introduse animale de reproducție și materialul germinativ provenit de la acestea.

Din perspectiva Regulamentului (UE) 2016/1012, proiectul național instituie, în premieră pentru legislația națională, norme privind înființarea societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare, care vor avea drept atribuții ameliorarea animalelor, reproducția animalelor, elaborarea programelor de ameliorare, efectuarea testelor de performanță și evaluarea genetică a animalelor, controlul performanțelor pentru animale.

După modelul prevăzut de actul UE, proiectul național înființează o autoritate națională competentă unică de organizarea, coordonarea și monitorizarea activităților de selecție și reproducție a animalelor, însămânțare artificială a animalelor, ținere a registrelor zootehnice/genealogice etc. (Agenția Națională pentru Zootehnie). Menționăm că, actualmente la nivelul legislației naționale eliberarea autorizațiilor reproducătorilor tuturor speciilor de animale pentru însămânțare artificială și montă dirijată se efectuează de Inspectoratul Zootehnic, iar controlul oficial al performanțelor animale și supravegherea de stat în selecție și reproducție sunt exercitate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

De asemenea, proiectul național, în acord cu prevederile art. 8 din Regulamentului (UE) 2016/1012, stabilește dispoziții noi referitoare la efectuarea de către părți terțe recunoscute a activităților legate de testarea performanțelor, evaluarea genetică a animalelor și gestionarea programelor de ameliorare sub rezerva anumitor condiții: societățile/exploatațiile de ameliorare să își asume responsabilitatea conformității cu cerințele privind programul de ameliorare; să nu existe conflict de interese dintre partea terță și activitatea economică a crescătorilor care participă

la programul de ameliorare; partea terță să îndeplinească toate cerințele necesare desfășurării activității în cauză; activitățile economice ale deținătorilor de animale și contractul de prestări de servicii încheiat dintre societățile/exploatațiile de ameliorare și partea terță prevede expres activitățile care sunt încredințate părților terțe, denumirea, datele de contact ale acesteia.

Obiecții privind compatibilitatea proiectului național cu Regulamentul (UE) 2016/1012

Cu referire la noțiunea „exploatație de ameliorare”, art. 3 din proiectul național definește exploatația de ameliorare ca fiind asociația de deținători de animale, exploatație zootehnică care desfășoară activități într-un sistem de reproducție și deține animale, or potrivit Regulamentului (UE) 2016/1012 (art. 2, pct. 6) prin exploatație se înțelege nu doar asociația de crescători, dar și **„organizația de ameliorare, exploatația privată care desfășoară activități într-un sistem de reproducție închis sau organism public”**.

Remarcăm că, proiectul nu a transpus noțiunea de „întreprindere privată care desfășoară activitatea într-un sistem de reproducție închis” din art. 2, pct. 25 din actul UE, iar Tabelul de concordanță nu explică motivele netranspunerii acesteia.

Definiția noțiunii „societate de ameliorare” din art. 3 al proiectului național nu corespunde în totalitate noțiunii corespondente din art. 2, pct. 5 al Regulamentului (UE) 2016/1012. Astfel, potrivit proiectului național, societatea de ameliorare reprezintă o asociație de deținători de animale privată, or actul UE prevede că societatea de ameliorare poate fi „orice asociație de crescători, organizație de ameliorare **sau organism public**”.

Cu referire la art. 44 (2) din proiectul național, care prevede că societatea de ameliorare poate **limita** utilizarea mai multor tehnici de reproducție a animalelor de reproducție din rasa ecvină, dacă aceasta limitare este prevăzută în programul de ameliorare remarcăm că, în conformitate cu art. 21 (2) din Regulamentul (UE) 2016/1012, societățile au posibilitatea nu doar de a limita, dar și **de a interzice** utilizarea unor tehnici de reproducție.

Proiectul național **nu asigură transpunerea** prevederilor art. 1 (3) din actul UE referitoare la excluderea din domeniul de aplicare a acestuia a animalelor de reproducție și materialului germinativ provenit de la acestea, care sunt destinate unor experimente tehnice sau științifice efectuate sub supravegherea autorității competente, iar Tabelul de concordanță nu explică motivele netranspunerii și termenul preconizat pentru realizarea transpunerii integrale a acestora. Mai mult, având în vedere că proiectul național prevede la art. 23 (1) că biotehnologia transferului de embrioni și manipulările genetice cu caracter experimental pot fi efectuate de instituțiile de cercetare științifică și de învățământ superior, considerăm oportun includerea în proiect a mențiunii precum că prevederile art. 30 - 83 nu se aplică animalelor de reproducție și materialului germinativ provenit de la acestea, care sunt destinate experimentelor tehnice sau științifice.

De asemenea, proiectul național **nu transpune** prevederile art. 21 (7) din Regulamentul (UE) 2016/1012, care stabilește obligativitatea efectuării testării performanțelor sau evaluării genetice numai în cazul în care programul de ameliorare, ce urmărește conservarea rasei sau conservarea diversității genetice existente în cadrul rasei, impune această obligație, iar Tabelul de concordanță nu explică motivele netranspunerii și termenul preconizat pentru realizarea transpunerii integrale a acestora. Menționăm că, pe lângă cerințele generale ce trebuie să fie incluse într-un program de ameliorare, în cazul în care acesta urmărește conservarea rasei, măsurile complementare care vor permite conservarea sustenabilă pe termen lung al rasei în cauză, la fel, trebuie să fie incluse în acest program.

În contextul celor relatate *supra*, evidențiem că din perspectiva transpunerii Regulamentului (UE) 2016/1012, **proiectul național și-a atins parțial finalitatea urmărită, având în vedere deficiențele și omisiunile de compatibilitate identificate**, precum și faptul că, reieșind din obiectivul proiectului, nu reiese intenția transpunerii parțiale a actului UE. Reiterăm că, obligația transpunerii integrale a Regulamentului (UE) 2016/1012 rezultă din dispozițiile Anexei XXIV-B la Acordul de Asociere RM-UE, termenele de implementare fiind deja depășite.

Decizia Comisiei 84/247/CEE are drept scop stabilirea condițiilor esențiale aplicabile organizațiilor sau asociațiilor de crescători care dețin sau creează registre genealogice pentru bovine reproducătoare de rasă pură în vederea recunoașterii acestor organisme. Actul UE prevede că statele pot să nu recunoască o nouă organizație sau asociație de crescători în cazul în care aceasta pune în pericol conservarea rasei sau compromite programul zootehnic al organizațiilor sau asociațiilor existente. De asemenea, actul UE conține norme privind retragerea recunoașterii oficiale a organizațiilor sau asociațiilor de crescători în cazul în care acestea nu mai îndeplinesc condițiile care au impus recunoașterea lor.

Din momentul adoptării și pînă în prezent, Decizia Comisiei 84/247/CEE a fost supusă modificării prin Decizia Comisiei 2007/371/CE din 29 mai 2007, care se referă la înlocuirea pct. 3 din Anexă privind cerințele ce trebuie îndeplinite de către organizațiile sau asociațiile de crescători pentru a fi declarate recunoscute oficial. Menționăm că, modificările operate la actul UE în discuție cad sub incidența exercițiului de transpunere realizat prin proiectul național supus expertizei de compatibilitate, fiind implementate în modul corespunzător.

În ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 84/247/CEE, menționăm cu titlu general că, **proiectul național și-a atins finalitatea propusă**, fiind asigurată implementarea integrală și corespunzătoare a normelor actului UE referitoare la: prezentarea autorităților competente a unei cereri, de către organizațiile și asociațiile de crescători, pentru a fi recunoscute oficial (art. 1 din Decizia Comisiei 84/247/CEE); acordarea recunoașterii în cazul în care organizațiile și asociațiile de crescători îndeplinesc condițiile necesare și neacordarea acestei recunoașteri în cazuri contrare (art. 2 din Decizia Comisiei 84/247/CEE); retragerea recunoașterii oficiale în cazul în care organizațiile și asociațiile de crescători nu mai îndeplinesc în mod constant condițiile necesare (art. 3 din Decizia Comisiei 84/247/CEE); condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o organizație sau asociație de crescători pentru a fi recunoscută oficial (Anexa la Decizia Comisiei 84/247/CEE).

Remarcăm că, din perspectiva Deciziei Comisiei 84/247/CEE, proiectul național instituie reglementări noi la nivel național în ceea ce privește recunoașterea asociațiilor de crescători care dețin sau creează registre genealogice pentru animale de reproducție de rasă pură din specia bovină.

Decizia Comisiei 84/419/CEE are drept scop stabilirea criteriilor de înscriere a bovinelor în registrele genealogice. În acest sens, actul UE conține norme privind: condițiile de înscriere în secțiunea principală a registrului genealogic a bovinelor; împărțirea în clase a secțiunii principale a registrului genealogic; înscrierea bovinelor într-o secțiune - anexă la registrul genealogic; înscrierea în secțiunea principală a unei bovine a cărei ascendenți pe linia maternă sunt înscrși în secțiunea - anexă la registru, iar pe linia paternă sunt înscrși în secțiunea principală a registrului genealogic.

Din momentul adoptării și pînă în prezent, Decizia Comisiei 84/419/CEE a fost modificată prin Decizia Comisiei 2007/371/CE din 29 mai 2007 care a completat art. 1 cu norme specifice referitoare la crearea registrelor genealogice pentru rase noi din specia bovină. Modificările operate la actul UE în discuție cad sub incidența exercițiului de transpunere realizat prin proiectul național supus expertizei de compatibilitate, modificările fiind implementate în modul corespunzător.

În ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 84/419/CEE, menționăm cu titlu general că, **proiectul național și-a atins finalitatea propusă**, fiind asigurată implementarea integrală și corespunzătoare a normelor actului UE referitoare la: criteriile de înscriere a bovinelor în secțiunea principală a registrelor genealogice (art. 1 din Decizia Comisiei 84/419/CEE); delimitarea în clase a secțiunii principale din registrul genealogic, în funcție de caracteristicile bovinelor (art. 2 din Decizia Comisiei 84/419/CEE); înscrierea într-o secțiune - anexă la registrul genealogic a bovinelor care nu întrunesc condițiile necesare pentru a fi înscrise în secțiunea principală a registrului respectiv (art. 3 din Decizia Comisiei 84/419/CEE); înscrierea în secțiunea principală a registrului genealogic a unei femele din specia bovină a cărei mamă și bunică sunt înscrise în secțiunea - anexă, iar tatăl și doi bunici sunt înscrși în secțiunea principală a registrului genealogic (art. 4 din Decizia Comisiei 84/419/CEE).

Din perspectiva reglementărilor Deciziei Comisiei 84/419/CEE, proiectul național instituie prevederi noi referitoare la secțiunile registrului genealogic în care pot fi înregistrate animalele din specia bovină, precum și condițiile în care aceste animale pot fi înregistrate.

Decizia Comisiei 89/501/CEE are drept scop instituirea condițiilor de autorizare și supraveghere a asociațiilor și organizațiilor de crescători de animale care dețin sau creează registre genealogice pentru reproducătorii porcini de rasă pură. Astfel, Decizia UE prevede norme referitoare la: obligativitatea depunerii unei cereri la autoritatea competentă pe teritoriul căreia își are sediul organizația sau asociația de crescători pentru a putea fi autorizată oficial; situația în care autoritatea competentă are dreptul de a nu recunoaște sau de a retrage autorizația unei organizații sau asociații de crescători; condițiile în care poate fi acordată autorizația oficială.

În ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 89/501/CEE, remarcăm cu titlu general că, **proiectul național și-a atins finalitatea propusă**, fiind asigurată implementarea integrală și corespunzătoare a normelor actului UE referitoare la: acordarea autorizației oficiale în baza unei cereri depuse la autoritatea competentă de către organizațiile sau asociațiile de crescători de animale care dețin sau creează registre genealogice pentru reproducătorii porcini de rasă pură (art. 1 din Decizia Comisiei 89/501/CEE); neacordarea autorizației unei organizații sau asociații de crescători de animale în cazul în care aceasta pune în pericol conservarea rasei sau compromite programul zootehnic al unei organizații sau asociații existente (art. 2 din Decizia Comisiei 89/501/CEE); retragerea autorizației oficiale în situația în care organizația sau asociația de crescători nu mai îndeplinește condițiile în care a fost acordată (art. 3 din Decizia Comisiei 89/501/CEE); criteriile pe care trebuie să le îndeplinească o asociație de crescători sau o organizație pentru creșterea animalelor pentru a fi autorizată oficial (Anexa la Decizia Comisiei 89/501/CEE).

Astfel, din perspectiva actului UE menționat, proiectul național instituie, în premieră pentru legislația națională, dreptul Agenției Naționale pentru Zootehnie de a nu recunoaște o societate de ameliorare sau o exploatare de ameliorare în condițiile în care acțiunile acesteia pun în pericol conservarea rasei sau compromit programul de ameliorare al unei asociații existente.

Decizia Comisiei 89/502/CEE are drept scop stabilirea criteriilor de înregistrare în registrele genealogice a reproducătorilor porcini de rasă pură. În acest scop, actul UE prevede condițiile pe care trebuie să le îndeplinească reproducătorul porcine de rasă pură pentru a fi înscris în secțiunea principală a registrului genealogic, modalitatea de clasificare a secțiunii principale din registrul genealogic și condițiile înregistrării unei femele din specia porcine într-o secțiune - anexă la registrul genealogic.

Remarcăm cu titlu general că, în ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 89/502/CEE, **proiectul național și-a atins finalitatea propusă**, fiind asigurată implementarea integrală și corespunzătoare a normelor actului UE referitoare la: înscrierea în secțiunea principală a registrului genealogic a animalelor de reproducție de rasă pură din specia porcine în situația în care acestea provin din ascendenți înscrisi în acel registru, sunt identificate și au o filiație stabilită după regulile prevăzute în registrul genealogic (art. 1 din Decizia Comisiei 89/502/CEE); divizarea în mai multe clase a secțiunii principale din registrul genealogic și înscrierea în aceste secțiuni a animalelor din specia porcine de rasă pură care îndeplinesc condițiile necesare (art. 2 din Decizia Comisiei 89/502/CEE); înscrierea în secțiunea - anexă la registrul genealogic a unei femele de rasă pură din specia porcine în cazul în care aceasta este considerată corespunzătoare standardelor rasei, este identificată și prezintă caracteristicile minime prevăzute în regulile registrului genealogic (art. 3 din Decizia Comisiei 89/502/CEE); înscrierea unei femele de rasă pură din specia porcine în secțiunea principală a registrului genealogic în situația în care ascendenții pe linie maternă sunt înregistrați în secțiunea - anexă la registrul genealogic, iar ascendenții pe linie paternă sunt înscrisi în secțiunea principală a respectivului registru (art. 4 din Decizia Comisiei 89/502/CEE).

Așadar, în acord cu dispozițiile Deciziei Comisiei 89/502/CEE, proiectul național instituie norme primare noi referitoare la înscrierea în seciunea suplimentară a registrului genealogic a animalelor din specia porcină care nu sunt eligibile de a fi înregistrare în secțiunea principală.

Decizia Comisiei 89/504/CEE are drept scop stabilirea criteriilor de autorizare și supraveghere a asociațiilor de crescători, organizațiilor pentru creșterea animalelor și întreprinderilor private care dețin sau creează registre pentru reproducătorii porcini hibridi. De asemenea, actul UE prevede obligația asociațiilor, organizațiilor și întreprinderilor private pentru creșterea animalelor de a înainta o cerere către autoritatea competentă pentru a obține autorizația oficială, precum și condițiile de retragere și de acordare a autorizațiilor oficiale.

În ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 89/504/CEE, remarcăm cu titlu general că, **proiectul național și-a atins finalitatea propusă**, fiind asigurată implementarea fidelă și corespunzătoare a normelor actului UE referitoare la: acordarea autorizațiilor oficiale numai în baza unei cereri depuse la autoritățile competente de către asociațiile, organizațiile și întreprinderile private pentru creșterea animalelor (art. 1 din Decizia Comisiei 89/504/CEE); respectarea condițiilor necesare de către asociațiile de crescători, organizațiile pentru creșterea animalelor și de către întreprinderile private care dețin sau creează registre (art. 2 din Decizia Comisiei 89/504/CEE); retragerea autorizației oficiale în cazul în care organizațiile, asociațiile și întreprinderile nu mai respectă condițiile care au impus acordarea acesteia (art. 3 din Decizia Comisiei 89/504/CEE); condițiile pe care trebuie să le îndeplinească organismele pentru creșterea animalelor care dețin sau creează registre pentru reproducătorii porcini hibridi pentru a putea fi autorizate oficial (Anexa la Decizia Comisiei 89/504/CEE).

Printre noutățile introduse de proiectul național, în conformitate cu normele art. 3 din Decizia Comisiei 89/504/CEE, menționăm atribuția Agenției de a retrage recunoașterea unei asociații de crescători ce dețin sau creează registre pentru reproducătorii porcini hibridi în situația în care aceste asociații nu îndeplinesc condițiile corespunzătoare, respectiv, dacă nu au personalitate juridică, nu pot efectua controalele necesare, nu dețin un efectiv de animale suficient pentru realizarea unui program de ameliorare etc.

Decizia Comisiei 89/505/CEE stabilește criteriile de înregistrare a reproducătorilor porcini hibridi în registrele corespunzătoare. Astfel, numai reproducătorii porcini hibridi care sunt identificați după naștere și care au o filiație stabilită potrivit normelor din acel registru vor putea fi înregistrați.

În ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 89/505/CEE, menționăm cu titlu general că, **proiectul național și-a atins finalitatea urmărită**, fiind asigurată implementarea integrală și corespunzătoare a actului UE în ceea ce privește înscrierea în registrul zootehnic a reproducătorilor porcini hibridi care sunt identificați după naștere și au o filiație stabilită conform regulilor din registru (art. 1 din Decizia Comisiei 89/505/CEE).

Astfel, sub aspectul reglementărilor Deciziei Comisiei 89/505/CEE, proiectul național instituie norme referitoare la procedura de înregistrare în registrele zootehnice a animalelor de reproducție hibridi din specia porcină de către exploatațiile de ameliorare. În acest sens, la cererea deținătorilor de animale, porcul de reproducție hibrid care va fi identificat după naștere și va avea o filiație stabilită după regulile prevăzute în registru, va fi înscris în registrul zootehnic.

Decizia Comisiei 89/507/CEE are drept scop stabilirea metodelor de control al performanțelor și de apreciere a valorii genetice a animalelor din rasa porcină, reproducători de rasă pură și reproducători hibridi. În acest sens, actul UE prevede un control individual efectuat într-o stațiune de creștere și într-o exploatație zootehnică, un control al descendenților și/sau colateralilor, precum și un control al contemporanilor reproducători din liniile hibride.

Remarcăm cu titlu general că, în ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 89/507/CEE, **proiectul național și-a atins finalitatea propusă**, fiind asigurată implementarea fidelă a dispozițiilor actului UE privind metodele utilizate pentru determinarea valorii genetice a unui animal din rasa porcină (art. 1 și Anexa la Decizia Comisiei 89/507/CEE).

Așadar, în acord cu Decizia Comisiei 89/507/CEE, proiectul național stabilește modalitățile de calculare a valorii genetice a animalelor din rasa porcină, reproducători de rasă pură și reproducători hibridi. Astfel, în vederea identificării valorii genetice a animalelor, exploatațiile de ameliorare vor întrebuița următoarele metode: controlul individual într-o stațiune de creștere; controlul individual separat într-o exploatație; controlul descendenților și/sau colateralilor; controlul contemporanilor reproducători din liniile hibride.

Decizia Comisiei 90/254/CEE are drept scop stabilirea criteriilor de recunoaștere a organizațiilor și asociațiilor de crescători care dețin sau creează registre genealogice pentru ovine și caprine reproducătoare de rasă pură. În acest context, actul UE prevede norme referitoare la: necesitatea depunerii unei cereri, în vederea obținerii aprobării oficiale, de către organizațiile și asociațiile de crescători; acordarea aprobării de către autoritatea competentă; dreptul autorității competente de a nu recunoaște oficial unele organizații sau asociații de crescători; retragerea recunoașterii oficiale; condițiile ce trebuie să le întrunească organizațiile sau asociațiile de crescători pentru a fi autorizate oficial.

În ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 90/254/CEE, menționăm cu titlu general că, **proiectul național și-a atins obiectivul urmărit**, fiind asigurată implementarea fidelă și corespunzătoare a normelor actului UE referitoare la: procedura obținerii aprobării oficiale (art. 1 din Decizia Comisiei 90/254/CEE); situațiile în care poate fi acordată aprobarea oficială și situațiile în care organizațiile sau asociațiile de crescători nu pot fi recunoscute (art. 2 din Decizia Comisiei 90/254/CEE); retragerea aprobării oficiale în cazul în care organizațiile sau asociațiile de crescători nu mai îndeplinesc condițiile pentru care au fost acordate acestea (art. 3 din Decizia Comisiei 90/254/CEE); condițiile necesare pentru acordarea aprobării oficiale (Anexa la Decizia Comisiei 90/254/CEE).

Așadar, din perspectiva Deciziei Comisiei 90/254/CEE, proiectul național stabilește instituția recunoașterii societăților de ameliorare a animalelor din specia ovină și caprină reproducătoare de rasă pură doar în baza unei cereri depuse la autoritatea competentă.

Decizia Comisiei 90/255/CEE are drept scop stabilirea criteriilor de înscriere în registrele genealogice a animalelor din specia ovină și caprină, reproducători de rasă pură. Astfel, actul UE prevede norme referitoare la: condițiile de înscriere în secțiunea principală a registrului genealogic; divizarea în mai multe clase a secțiunii principale a registrului genealogic; condițiile de înscriere în secțiunea anexă la registrul genealogic; înscrierea unui animal din specia ovină sau caprină, reproducător de rasă pură provenit dintr-un alt registru genealogic al aceleiași rase; condițiile pe care trebuie să le întrunească animalele din specia ovină și caprină pentru a putea fi înscris în secțiunea anexă la registrul genealogic.

Din momentul adoptării și pînă în prezent, Decizia Comisiei 90/255/CEE a fost modificată prin Decizia Comisiei 2005/375/CE din 11 mai 2005 în ceea ce privește condițiile de înscriere a masculilor în secțiunea anexă la registrul genealogic (Anexa la Decizia Comisiei 90/255/CEE). Menționăm că, modificările operate la actul UE în discuție cad sub incidența exercițiului de transpunere realizat prin proiectul național supus expertizei de compatibilitate, fiind implementate în modul corespunzător.

În ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 90/255/CEE, remarcăm cu titlu general că, **proiectul național și-a atins obiectivul propus**, fiind asigurată implementarea integrală și corespunzătoare a normelor actului UE referitoare la: înscrierea în secțiunea principală a registrului genealogic a animalelor din specia ovină și caprină (art. 1 din Decizia Comisiei 90/255/CEE); împărțirea secțiunii principale a registrului genealogic în clase (art. 2 din Decizia Comisiei 90/255/CEE); înscrierea în secțiunea anexă la registrul genealogic a unei femele din specia ovină și caprină (art. 3 din Decizia Comisiei 90/255/CEE); înscrierea unui mascul în secțiunea anexă la registrul genealogic dacă nu îndeplinește condițiile pentru a fi înscris în secțiunea principală (art. 5 din Decizia Comisiei 90/255/CEE); înscrierea unui animal din specia ovină sau caprină care provine dintr-un alt registru genealogic al aceleiași rase (art. 5 din Decizia Comisiei 90/255/CEE); condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un mascul din specia ovină sau caprină pentru a fi înscris în secțiunea anexă la registrul genealogic (Anexa la Decizia Comisiei 90/255/CEE).

Astfel, prin prisma reglementărilor Deciziei Comisiei 90/255/CEE, proiectul național reglementează înscrierea în registrul genealogic a animalelor din specia ovină și caprină, precum și instituie o derogare de la înscrierea în secțiunea suplimentară a unei femele de rasă pură din specia ovină și caprină care este descendentă pe line maternă din mamă și bunică înregistrate în secțiunea suplimentară și pe linia paternă din tată și doi bunici înregistrați în secțiunea principală a registrului genealogic. În acest din urmă caz, înscrierea se face doar la cererea deținătorilor de animale sau societăților de ameliorare.

Decizia Comisiei 90/256/CEE are drept scop stabilirea metodelor de control al performanțelor și de apreciere a valorii genetice a ovinelor și caprinelor reproducătoare de rasă

pură. În acest sens, actul UE instituie norme privind efectuarea controlului individual într-o stațiune de așteptare și în exploatații, controlul laptelui și aprecierii valorii genetice a femelelor în ceea ce privește parametrii laptelui, precum și controlul descendenților și/sau colateralilor.

Remarcăm că, în ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 90/256/CEE, **proiectul național și-a atins finalitatea urmărită**, fiind asigurată implementarea integrală și corespunzătoare a normelor actului UE referitoare la utilizarea metodelor de calculare a valorii genetice a unui animal din specia ovină sau caprină reproducătoare de rasă pură (art. 1 și Anexa la Decizia Comisiei 90/256/CEE).

Astfel, în conformitate cu prevederile Deciziei Comisiei 90/256/CEE, proiectul național stabilește metodele de evaluare genetică pentru reproducerea animalelor din specia ovină și caprină.

Decizia Comisiei 90/257/CEE reglementează criteriile de acceptare ale animalelor din specia ovină sau caprină reproducătoare de rasă pură în scopul reproducției și utilizării spermei, ovulelor sau embrionilor acestora. De asemenea, actul UE conține reglementări privind acceptarea pentru testarea oficială, inseminare a animalelor de reproducție de rasă pură, precum și colectarea, tratarea și depozitarea ovulelor, spermei și embrionilor.

În ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 90/257/CEE, menționăm că **proiectul național și-a atins finalitatea propusă**, fiind asigurată implementarea fidelă și corespunzătoare a normelor actului UE referitoare la: acceptarea masculilor și femelelor din specia ovină sau caprină de reproducție de rasă pură în scopul reproducției (art. 1 din Decizia Comisiei 90/257/CEE); acceptarea berbecilor și țapilor de reproducție de rasă pură pentru testarea oficială, inseminare și utilizarea spermei, precum și acceptarea femelelor în scopul reproducției și al utilizării embrionilor și ovulelor proveniți de la acestea (art. 2 din Decizia Comisiei 90/257/CEE); tratarea, colectarea și depozitarea spermei, ovulelor și embrionilor într-un centru desemnat sau de personalul desemnat în acest sens (art. 3 din Decizia Comisiei 90/257/CEE).

Astfel, în conformitate cu prevederile actului UE menționat, proiectul național instituie criteriile de acceptare ale animalelor de reproducție de rasă pură din specia ovină și caprină pentru reproducție, inclusiv, utilizarea materialului geminativ provenit de la acestea.

Decizia Comisiei 92/353/CEE are drept scop stabilirea criteriilor de autorizare sau de recunoaștere a organizațiilor sau asociațiilor care dețin sau creează registre genealogice pentru ecvideele înregistrate. Astfel, actul UE instituie norme referitoare la: depunerea unei cereri de către organizațiile sau asociațiile de crescători în vederea obținerii autorizației; situațiile în care autoritățile competente pot să nu recunoască oficial o organizație sau asociație de crescători; retragerea autorizației; condițiile în care se autorizează sau se recunoaște oficial organizațiile sau asociațiile de crescători de animale din specia ecvină.

În ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 92/353/CEE, menționăm că, **proiectul național și-a atins finalitatea propusă**, fiind asigurată implementarea integrală și

corespunzătoare a normelor actului UE referitoare la: înaintarea cererii de autorizare sau recunoaștere oficială de către organizațiile/asociațiile de crescători ce dețin/crează registre genealogice pentru ecvidee (art. 1 din Decizia Comisiei 92/353/CEE); condițiile în care autoritatea competentă poate să nu recunoască o nouă organizație sau asociație de crescători (art. 2 din Decizia Comisiei 92/353/CEE); retragerea autorizației sau recunoașterii oficiale a unei organizații/asociații care nu mai îndeplinește condițiile în care a fost acordată (art. 3 din Decizia Comisiei 92/353/CEE); condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o organizație/asociație pentru a fi autorizată sau recunoscută oficial de către autoritatea competentă (Anexa la Decizia Comisiei 92/353/CEE).

Așadar, din perspectiva Deciziei Comisiei 92/353/CEE, proiectul național stabilește condițiile în care poate fi recunoscută o societate de ameliorare, respectiv, aceasta trebuie să aibă personalitate juridică, să dețină capacitatea de a efectua controale, un efectiv de ecvidee suficient pentru realizarea unui program de ameliorare etc.

Decizia Comisiei 96/78/CE stabilește criteriile privind înscrierea și înregistrarea în registrele genealogice a ecvideelor în vederea reproducției. În acest sens, actul UE conține dispoziții privind înscrierea în secțiunea principală și în secțiunea anexă la registrul genealogic a animalelor din specia ecvină, precum și norme referitoare la clasificarea secțiunii principale a registrului genealogic.

În ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 96/78/CE, remarcăm cu titlu general că, **proiectul național și-a atins finalitatea propusă**, fiind asigurată implementarea fidelă a normelor actului UE referitoare la: înscrierea ecvideelor în secțiunea principală a registrului genealogic dacă acestea sunt descendenți din părinți înregistrați în aceiași secțiune, au un pedigree stabilit potrivit normelor din acel registru și dacă este identificat ca mînz potrivit certificatului de montă (art. 1 din Decizia Comisiei 96/78/CE); împărțirea secțiunii principale a registrului genealogic în mai multe clase, după valoarea animalelor din specia ecvină (art. 2 din Decizia Comisiei 96/78/CE); înscrierea în secțiunea suplimentară a registrului genealogic a animalelor din specia ecvină care nu întrunesc condițiile pentru a fi incluse în secțiunea principală (art. 3 din Decizia Comisiei 96/78/CE).

Astfel, proiectul național stabilește condițiile de înregistrare a animalelor din specia ecvină în secțiunea suplimentară, respectiv, animalul care este indentificat în conformitate cu legislația în domeniul sănătății animalelor, îndeplinește caracteristicile rasei și îndeplinește cerințele minime de performanță stabilite în programul de ameliorare aprobat va putea fi înregistrat în secțiunea suplimentară, în acord cu prevederile Deciziei Comsiei 96/78/CE.

Decizia Comisiei 2006/427/CE reglementează metodele de control ale performanțelor și de evaluare a valorii genetice a reproducătoarelor de rasă pură din specia bovină. Astfel, actul UE prevede norme referitoare la înregistrarea performanțelor în funcție de caracteristicile producției de carne de vită, caracteristicile producției de lapte, precum și norme privind evaluarea genetică a taurilor destinați înseminării artificiale.

Remarcăm cu titlu general că, în ceea ce privește transpunerea Deciziei Comisiei 2006/427/CE, **proiectul național și-a atins obiectivul urmărit**, fiind asigurată implementarea corespunzătoare a normelor actului UE referitoare la metodele de control al performanțelor animalelor din specia bovină, precum și privind evaluarea genetică a acestora (art. 1 și Anexa la Decizia Comisiei 2006/427/CE).

În contextul transpunerii Deciziei Comisiei 2006/427/CE, proiectul național reglementează efectuarea testelor de performanță și a evaluării genetice a animalelor reproducătoare de rasă pură din specia bovină în conformitate cu programele de ameliorare aprobate.

De asemenea, remarcăm că autorul menționează în clauza de armonizare transpunerea Deciziei Comisiei 89/503/CEE din 18 iulie 1989 privind stabilirea certificatului pentru reproducătorii porcini de rasă pură, pentru sperma, ovulele și embrionii acestora, or în urma analizei efectuate, s-a constatat că acesta nu transpune careva prevederi din actul UE prenotat. Evidențiem că, Decizia 89/503/CEE reprezintă, la rândul său, obligație de transpunere ce rezultă din prevederile Anexei XXIV-B la Acordul de Asociere RM - UE, al cărei termen de implementare în legislația națională este anul 2017, iar potrivit autorului proiectului național, transpunerea acesteia va fi asigurată ulterior prin alt act normativ.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind tehnica legislativă

Proiectul național operează cu referințe eronate care necesită a fi revăzute pentru corectitudinea redactării, în speță:

- art. 30 (3), lit. b) din proiectul național operează cu referințe la art. 62, or trimiterile se vor efectua la art. 61;
- art. 30 (5) din proiectul național operează cu referințe la art. 58, or trimirerile se vor efectua la art. 61;
- art. 39 (3) din proiectul național operează cu referințe la art. 44, or trimiterile se vor efectua și la art. 62;
- art. 41 (1) din proiectul național operează cu referințe la art. 65, or trimiterile se vor efectua la art. 64;
- art. 43 (1) din proiectul național operează cu referințe la art. 66, or trimiterile se vor efectua la art. 65;
- art. 43 (2) din proiectul național oerează cu referințe la art. 63, or trimiterile se vor efectua la art. 66;
- art. 46 (2) din proiectul național operează cu referințe la art. 6, or trimiterile se vor efectua la art. 67;
- art. 50 (2) din proiectul național operează cu referințe la art. 48 (1), lit. b), or trimiterile se vor efectua la art. 47 (1), lit. b);

- art. 53 (4), lit. i) din proiectul național operează cu referințe la art. 31, or trimiterile se vor efectua la art. 39 și 40;
- art. 63 (3) din proiectul național operează cu referințe la art. 63, or trimiterile se vor efectua la art. 62;
- art. 66 (5) din proiectul național operează cu referințe la art. 33, or trimiterile se vor efectua la art. 32;
- art. 71 (1) și (2) din proiectul național operează cu referințe la art. 66, or trimiterile se vor efectua la art. 68;
- art. 71 (8) din proiectul național operează cu referințe la art. 45 (1), lit. d), or trimiterile se vor efectua la art. 44 (1), lit. d);
- art. 72 (8) din proiectul național operează cu referințe la alin. (6), lit. a)-c), or trimiterile se vor efectua la alin. (5), lit. a)-c);
- art. 72 (8) din proiectul național operează cu referințe la alin. (5)-(7), or trimiterile se vor efectua la alin. (6) și (7).

b) Obiecții privind clauza de armonizare

Clauza de armonizare a proiectului național nu corespunde cerințelor stabilite în pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova, aprobat prin HG nr. 1171/2018 (în continuare Regulament) și urmează a fi revizuită.

Astfel, aceasta nu reflectă modificările aduse Deciziei Comisiei 84/247/CEE, Deciziei Comisiei 84/419/CEE și Deciziei Comisiei 90/255/CEE, precum și nu indică seria, numărul și data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene al actelor transpuse.

De asemenea, în măsura în care s-a constatat că proiectul național nu asigură transpunerea Deciziei Comisiei 89/503/CEE, aceasta se va exclude din clauza de armonizare. Remarcăm că, în ceea ce privește, calificativul „transpune” pentru Regulamentul (UE) 2016/1012, acesta se va păstra doar în condițiile în care vor fi înlăturate deficiențele de compatibilitate și omisiunile de transpunere constatate la compartimentul III al prezentei Declarații de compatibilitate.

Prin urmare, clauza de armonizare se va expune în redacția următoare:

Prezenta Lege:

- transpune parțial Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind condițiile zootehnice și genealogice aplicabile ameliorării animalelor de reproducție de rasă pură, a porcilor de reproducție hibridi și a materialului germinativ provenit de la acestea, comerțului cu acestea și introducerii lor în Uniune și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 652/2014 și a Directivelor 89/608/CEE și 90/425/CEE ale Consiliului, precum și de abrogare a anumitor acte în sectorul ameliorării animalelor („Regulamentul privind ameliorarea animalelor”) (Text cu

relevantă pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 171 din 29 iunie 2016;

- transpune Decizia Comisiei 84/247/CEE din 27 aprilie 1984 de stabilire a criteriilor de recunoaștere a organizațiilor și asociațiilor de crescători care țin sau creează registre genealogice pentru bovinele reproducătoare de rasă pură, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 125 din 12 mai 1984, așa cum a fost modificată ultima oară prin Decizia Comisiei 2007/371/CE din 29 mai 2007;

- transpune Decizia Comisiei 84/419/CEE din 19 iulie 1984 de stabilire a criteriilor de înscriere a bovinelor în registrele genealogice, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 237 din 5 septembrie 1984, așa cum a fost modificată ultima oară prin Decizia Comisiei 2007/371/CE din 29 mai 2007;

- transpune Decizia Comisiei 89/501/CEE din 18 iulie 1989 privind stabilirea criteriilor de autorizare și supraveghere a asociațiilor de crescători și a organizațiilor pentru creșterea animalelor care țin sau creează registre genealogice pentru reproducătorii porcini de rasă pură, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 247 din 23 august 1989;

- transpune Decizia Comisiei 89/502/CEE din 18 iulie 1989 privind stabilirea criteriilor de înregistrare în registrele genealogice ale reproducătorilor porcini de rasă pură, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 247 din 23 august 1989;

- transpune Decizia Comisiei 89/504/CEE din 18 iulie 1989 privind stabilirea criteriilor de autorizare și de supraveghere a asociațiilor de crescători, a organizațiilor pentru creșterea animalelor și a întreprinderilor private care țin sau creează registre pentru reproducătorii porcini hibrizi, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 247 din 23 august 1989;

- transpune Decizia Comisiei 89/505/CEE din 18 iulie 1989 de stabilire a criteriilor de înregistrare a reproducătorilor porcini hibrizi, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 247 din 23 august 1989;

- transpune Decizia Comisiei 89/507/CEE din 18 iulie 1989 privind stabilirea metodelor de control al performanțelor și de apreciere a valorii genetice a animalelor din rasa porcină, reproducători de rasă pură și reproducători hibrizi, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 247 din 23 august 1989;

- transpune Decizia Comisiei 90/254/CEE din 10 mai 1990 de stabilire a criteriilor de recunoaștere a organizațiilor și a asociațiilor de crescători care țin sau creează registre genealogice pentru ovine și caprine reproducătoare de rasă pură, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 145 din 8 iunie 1990;

- transpune Decizia Comisiei 90/255/CEE din 10 mai 1990 privind stabilirea criteriilor de înscriere în registrele genealogice a animalelor din specia ovină și caprină, reproducători de rasă pură, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 145 din 8 iunie 1990, așa cum a fost modificată ultima oară prin Decizia Comisiei 2005/375/CE din 11 mai 2005;

- transpune Decizia Comisiei 90/256/CEE din 10 mai 1990 privind stabilirea metodelor de control al performanțelor și de apreciere a valorii genetice a ovinelor și caprinelor reproducătoare de rasă pură, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 145 din 8 iunie 1990;

- transpune Decizia Comisiei 90/257/CEE din 10 mai 1990 de stabilire a criteriilor de acceptare în scopul reproducției a ovinelor și caprinelor de reproducție de rasă pură și de utilizare a spermei, ovulelor sau embrionilor acestora, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 145 din 8 iunie 1990;

- transpune Decizia Comisiei 92/353/CEE din 11 iunie 1992 privind criteriile de autorizare și de recunoaștere a organizațiilor sau asociațiilor care țin sau creează registre genealogice pentru ecvideele înregistrate, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 192 din 11 iulie 1992;

- transpune Decizia Comisiei 96/78/CE din 10 ianuarie 1996 de stabilire a criteriilor privind înscrierea și înregistrarea ecvideelor în registrele genealogice în scopul reproducției (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 19 din 25 ianuarie 1996;

- transpune Decizia Comisiei 2006/427/CE din 20 iunie 2006 de stabilire a metodelor de control al performanțelor și de evaluare a valorii genetice a reproducătoarelor de rasă pură din specia bovină (Text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 169 din 22 iunie 2006.

c) Obiecții privind Tabelele de concordanță

Cu referire la Tabelele de concordanță care însoțesc proiectul național, menționăm că, acestea nu corespund în totalitate cerințelor prevăzute în Anexa nr. 3 la Regulament.

Astfel, având în vedere că în urma examinării proiectului s-a constatat că acesta transpune Deciziile Comisiei 2006/427/CE, 96/78/CE, 92/353/CEE, 90/257/CEE, 90/256/CEE, 90/255/CEE, 90/254/CEE, 89/507/CEE, 89/505/CEE, 89/504/CEE, 89/502/CEE, 89/501/CEE, 84/419/CEE și 84/247/CEE, calificativul „parțial compatibil” din compartimentul 3 al Tabelelor de concordanță întocmite pentru aceste acte UE se va substitui cu „compatibil”.

În ceea ce privește Tabelul de concordanță întocmit pentru Regulamentul (UE) 2016/1012, având în vedere constatările privind netranspunerea anumitor dispozițiilor ale actului UE indicate la pct. II din Declarația de compatibilitate, urmează a fi revizuită corectitudinea mențiunilor din acest Tabel. În acest sens, calificativul „parțial compatibil” din compartimentul 6 pentru art. 5, 22, 24, 26, 27, 31, 32, 37, 38, 40, 42, 43, 47, 60, Anexa II, III și V din Regulamentul (UE) 2016/1012 va fi substituit cu „compatibil”, iar calificativul „incompatibil” va fi înlocuit cu „norme UE neaplicabile” pentru art. 29, 34-36, 39, 41 și 69 din actul UE. Totodată, compartimentul 7 va fi completat în modul corespunzător, prin indicarea motivelor netranspunerii prevederilor art. 1 (3) și 21 (7) din actul UE, iar în compartimentul 8 se vor indica termenele preconizate pentru realizarea transpunerii integrale a acestora, precum și vor fi menționate proiectele de acte normative viitoare care vor înlătura diferențele de compatibilitate constatate la compartimentul 7.

De asemenea, calificativul „parțial compatibil” din compartimentul 6 al Tabelelor de concordanță întocmite pentru art. 2 din Decizia Comisiei 90/254/CEE, art. 2 din Decizia

Comisiei 92/353/CEE și Anexa I la Decizia Comisiei 2006/427/CE va fi substituit cu „compatibil”.

Atenționăm că, în procesul activării pct. 201 al Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, autorul va remite Centrului de armonizare a legislației proiectul definitivat însoțit de Nota informativă și Tabelele de concordanță modificate potrivit obiecțiilor formulate.

De asemenea, în conformitate cu pct. 53 din Regulament, Tabelele de concordanță revizuite urmează a fi prezentate în format electronic, în termen de 20 zile de la adoptarea proiectului de act normativ Cancelariei de Stat (Centrului de armonizare a legislației) pentru a fi inclus în baza de date a legislației naționale armonizate. Totodată, întru realizarea pct. 54 din Regulament, ținând cont de faptul că proiectul național se circumscrie domeniului siguranței alimentare și are ca scop îndeplinirea angajamentelor de transpunere ce rezultă din Anexa XXIV-B la Acordul de Asociere RM - UE, după adoptarea proiectului de Lege de Parlamentul Republicii Moldova, Tabelele de concordanță actualizate urmează a fi întocmite și în conformitate cu modelul nr. 2 din Anexa nr. 3 din Regulament, traduse în limba engleză și prezentate în versiune electronică Cancelariei de Stat (Centrului de armonizare a legislației).

d) Obiecții privind Nota informativă

Cu referire la Nota informativă menționăm că, potrivit pct. 26 din Regulament, compartimentul 3 va fi completat cu mențiunile corespunzătoare privind elaborarea Tabelor de concordanță și faptul că elaborarea proiectului rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere RM-UE (Anexa XXIV-B „Lista legislației Uniunii care urmează a fi apropiată de către Republica Moldova”, secțiunea 2 „Domeniul veterinar”). Suplimentar, în compartimentul 9 vor fi inserate constatările expertizei de compatibilitate.

e) Obiecții privind sigla UE

Pentru respectarea cerințelor înaintate față de proiectele de acte normative cu relevanță UE stabilite la art. 31 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 36 și 37 din Regulament, proiectul național urmează a fi marcat pe prima pagină în colțul drept sus cu sigla „UE” (se va indica cu litere mari, caractere aldine, fontul Times New Roman și mărimea corpului de literă 16).

IV. Concluzii

În urma evaluării proiectului național din perspectiva compatibilității cu legislația UE relevantă, apreciem că acesta și-a atins parțial finalitatea propusă, având în vedere obiecțiile de compatibilitate și omisiunile de transpunere formulate în compartimentul 2 al prezentei Declarații de compatibilitate, care urmează a fi luate în considerare în procesul de definitivare al proiectului național. De asemenea, vor fi înlăturate erorile privind referințele eronate, precum și revizuite și ajustate în modul corespunzător instrumentele de armonizare (clauza de armonizare,

Tabelele de concordanță, Nota informativă și sigla UE), conform obiecțiilor formulate în compartimentul III.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

*Ex: Cristina Borodin
Tel: 022-250-335*

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

04.04.2022 nr.04/3134

La nr. 08-07/798 din 18.03.2022

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Cu referire la proiectul definitivat al Legii zootehniei și proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea acestuia remise repetat spre examinare (număr unic 238/MADRM/2020), comunicăm următoarele.

1. La sursa de publicare a Regulamentului (UE) 2016/1012, textul „L 171” va fi succedat de textul „/66”.

2. Noțiunea „autoritatea competentă în zootehnie” dublează prevederile art. 6 alin. (1), motiv pentru care, propunem excluderea acesteia de la art. 3.

3. La art. 6 alin. (2) lit. e), se va revizui referința la art. 56 or, acesta nu cuprinde neconformități.

4. În conformitate cu pct. 13 sbp. 11) din *Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 600/2018*, directorul general emite ordine. Prin urmare, la art. 8 alin. (3), referința la ordinul Agenției se va substitui cu referința la ordinul directorului general al Agenției (obiecție valabilă și la art. 14 alin. (7) și alin. (13)).

5. La art. 14:

1) La alin. (4), se va revizui referința la art. 19 și art. 35 or, aceste articole nu conțin informații care trebuie să fie indicate în proiectul programului de ameliorare.

2) Prevederea de la alin. (5) este expusă defectuos din punct de vedere gramatical, prin urmare, aceasta se va ajusta corespunzător.

6. La art. 16 alin. (4) lit. a), cuvintele „să dispună de” urmează a fi excluse ca fiind excedente.

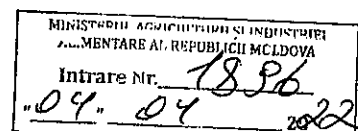
7. Prevederile de la art. 17 alin. (1) lit. m)-p) nu se integrează armonios în text, prin urmare, acestea se vor reformula.

8. La art. 28 alin. (2), textul „lit. b) alin. (1)” și textul „lit. c) alin. (1)” se va substitui cu textul „alin. (1) lit. b)” și textul „alin. (1) lit. c)”.

9. La art. 33 alin. (5), literele nu sunt însemnate succesiv, lipsind litera a).

10. La art. 39 alin. (2), se va revizui referința la metodele menționate la art. 48 alin. (1), deoarece la acest element structural sunt enumerate informațiile care trebuie să le conțină certificatul zootehnic pentru porcii de reproducție hibrizi.

11. La art. 40:

1) La alin. (8), referința la metodele menționate la art. 37 alin. (1) se va substitui cu referința la cerințele menționate la art. 37 alin. (1).

2) La alin. (11), referința la valorile minime de fiabilitate menționate la alin. (9), se va revizui or, la alin. (9) se face referință la valorile de ameliorare.

3) La alin. (12) lit. a), se va revizui referința la art. 31 alin. (2) or, art. 31 alin. (2) nu cuprinde prevederi referitoare la metode.

12. La art. 54 alin. (1) lit. g), referința la art. 52 se va substitui cu referința la art. 53 or, temeiuri cu privire la retragerea dreptului de desfășurare a activității de ameliorare sunt indicate la art. 53.

13. Dispoziția de la art. 57 alin. (4), se va revizui or, aceasta este confuză.

14. Se va revedea numerotarea capitolului deoarece nu este consecutivă, Capitolul XII fiind indicat în mod repetat.

15. Dat fiind că reprezentarea Guvernului în Parlament constituie una din funcțiile Ministerului Justiției, stabilite la pct. 6 din *Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 698/2017*, precum și ținând cont de uzanțele normative, propunem includerea ministrului justiției în lista contrasemnatarilor hotărârii Guvernului de aprobare a proiectului de lege.

Secretar de stat

Veronica MIHAILOV-MORARU

Digitally signed by Mihailov-Moraru Veronica
Date: 2022.04.04 09:44:27 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

04/3365 din 25.04.2020
La nr. 18-23-2628 din 19 martie 2020

**Ministerul Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului
Copie: Cancelaria de Stat**

Cu referire la proiectul Legii zootehniei și proiectul hotărîrii Guvernului privind aprobarea acestuia (număr unic 238/MADRM/2020), comunicăm următoarele.

La proiectul hotărîrii Guvernului menționăm că, reprezentarea Guvernului în Parlament este una din funcțiile Ministerului Justiției, stabilite la pct. 6 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 698/2017. În acest context, precum și întru asigurarea uzanțelor normative, se propune includerea ministrului justiției în lista contrasemnatarilor hotărîrii date.

La proiectul legii:

1. Semnalăm că, în temeiul art. 31 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, proiectele actelor normative care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene sunt marcate pe prima pagină în colțul drept de sus cu sigla „UE”.

2. În clauza de armonizare se vor indica Jurnalele Oficiale ale Uniunii Europene în care sunt publicate actele Uniunii Europene transpuse prin *Legea zootehniei*.

3. În conformitate cu art. 45 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017*, dispozițiile generale ale actului normativ sunt prevederile care determină obiectul, scopul și domeniul de aplicare. Articolul 1 are denumirea „Domeniul de reglementare”. În acest sens, menționăm că, de fapt la articolul 1 este indicat obiectul de reglementare al legii. Prin urmare, denumirea articolului 1 se va ajusta corespunzător. Totodată, diviziunile se vor reformula pentru a exprima obiectul de reglementare al legii (a se vedea lit. c), d) și f)-h))

4. La art. 2 alin. (2) lit. c), cuvintele „în vigoare” se vor exclude ca fiind inutile (obiecție valabilă și în alte cazuri similare).

5. La art. 3 menționăm că, includerea definițiilor în actul normativ trebuie să se facă doar în cazul și în limita necesară pentru reglementarea cercului subiecților, drepturilor și obligațiilor acestora și a modului de exercitare a drepturilor și obligațiilor. Pentru atingerea acestui scop se impune imperios ca noțiunile să fie definite doar în cazul în care la momentul adoptării actului se constată că un termen este pasibil de a fi interpretat în mai multe sensuri și autorul actului normativ la etapa adoptării decide că nu trebuie să lase determinarea sensului exact al termenului în sarcina celor care vor interpreta și aplica actul normativ. Această regulă este aplicabilă și în cazul în care termenul are un alt sens decât cel uzual.

Detaliu semnate b/c Titus Ciuraru
Date: 2020.04.27 09:50:01 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr. 2535	28.04.2020

În acest context, menționăm necesitatea indicării în nota informativă a întrunirii condițiilor care impun definirea termenului în actul normativ, precum și a circumstanțelor care justifică definirea termenului în sensul propus de autori. În opinia noastră aceasta trebuie să se facă doar în situații excepționale, deoarece art. 71 alin. (4) al *Legii 100/2017*, care prevede că la interpretarea actului normativ trebuie să se țină cont de nota informativă care a însoțit proiectul, permite ca problemele care ar putea apărea să fi soluționate prin menționarea în mod expres în nota informativă a sensului în care urmează să fie interpretat un termen, deoarece aceasta ar permite să se atingă atât scopul limitării discreției celor care vor interpreta actul dar și scopul de a permite ca actul normativ să fie aplicat și relațiilor sociale care se vor naște pe viitor și de care, evident, nu putea să țină cont autorul actului normativ.

La definiția noțiunii „animal de reproducție de rasă pură”, cuvântul „este” care precede cuvântul „înregistrat” urmează a fi exclus ca fiind excedent.

În conformitate cu art. 54 alin. (5) din *Legea nr. 100/2017*, dacă o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a se asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme. Este de menționat că la noțiunea „autoritatea competentă de ameliorare” este indicată autoritatea nemijlocită și atribuțiile de care aceasta este responsabilă. Prin urmare, propunem excluderea acesteia de la pct. 3 și indicarea la un punct distinct. Mai mult, definirea acestui termen este confuză, or, o Instituție publică nu reprezintă „autoritatea administrației publice centrale a Republicii Moldova”.

Totodată, se va ține cont că, nu este necesară dublarea noțiunilor din alte acte normative, paralelismele în legislație fiind inadmisibile. Astfel, spre exemplu, atragem atenția că, noțiunea „deținător de animale” este indicată în *Legea nr. 231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor*.

6. Art. 4 are denumirea: „Principiile generale de reglementare a relațiilor în domeniul zootehniei”. Menționăm că, în modul cum sunt formulate principiile, acestea de fapt reprezintă niște reguli de bază.

7. La art. 5 lit. e) cuvintele „după caz” redau un caracter incert normei, motiv pentru care se va evita utilizarea acestora (obiecție valabilă și la art. 53 alin. (4) lit. g) și în alte cazuri similare).

8. La pct. 6 lit. d) semnalăm că, potrivit art. 16 alin. (2) din *Legea nr. 100/2017*, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sunt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective. Astfel, atragem atenția că, prevederile de la art. 6 alin. (1) lit. d) nu prevăd autoritatea competentă să aprobe normele privind sporirea productivității animalelor, de folosire rațională și conservare a fondului genetic al animalelor de reproducție de rasă pură, motiv pentru care nu vor putea fi invocate în calitate de temei juridic la emiterea unui act normativ departamental.

Totodată, remarcăm că, în măsura în care articolul 6 este format dintr-un singur alineat, alineatul nu necesită a fi numerotat (obiecție valabilă și pentru alte articole formate dintr-un singur alineat).

9. La art. 8:

La alin. (1) lit. f), considerăm de prisos cuvântul „publică a” deoarece proprietatea, în funcție de categoria proprietarului, este de stat, a unității administrativ-teritoriale sau privată.

La alin. (4) atragem atenția că, potrivit art. 10 alin. (4) din *Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice* bunurile domeniului public pot fi folosite numai la destinație și nu pot fi transmise în comodat persoanelor fizice sau persoanelor juridice cu capital privat. În conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. b) – d) din *Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice* de domeniul public al unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi țin:

„b) corpuri de apă de suprafață și terenurile aferente acestora, terenurile fondului apelor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv terenurile fișiilor riverane de protecție a apelor, digurile de apărare împotriva inundațiilor, sistemele de irigare și desecare, terenurile aferente, alte construcții hidrotehnice proprietate a unității administrativ-teritoriale, cu excepția bunurilor prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. b);

c) terenurile cu destinație forestieră amplasate pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale, dacă acestea nu sînt proprietate a statului sau proprietate privată, fișiile forestiere de protecție și terenurile aferente acestora, terenurile expuse riscului de alunecări, terenurile destinate împăduririi, măsurilor antierozionale și coridoarelor ecologice, precum și alte terenuri destinate protecției mediului;

d) piețele, parcurile, scuarurile, grădinile publice, ariile naturale și alte spații verzi, piețele comerciale, târgurile, zonele de agrement, obiectivele sportive ale administrației publice locale și terenurile aferente acestora;”.

10. La art. 9 alin. (2) lit. i) se va revizui referința la art. 31 alin. (3) or, art. 31 nu are alin. (3).

11. Întru corectitudinea redactării, la art. 10 alin. (1), referința la Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului se va substitui cu referința la ministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului or, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. k) din *Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate* ministrul emite în mod unipersonal ordine în limitele competenței sale (obiecție valabilă și la art. 10 alin. (2) lit. b) și art. 24 alin. (7)).

12. La art. 10 alin. (1) lit. b), referința la Agenție se va substitui cu referința la Agenția pentru Reproducție și Ameliorare pentru Zootehnie or, la prima referință în text nu este indicat „(în continuare - Agenție)”.

13. La art. 10 alin. (2) se va revizui numerotarea literelor or, acestea nu sunt indicate succesiv.

14. La art. 12 referința la *Legea nr. 243/2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură* se va expune ținînd cont de prevederile art. 55 alin. (5) din *Legea nr. 100/2017*, astfel încît la indicarea datei adoptării actului normativ să se indice numărul de ordine ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de

o bară „/” (obiecție valabilă și pentru referința la *Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară și alte cazuri similare*).

15. În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. j) din *Legea nr. 100/2017*, verbele se utilizează de regulă, la timpul prezent. Prin urmare, norma de la art. 15 alin. (1) necesită a fi reformulată (obiecție valabilă și la art. 30 alin. (6) propoziția întâi și în alte cazuri similare).

16. La art. 17 alin. (3) menționăm că, potrivit art. 5 alin. (1) din *Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006*, autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în sate (comune), orașe (municipii) sînt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive.

Potrivit art. 1 și art. 40 din *Legea nr. 436/2006* primăria constituie o structură funcțională care asistă primarul în exercitarea atribuțiilor sale legale. Astfel, primăria nu constituie subiect de drept și, deci, nu poate participa la raporturi juridice.

17. La art. 23 alin. (3) lit. a) referința la prevederile alin. (3) se va revizui or, la alin. (3) nu este indicat modul de selectare a embrionilor obținuți de la animalele donatoare.

18. La art. 26 alin. (1) cuvintele „științifică a” urmează a fi succedate de cuvintele „activităților de”, astfel cum este indicat în denumirea articolului cu ajustarea ulterioară a textului.

19. La art. 26 alin. (1) lit. a) și b) atragem atenția că, deși s-a prevăzut competența instituțiilor științifice și instituțiilor de învățămînt superior de profil de a elabora concepții de dezvoltare a sectorului zootehnic, instrucțiuni privind evaluarea calităților genetice și productivității animalelor nu s-a prevăzut autoritatea competentă să aprobe actele date.

20. La art. 30 alin. (3) lit. b), textul „în art. 62” se va substitui cu textul „la art. 62” (obiecție similară și la art. 33 alin. (3) și în alte cazuri similare).

21. La art. 30 alin. (5) se va revizui referința la art. 58 or, la art. 58 nu sunt indicate careva condiții.

22. La art. 31 alin. (2) se vor exclude cuvintele „din prezentul articol”, pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, ce prevede că „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ” (obiecție valabilă și pentru alte cazuri similare din proiect).

23. La art. 32 alin. (2) lit. a), cuvintele „pagina web a” se vor substitui cu cuvintele „pagina web oficială a” (obiecție valabilă la art. 52 alin. (4), art. 59 alin. (3), art. 74 alin. (1) lit. a), art. 78 alin. (1) lit. a)). Totodată, la art. 52 alin. (4) și art. 59 alin. (3) se va indica instituția pe pagina web oficială a căreia vor fi puse la dispoziția publicului rezultatele testării performanțelor sau ale evaluării genetice.

24. La art. 32 alin. (3), referința la art. 54 se va substitui cu referința la art. 53 or, prevederi referitoare la efectuarea unui program de ameliorare cu animalele de reproducție de rasă pură sunt indicate la art. 53.

25. La art. 37 alin. (1) lit. b) la referința la obligațiile stabilite prin normele de procedură la art. 61 alin. (2) lit. b), cuvîntul „obligațiile” se va substitui cu cuvîntul „condițiile”, astfel cum este indicat la art. 61 alin. (2) lit. b) or, aceleași

noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni (obiecție similară și la art. 41 alin. (1)).

Totodată, numărul articolului nu se va diviza de numărul alineatului și de literă prin virgulă (obiecție valabilă și la art. 40 lit. a) și b) și în alte cazuri similare).

26. La art. 42 alin. (6), cuvântul „prezintă” va fi precedat de cuvântul „care”.

27. La art. 46 alin. (2) este utilizată noțiunea „porci de reproducție hibridi înregistrați în conformitate cu art. 64”, iar la art. 64 este utilizată noțiunea „înscrierea animalelor de reproducție de rasă pură în secțiunea principală”. În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. d) din *Legea nr. 100/2017*, aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni, prin urmare la art. 46 alin. (2) cuvântul „înregistrați” se va substitui cu cuvântul „înscriși”.

28. La art. 48 alin. (1), referința la Capitolul XVI se va substitui cu referința la Capitolul XVII or, prevederi referitoare la testări ale performanțelor sau evaluări genetice ale animalelor de reproducție de rasă pură din speciile bovină, porcină, ovină și caprină și în cazul porcilor de reproducție hibridi sunt indicate la Capitolul XVII.

29. La art. 50 alin. (2):

a) Conjunția „și” care precede cuvântul „mențin” se va exclude.

b) Referința la art. 48 alin. (1) lit. b) se va revizui or, art. 48 nu are alin. (1) lit. b).

30. La art. 52 alin. (4) se va revizui referința la alin. (2) lit. a) or, art. 52 nu are alin. (2) lit. a).

31. La art. 53 alin. (4) lit. i), referința la art. 31 se va revizui or, art. 31 nu conține prevederi referitoare la secțiunile suplimentare și divizarea secțiunilor principale în clase.

32. În conformitate cu art. 51 alin. (5) și (6) din *Legea nr. 100/2017*, articolul poate fi divizat în alineate, alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare exprimate prin cifre arabe luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici urmate de o paranteză. În cazul unor structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici urmate de o paranteză. Prin urmare, diviziunile de la art. 61 alin. (2) lit. b) se vor renumera (obiecție valabilă și la art. 62 lit. j) și în alte cazuri similare).

33. La art. 63 alin. (3), referința la prevederile stabilite în art. 63 se va substitui cu referința la prevederile prezentului articol.

34. La art. 66 alin. (5) se va revizui referința la art. 33 or, art. 33 nu conține prevederi referitoare la liste.

35. Elementele de structură complexe ale actului normativ – paragrafele, subsecțiunile, secțiunile, capitolele, titlurile, părțile și cărțile – se intitulează și nu se constituie dintr-un singur articol/punct, paragraf, subsecțiune, secțiune, capitol, titlu și, respectiv, parte. Prin urmare, prevederile din Capitolul XVI Secțiunea a 2-a se vor revizui (obiecție valabilă și la Capitolul XX).

36. În conformitate cu normele de tehnică legislativă, dacă se face referință la trei elemente structurale consecutive, enumerarea se redă după următorul exemplu: alin. (5), (6) și (7) dar nu alin. (5)-(7). Prin urmare, la art. 68 alin. (8), referința la

alin. (5)-(7) se va substitui cu referința la alin. (5), (6) și (7) (obiecție valabilă și la alin. (10) și la art. 72 alin. (8)).

37. La art. 69 alin. (1):

a) Dispozițiile nu se încadrează armonios în text. Prin urmare, acestea se vor revizui.

b) Prevederea potrivit căreia denumirea societății de ameliorare se publică conform art. 32 se va revizui or, art. 32 nu conține prevederi în acest sens.

38. La art. 70 alin. (9) cuvântul „trebuie” va fi precedat de cuvântul „care”.

39. La art. 71 alin. (1), noțiunea „caracterele relevante” se va substitui cu noțiunea „condițiile” astfel cum este indicat la art. 66 la care se face trimitere în articol.

40. La art. 71 alin. (6), textul „cu excepția celor referitoare la animalele menționate la art. 44 alin. (1) lit. d) (tauri netestați)” se va revizui or, la art. 44 alin. (1) lit. d) sunt și alte animale masculi de reproducție din rasă pură.

41. La art. 71 alin. (8), referința la art. 45 alin. (1) lit. d) (tauri netestați) se va revizui or, art. 45 alin. (1) nu are lit. d).

42. La art. 72 alin. (8) referința la alin. (6) lit a)-c) se va revizui or, alin. (6) nu are lit. a)-c).

43. La art. 72 alin. (9) prevederile de la lit. a) și b) nu se încadrează armonios în text. Prin urmare, propunem ajustarea acestora.

44. La art. 84 alin. (1) din proiect, textul „intră în vigoare după 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” se va substitui cu textul „intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

45. Proiectul necesită a fi revizuit din punct de vedere redacțional în sensul eliminării greșelilor gramaticale comise și rectificării referințelor la elementele structurale din proiect.

46. Considerăm oportună consultarea proiectului și cu Congresul Autorităților Locale din Moldova.

Secretar de stat

Radu FOLTEA

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

04/6255 din 20.08.2020
La nr. 20-97/3633 din 14 august 2020

**Ministerul Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului**

Cu referire la proiectul Legii zootehniei și proiectul hotărîrii Guvernului privind aprobarea acestuia remis spre reavizare (număr unic 238/MADRM/2020), comunicăm următoarele.

1. La sursa de publicare a Regulamentului (UE) 2016/1012, sursa de publicare se va lua între paranteze (obiecție similară și la Decizia Comisiei 84/247/CEE din 27 aprilie 1984, Decizia Comisiei 89/501/CEE din 18 iulie 1989, etc.). Adițional, textul „L 171” va fi succedat de textul „/66”.

2. La Decizia Comisiei 90/256/CEE din 10 mai 1990, cifrele „23” se vor exclude.

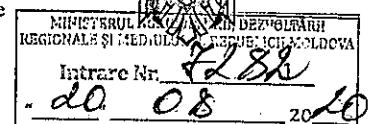
3. În avizul nr. 04/3365 din 25.04.2020, Ministerul Justiției a menționat că la noțiunea „autoritatea competentă de ameliorare” este indicată autoritatea nemijlocită și atribuțiile acesteia și a fost propusă excluderea noțiunii de la articolul 3 și indicarea acesteia la un articol distinct. Este de menționat că, deși în sinteza obiecțiilor și propunerilor este indicat că propunerea se acceptă, noțiunea „autoritate competentă de ameliorare” nu a fost exclusă de la articolul 3. Prin urmare, reiterăm observația enunțată în aviz. La fel, reiterăm necesitatea evitării definirii termenilor, deoarece atrage în mod inevitabil rigiditatea actului normativ și face imposibilă aplicarea acestuia pentru reglementarea raporturilor juridice noi.

4. La art. 6 lit. b) semnalăm că, potrivit art. 16 alin. (2) din *Legea nr. 100/2017*, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sunt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective. Astfel, atragem atenția că, prevederile de la art. 6 alin. (1) lit. b) nu prevăd autoritatea competentă să aprobe normele privind folosirea rațională și conservare a fondului genetic al animalelor de reproducție de rasă pură, motiv pentru care nu vor putea fi invocate în calitate de temei juridic la emiterea unui act normativ departamental.

5. La articolul 7 remarcăm că, în măsura în care acesta este format dintr-un singur alineat, alineatul nu necesită a fi numerotat.

6. La art. 8 reiterăm obiecția potrivit căreia la alin. (2), considerăm de prisos cuvîntul „publică” deoarece proprietatea, în funcție de categoria proprietarului, este de stat, a unității administrativ-teritoriale sau privată. Astfel, deși în sinteza obiecțiilor și propunerilor este indicat că observațiile se acceptă, modificările la acest sens nu au fost efectuate.

Digitally signed by
Date: 2020.08.20 10:02:02 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

7. La art. 9 alin. (1) lit. d) cuvintele „după caz” redau un caracter incert normei, motiv pentru care se va evita utilizarea acestora.

8. La art. 9 alin. (2) lit. e), referința la art. 77 și 78 se va revizui or, art. 78 nu conține prevederi referitoare la cazuri de neconformitate.

9. Întru corectitudinea redactării, la art. 10 alin. (2), referința la Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului se va substitui cu referința la ministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului or, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. k) din *Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate* ministrul emite în mod unipersonal ordine în limitele competenței sale.

10. La art. 26 alin. (6), cuvântul „calendaristice” se va exclude ca fiind inutil, reprezentând regula generală de calculare a termenului. În actele normative se specifică tipul zilelor doar în cazul în care termenul în care urmează a fi îndeplinite anumite acțiuni se referă la anumite zile concrete (exemplu: lucrătoare) (obiecție similară și la art. 29 alin. (1) și la anexele nr. 1, 2, 3).

11. La art. 29 alin. (7) se vor exclude cuvintele „al prezentei legi”, pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din *Legea nr. 100/2017*, ce prevede că „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ” (obiecție similară și la art. 77 alin. (2) lit a)).

12. La art. 30 alin. (2) lit. a) cuvântul „disponibilă” va fi precedat de verbul „este”.

13. La art. 30 alin. (2) lit. f) se va revizui referința la art. 27 alin. (3) or, art. 27 alin. (3) conține prevederi referitoare la drepturi și nu la obligații care ar trebui respectate.

14. La art. 37 alin. (2) cuvintele „prin ordinul Agenției” se vor substitui cu cuvintele „de Agenție”.

15. La art. 56 alin. (9) se va revizui referința la art. 46 alin. (1) lit. d) or, art. 46 nu are alin. (1) lit. d).

16. Prevederea de la art. 58 alin. (7), nu constituie un enunț distinct. Prin urmare, acesta se va revizui.

17. La art. 72 alin. (5), referința la alin. (1) lit. c) se va substitui cu referința la alin. (2) lit. c) or, termenul în care operatorul trebuie să facă dovada respectării este indicat la alin. (2) lit. c).

18. Vă informăm că, *Legea nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești* a fost abrogată prin *Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile ncomerciale* care va intra în vigoare la 27 august 2020. Prin urmare, la art. 72 alin. (7), referința la *Legea nr. 837/1996* se va substitui cu referința la *Legea nr. 86/2020* or, la momentul examinării proiectului de lege de Parlament, legea nouă va fi în vigoare.

19. Având în vedere mențiunea expusă supra, la art. 72 alin. (7), referința la art. 43 din *Legea nr. 837/1996* se va substitui cu referința la art. 16 alin. (4) din *Legea nr. 86/2020* (obiecție similară și la art. 73 alin. (9)).

20. Reiterăm obiecția potrivit căreia elementele de structură complexe ale actului normativ – paragrafele, subsecțiunile, secțiunile, capitolele, titlurile, părțile și cărțile – se intitulează și nu se constituie dintr-un singur articol/punct, paragraf,

subsecțiune, secțiune, capitol, titlu și, respectiv, parte. Prin urmare, prevederile din Capitolul XVII se vor revizui.

21. La art. 79 alin. (5) lit. c) cuvântul „prezintă” se va substitui cu cuvântul „prezenta” pentru integrare armonioasă în text.

22. Prevederea de la art. 79 alin. (6) se va expune într-un singur alineat.

23. Pentru a indica intenția de a modifica pct. 1 din Anexa la *Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător*, la art. 79 alin. (6) din proiectul legii se va indica că: Pct. 1 din Anexa la *Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător* (Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2012, nr. 181-184, art. 595) cu modificările ulterioare se completează cu poziția 14 cu următorul cuprins: cuprinsul indicându-se între semnele citării. Atragem atenție că, amplasarea pozițiilor în ordinea succesiunii acestora nu necesită o menționare în acest sens.

24. La proiectele Anexelor nr. 1-4 se va indica și elementul constitutiv ale acestora.

25. La proiectul Anexei nr. 1, din sintagma „prevederilor legale în vigoare” se vor exclude cuvintele „în vigoare” ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment (obiecție similară și la proiectul Anexelor nr. 2 și nr. 3).

26. Nota nu constituie element constitutiv al actului normativ. Prin urmare, aceasta urmează a fi exclusă din proiectul anexelor nr. 1, 2 și 3.

Secretar de stat

Radu FOLTEA

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

24 martie 2022 nr. 09/2-09/2868

La nr. 08-07/798 din 18 martie 2022

Referitor la proiectul definitivat al Legii zootehniei

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

e-mail: cancelaria@maia.gov.md

Ministerul Finanțelor a examinat proiectul definitivat al Legii zootehniei și documentele adiționale și, în limita domeniilor de competență, comunică lipsa obiecțiilor.

Concomitent, ținem să remarcăm că, în cazul survenirii unor cheltuieli neprevăzute/suplimentare pentru autoritatea competentă în zootehnie, acestea urmează a fi acoperite din contul și în limita disponibilităților alocațiilor aprobate.

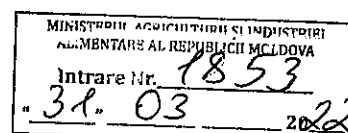
Secretar de Stat

Digitally signed by Gumene Ion
Date: 2022.03.31 12:32:12 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ion GUMENE

Ex:Cristina Bejinari
Tel. (022)26-26-77

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23; fax 022-26-25-17

03 ianuarie 2022 nr. 09/2-09/3316

La nr. 08-07/4006 din 29 decembrie 2021

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Ministerul Finanțelor a reexaminat Analiza impactului de reglementare la proiectul Legii zootehniei și, în limita domeniilor de competență, comunică lipsa obiecțiilor.

Concomitent, ținem să remarcăm că, în cazul survenirii unor cheltuieli neprevăzute/suplimentare pentru autoritatea competentă în zootehnie, acestea urmează a fi acoperite din contul și în limita disponibilităților alocațiilor aprobate.

MINISTRU

Dumitru BUDIANSCHI

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2022.01.04 19:50:02 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex: Cristina Bejinari
Tel. (022)26-26-77

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE AL REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	58
" 05 " 01	2022

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

22 noiembrie 2021 nr. 09/2-09/9029

La nr. 08-07/3400 din 18 octombrie 2021

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Ministerul Finanțelor a examinat repetat Analiza impactului de reglementare la proiectul legii zootehniei și, în limita domeniilor de competență, comunică următoarele.

În Analiza de impact și în nota informativă autorul proiectului menționează că, pentru implementarea proiectului legii zootehniei nu vor fi suportate cheltuieli suplimentare din bugetul de stat. Concomitent, în proiectul legii zootehniei (art.7-8) se propun competențe pentru autoritățile publice locale, din care finanțarea lucrărilor de ameliorare botanică și agrotehnică a pășunilor proprietate a unității administrativ-teritoriale. Astfel, Analiza de impact și nota informativă urmează a fi completate cu informația privind impactul financiar asupra bugetelor locale.

Totodată, ținând cont de competențele ce se atribuie autorităților publice locale de ambele nivele la art.7-8 în proiectul de lege, nu se regăsesc ca domenii proprii de activitate prevăzute la art.4 din Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă. În conformitate cu prevederile art.6 alin.(6) din legea prenotată, precum și art.3 alin.(4) din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale, orice delegare de competențe suplimentare din partea statului în persoana Parlamentului (la propunerea Guvernului) trebuie să fie însoțită obligatoriu de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercițiului competenței delegate.

De regulă, pășunile sunt în proprietatea și gestiunea Unității administrativ-teritoriale de nivelul I, din acest considerent lit.e) din art.7 urmează a fi exclusă.

La alin.(1) art.11 din proiectul de lege sintagma „Agenției” urmează a fi înlocuită cu cuvintele „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor – în continuare „Agenție””.

Suplimentar celor expuse, în temeiul art.6, alin.(5) al Legii nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, proiectul/analiza urmează a fi consultat și cu Congresul Autorităților Locale din Moldova.

Subsidiar, ținem să remarcăm că, în cazul survenirii unor cheltuieli neprevăzute/suplimentare pentru autoritatea competentă în zootehnie, acestea urmează a fi acoperite din contul și în limita disponibilităților alocațiilor aprobate.

MINISTRU

Digitally signed by Bud BUBIANSCHI
Date: 2021.11.23 13:29:52 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

BUD BUBIANSCHI

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

15.02.2021 nr. 09/2-09/29
La nr. 20-07/47 din 06.02.2021

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Cu referință la demersul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nr.20-07/47 din 06 ianuarie 2021 ce vizează consultarea repetată a Analizei impactului de reglementare la proiectul legii zootehniei, Ministerul Finanțelor, în limita competențelor, comunică următoarele.

I. Se reiterează opinia expusă prin avizul nr.09/2-09/10821 din 18 decembrie 2020 și anume potrivit celor descrise în Analiza de impact se menține neclaritatea ce vizează statutul entității ce se dorește a fi creată.

La capitolul fundamentarea economico-financiară este de menționat, că din cele prezentate nu este clar/cert care este suma de alocări necesare suplimentar/neidentificate pentru întreținerea autorității/instituției ce urmează a fi creată.

În demersul MADRM din 06 ianuarie 2021 se menționează că „*nu vor fi suportate cheltuieli suplimentare pentru statele de personal aferente acestor funcții*”. Totodată din cele prezentate este dificil de înțeles care este situația generală/taboul integrat. Respectiv, nu sunt clare și urmează a fi descrise un șir de aspecte cu implicație financiară, inclusiv: cum sunt afectate cheltuielile, în afara cheltuielilor de personal, pentru instituțiile vizate în proiect în cazul preluării statelor/unităților de personal; stabilirea modului prin care se va efectua transferarea personalului din cadrul ÎS ”Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” și respectiv costurile aferente, dar și sursa de acoperire.

În această ordine de idei considerăm, că Analiza de impact urmează să conțină informații depline referitoare la reorganizările preconizate, revizuirea funcțiilor etc.

II. Resursele disponibile ale statului pentru anul 2021 au fost deja repartizate conform priorităților prin Legea bugetului de stat pentru anul 2021 nr.258/2020. Alte resurse nu sînt disponibile.

Concomitent informăm, că procesul de elaborare a CBTM 2022-2024 este inițiat și se desfășoară conform Calendarului acțiunilor pentru elaborarea și aprobarea CBTM din Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.209 din 24 decembrie 2015.

Astfel considerăm că acest proiect urmează a fi examinat în procesul elaborării CBTM 2022-2024, prin prisma identificării acoperirii financiare din contul priorităților de politici și/sau redistribuirilor, cu atât mai mult că MADRM este implicat în exercițiul de raționalizare a cheltuielilor în agricultură.

SECRETAR DE STAT

Tatiana IVANICICHINA

Co-executori:
Verlan E. tel. 26-26-81
Cotun S. tel. 26-26-17

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2021.02.20 14:53:57 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

26.03.2021 nr. 09/2-09/2023
La nr. 20-07/867 din 05.03.2021

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Cu referință la demersul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nr.20-07/867 din 05 martie 2021 ce vizează consultarea repetată a Analizei impactului de reglementare la proiectul legii zootehniei, Ministerul Finanțelor, în limita competențelor, comunică următoarele.

1. Analizînd modificările efectuate în Analiza impactului de reglementare dar și în Nota informativă la proiectul legii zootehniei, *constatăm* că modificările operate poartă un caracter general, iar aspectele, inclusiv cu implicații financiare, invocate în avizele anterioare ale MF (nr. 09/2-09/29 din 15.05.2021; nr. 09/2-09/10821 din 18.12.2020), nu au fost descrise.

Totodată, considerăm că calculele aferente bugetului urmează a fi actualizate conform datelor din Legea bugetară anuală pentru 2021.

2. Actualmente, MADRM este implicat în procesul de elaborare a propunerilor pentru CBTM 2022-2024, care se desfășoară conform Calendarului acțiunilor pentru elaborarea și aprobarea CBTM din Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.209 din 24 decembrie 2015 și Circularei înaintate de MF.

Respectiv, reiterăm opinia expusă anterior că acest proiect urmează a fi examinat în procesul elaborării CBTM 2022-2024, prin prisma identificării acoperirii financiare din contul priorităților de politici și/sau redistribuirilor, cu atât mai mult că MADRM este implicat în exercițiul de raționalizare a cheltuielilor în agricultură, iar Guvernul nu-și poate asuma angajamente noi în contextul impactului generat de pandemia Covid-19 asupra economiei naționale și respectiv asupra bugetului.

SECRETAR DE STAT

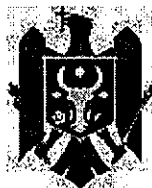
Tatiana IVANICICHINA

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2021.03.29 17:56:39 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Co-executori:
Verlan E. tel. 26-26-81
Roșca D. tel. 26-26-13

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

07.05.2020 nr. 11/3-09/730/434

La numărul unic 238/MADRM/2020

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Finanțelor, la Indicația Cancelariei de Stat nr. 18-23-2628 din 19 martie 2020, a examinat *proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege a zootehniei și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.*

La proiectul legii:

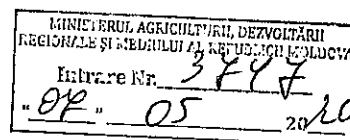
1. Conform prevederilor art. 3 din proiectul de lege, Instituția publică „Agenția Națională în Zootehnie” - autoritatea competentă de ameliorare - este autoritatea administrației publice centrale a Republicii Moldova, responsabilă pentru coordonarea activității de ameliorare, recunoașterea societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare și aprobarea programelor de ameliorare desfășurate de acestea cu animale de reproducție.

În același timp, art. 9 din proiect stipulează faptul că Agenția Națională pentru Zootehnie este subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. Totodată, la finalul articolului respectiv, este specificată o nouă structură și, anume, Agenția pentru Reproducție și Ameliorare pentru Zootehnie, a cărei Regulament de funcționare se aprobă prin Hotărâre de Guvern.

În acest context, întru evitarea interpretării eronate, prevederile celor două articole sus menționate urmează a fi aduse în concordanță. Mai mult ca atât, se propune de a fi stipulat expres statutul Agenției nou create.

2. Conform prevederilor art. 10 al proiectului de lege, în baza ordinului Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, va fi creată o Comisie de ameliorare. Astfel, atât proiectul, cât și nota informativă nu conțin prevederi referitor la remunerarea membrilor comisiei, precum și sursa de acoperire a cheltuielilor de personal în cazul salarizării persoanelor respective.

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2020.05.07 14:17:51 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Concomitent, întru evitarea efectuării cheltuielilor suplimentare, cu titlu de recomandare, se propune completarea proiectului de lege cu prevederi care ar reglementa gratuitatea serviciilor prestate de membrii celor două structuri noi create.

3. Întru evitarea dublării prevederilor, art.11 al proiectului se propune a fi exclus, dat fiind faptul că competențele enumerate instituțiilor de învățământ și celor din domeniile cercetării și inovării se regăsesc în Codul educației nr.172/2014 și Codul cu privire la știință și inovare nr.259-XV/2004. În aceeași ordine de idei, se propune revizuirea art. 26 și 27 din proiect.

4. La art. 53, având în vedere reglementările incluse în vederea efectuării/desfășurării unui program de ameliorare de către Agenție, considerăm oportun stabilirea sursei de finanțare a acestor activități, ținând cont de prevederea ca aceasta din urmă să dispună de personal calificat suficient și de spații și echipamente adecvate pentru a-și pune în aplicare în mod eficient programul de ameliorare, conform alin. (3) din articol. Totodată, este necesar de revizuit/corectat sintagma „o Agenția” din alin. (3), pentru a nu se crea o premisă de admitere a existenței mai multor agenții de acest gen.

La nota informativă:

Nota informativă stipulează faptul că proiectul nu necesită surse financiare și nu va avea impact negativ asupra economiei statului. Totodată, proiectul prevede implementarea anumitor acțiuni/măsuri, ce vor genera în mod direct alocarea de mijloace financiare suplimentare, precum: crearea, reorganizarea (absorbția) instituțiilor/organizațiilor publice. Mai mult ca atât, se constată că nu sunt specificate instituțiile din subordinea ministerului, care vor fi vizate în acest sens, nici modul de finanțare al Agenției ce se propune a fi creată.

Prin urmare, informația detaliată în acest sens urmează a fi inclusă în proiect/nota informativă, cu utilizarea noțiunilor stabilite în *Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014*, conform căreia autoritatea/instituția publică la autogestiune este entitatea de drept public, care desfășoară activitate necomercială (non-profit) și activează în baza principiilor de autogestiune, în timp ce autoritatea/instituția publică bugetară este entitatea de drept public, care este finanțată de la bugetele componente ale bugetului public național.

În contextul celor menționate, atragem atenția asupra faptului că nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată, fără stabilirea sursei de finanțare, conform prevederilor art. 17, alin. (2) din *Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014* și art.131 (6) din *Constituția Republicii Moldova nr.29/1994*.

La Tabelul de concordanță:

Atragem atenția asupra necorespunderii prevederilor proiectului legii cu prevederile indicate în coloana „Proiectul de act normativ național” (Ex: art. 84 din proiectul legii este absolut diferit de art. 84 inclus în tabelul de concordanță nr. 1). Prin urmare, aceste aspecte urmează a fi revizuite.

La Analiza Impactului de Reglementare:

Prin scrisoarea nr. 11/3-09/2324 din 23 martie 2020, Ministerul Finanțelor s-a expus asupra Analizei Impactului de Reglementare. Având în vedere faptul că autorii au înaintat proiectul spre promovare, fără a lua în calcul avizul ministerului la AIR, reiterăm următoarele obiecții și propuneri.

La compartimentul „*Impactul Economic*” din analiză, autorii afirmă precum că: „*implementarea proiectului nu va avea impact negativ asupra bugetului de stat, deoarece bugetul noii autorități (Agenția Națională pentru Zootehnie) va fi constituit din alocațiile anuale pentru instituțiile din subordinea ministerului deja existente*”, fără a se include detalii concrete despre instituțiile vizate și, cu atât mai mult, modul actual de finanțare a acestora, în vederea constatării existenței/suficienței surselor de acoperire a cheltuielilor noii autorități.

În privința fuziunii Instituției publice „Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară” cu Întreprinderea de Stat „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”, la care se face referire în avizul Cancelariei de Stat nr. 29-01-1308 din 17 februarie 2020 (anexat la materialele proiectului), deși în redacția actuală a AIR-ului prezentat spre avizare această informație lipsește, atragem atenția asupra următoarelor aspecte importante:

1. Î.S. „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” nu deține, în prezent, statutul de (ORG2) instituție din subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, finanțarea din partea statului limitându-se la volumul subsidiilor acordate, la decizia ministerului de resort, din contul alocațiilor aprobate în bugetul de stat pentru implementarea măsurilor prevăzute la subprogramul „Creșterea și sănătatea animalelor”, care pentru anul curent constituie 9100,0 mii lei. Salarizarea angajaților din cadrul întreprinderii de stat se efectuează în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară.

2. I.P. Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară este, actualmente, o instituție bugetară din domeniul cercetării și inovării, iar finanțarea acesteia se efectuează în bază de concurs, conform prevederilor *Codului cu privire la știință și inovare nr. 259-XV/2004, Hotărârii Guvernului nr.382/2019 cu*

privire la aprobarea Metodologiei de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării precum și a Hotărârii Guvernului nr. 53/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării.

Astfel, conform ordinului Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare nr. 01-PC/2020, în rezultatul concursului de proiecte „Program de stat” (2020-2023), cu I.P. Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară au fost contractate mijloace financiare în sumă de 3450,8 mii lei. Suplimentar pentru cheltuieli instituționale au fost alocate 3364,6 mii lei. Salarizarea angajaților din cadrul Institutului se realizează conform prevederilor *Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.*

În aceste condiții, este necesar de clarificat aspectele legate de statutul autorității, care se propune a fi creată, precum și cel al angajaților, cu indicarea efectivului estimat, în vederea determinării cheltuielilor aferente întreținerii și finanțării activităților ce urmează a fi desfășurate. Totodată, descrierea impactului economico-financiar, cu indicarea cheltuielilor (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ și, după caz, a veniturilor generate de noile reglementări, urmează a fi incluse și în Nota informativă la proiect, conform prevederilor *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.*

SECRETAR DE STAT

(semnat electronic)

Tatiana IVANICICHINA

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

23.03.2020 nr. 11/3-09/2324

La nr. 20-07/1265 din 10.03.2020

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Ministerul Finanțelor, la solicitarea nr. 20-07/1265 din 10 martie 2020, a examinat *Analiza Impactului de Reglementare a proiectului legii zootehniei* și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

În lipsa proiectului propriu zis și a Notei informative, este dificil de apreciat impactul asupra bugetului de stat, ca urmare a implementării prevederilor propuse. Mai mult, afirmația autorilor la compartimentul „*Impactul Economic*” din analiză, precum că: „*implementarea proiectului nu va avea impact negativ asupra bugetului de stat, deoarece bugetul noii autorități (Agenția Națională pentru Zootehnie) va fi constituit din alocațiile anuale pentru instituțiile din subordinea ministerului deja existente*” este contestabilă, ținând cont de următoarele aspecte:

1. Î.S. „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” nu deține, în prezent, statutul de (ORG2) instituție din subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, finanțarea din partea statului limitându-se la volumul subsidiilor acordate, la decizia ministerului de resort, din contul alocațiilor aprobate în bugetul de stat pentru implementarea măsurilor prevăzute la subprogramul „Creșterea și sănătatea animalelor”, care pentru anul curent constituie 9100,0 mii lei. Salarizarea angajaților din cadrul întreprinderii de stat se efectuează în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară.

2. I.P. Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară este, actualmente, o instituție bugetară din domeniul cercetării și inovării, iar finanțarea acesteia se efectuează *în bază de concurs*, conform prevederilor *Codului cu privire la știință și inovare nr. 259-XV/2004, Hotărârii Guvernului nr.382/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare a proiectelor din domeniile cercetării și inovării* precum și a *Hotărârii Guvernului nr. 53/2020 cu privire la aprobarea*

Metodologiei de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării.

Astfel, conform ordinului Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare nr. 01-PC/2020, în rezultatul concursului de proiecte „Program de stat” (2020-2023), cu I.P. Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară au fost contractate mijloace financiare în sumă de 3450,8 mii lei. Suplimentar pentru cheltuieli instituționale au fost alocate 3364,6 mii lei. Salarizarea angajaților din cadrul Institutului se realizează conform prevederilor *Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.*

În aceste condiții, este necesar de clarificat aspectele legate de statutul autorității, care se propune a fi creată, precum și cel al angajaților, cu indicarea efectivului estimat, în vederea determinării cheltuielilor aferente întreținerii și finanțării activităților ce urmează a fi desfășurate. Totodată, descrierea impactului economico-financiar, cu indicarea cheltuielilor (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ și, după caz, a veniturilor generate de noile reglementări, urmează a fi incluse și în Nota informativă la proiect, conform prevederilor *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.*

SECRETAR DE STAT

(semnat electronic)

Tatiana IVANICICHINA

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

01.09.2020 nr. 09/2-09/6756

La numărul unic 238/MADRM/2020

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

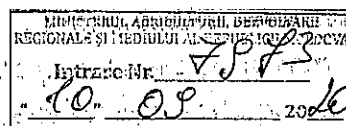
Ministerul Finanțelor, la solicitarea nr. 20-07/3633 din 14 august 2020, a examinat repetat *proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege a zootehniei și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.*

La Nota informativă:

Conform informațiilor prezentate în Nota informatică și în AIR, autorii menționează că, în vederea asigurării activității Agenției Naționale pentru Zootehnie vor fi planificate, din bugetul de stat, circa 21 000,0 mii lei, fără argumentarea sursei de acoperire, precum și în lipsa argumentării calculelor care au condus la această estimare și, după caz, a veniturilor ce vor fi generate de noile reglementări, potrivit art. 30 și anexei nr. 1 (pct. 5) la *Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017*. De asemenea, se indică faptul că vor fi utilizate și alocațiile bugetare în sumă de 9 100,0 mii lei, planificate actualmente în bugetul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, fără a se indica dacă aceste resurse fac parte din estimarea sumei totale, sau reprezintă alocații suplimentare la suma de 21 000,0 mii lei.

În acest sens, menționăm faptul că cheltuielile bugetare noi, ce urmează a fi generate de implementarea proiectului, nu au fost prevăzute nici în *Legea bugetului de stat pentru anul 2020*, nici pe termen mediu.

Suplimentar, reieșind din impactul generat de pandemia COVID-19 asupra economiei naționale, informăm că Cancelaria de Stat a revizuit/actualizat prioritățile de politici pe termen mediu în scopul reluării procesului de planificare pe termen mediu pentru anii 2021-2023. Astfel, limitele preliminare de cheltuieli sectoriale pe anii 2021-2023 se vor actualiza, ținând cont de prognoza indicatorii macroeconomici pentru anii 2021-2023, urmând a fi remise repetat către autoritățile publice, în vederea revizuirii propunerilor înaintate anterior.

Prin urmare, în lipsa unui document de planificare bugetară aprobat, simpla afirmație precum că „alocațiile vor fi planificate” nu poate servi ca o argumentare justificată a existenței sursei de acoperire în acest sens, or potrivit prevederilor art.17 alin. (2) din Legea nr.181/2014, pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget. Aceasta contravine și prevederilor art. 131, alin. (6) din Constituție, precum că, nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

Totodată, având în vedere faptul că autoritatea ce se propune a fi creată urmează a fi subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, instituirea acesteia va genera costuri legate de necesitatea încadrării și salarizării personalului, detalii ce au fost omise de către autori în argumentarea costurilor la fundamentarea economico-financiară a proiectului.

Dat fiind faptul că una din prioritățile Guvernului constă în asigurarea implementării *Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*, cu un impact semnificativ asupra bugetului public național, în contextul solicitărilor frecvente de majorare a salariilor pentru diferite categorii de salariați, reiterăm faptul că la momentul actual este dificilă introducerea unor angajamente salariale noi. În acest context, se impune inclusiv necesitatea identificării sursei de acoperire a cheltuielilor ce se vor impune, din contul redistribuirii unităților de personal frecvent neîncadrate în instituțiile subordonate Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

În contextul celor expuse, proiectul urmează a fi revizuit prin prisma obiecțiilor înaintate și remis spre avizare repetată, în conformitate cu regulile și cerințele prevăzute în Legea nr. 100/2017.

SECRETAR DE STAT

(semnat electronic)

Tatiana IVANICICHINA

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2020.09.10 14:39:48 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

11.11.2020 nr. 09/2-09/8495

La nr. 20-07/4724 din 15.10.2020

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Ministerul Finanțelor, la solicitarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nr. 20-07/4724 din 15.10.2020, a examinat repetat Nota informativă și Analiza Impactului de Reglementare a proiectului legii zootehniei și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Prin implementarea proiectului legii zootehniei se propune înființarea Agenției Naționale pentru Zootehnie prin care se va reorganiza Î.S. „Centrul Republican pentru ameliorarea și Reproducția Animalelor” și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. În Nota informativă la proiect este stipulat că pentru funcționarea Agenției anual se vor planifica cheltuieli din bugetul de stat de 21,0 mil. lei pentru primul an și câte 15,3 mil. lei ulterior.

De asemenea, se indică faptul că vor fi utilizate și alocațiile bugetare în sumă de 7,6 mil. lei prevăzute pentru subprogramul „Creșterea și sănătatea animalelor” care sunt planificate actualmente în buget, fără a se indica dacă aceste resurse fac parte din estimarea sumei totale, sau reprezintă alocații suplimentare la suma de 21,0 mil. lei.

Aceeași situație se atestă și în cazul cheltuielilor de personal, unde pentru remunerarea muncii a 75 de persoane/unități de personal cu statut de funcționar public sunt estimate cheltuieli în suma de 11,7 mil lei, dintre care 55 unități de personal din cadrul Î.S. „Centrul Republican pentru ameliorarea și Reproducția Animalelor” și 20 unități de personal din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Respectiv, *nu este claritate asupra redistribuirilor de mijloace financiare și/sau necesităților suplimentare de alocare*, iar Nota informativă la proiect urmează a fi completată în acest sens, inclusiv cu informația privind numărul de unități ce urmează a fi redistribuit și cheltuielile de personal aferente acestor funcții.

Totodată, reiterăm faptul că cheltuielile bugetare noi, care urmează a fi generate de implementarea proiectului, nu au fost prevăzute nici în Legea bugetului de stat pentru anul 2020, nici pe termen mediu.

Ținând cont de faptul că Guvernul nu-și poate asuma angajamente noi inclusiv salariale, drept rezultat al impactului generat de pandemia COVID-19 asupra economiei naționale și respectiv asupra bugetului, se consideră oportună identificare mijloacelor financiare necesare pentru promovarea proiectului din contul repriorităzării de politici și/sau redistribuirilor, inclusiv a unităților de personal din instituțiile subordonate Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, precum și din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

SECRETAR DE STAT

Tatiana IVANICICHINA

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2020.11.12 10:48:30 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: Eugen Verlan
Tel.0 22 26 26 81
e-mail: eugeniu.verlan@mf.gov.md
Mașco Diana
Tel.: (022)262-722
e-mail: diana.matco@mf.gov.md

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-25-23, fax 022-26-25-17

18.12.2020 nr. 09/2-09/10821
La nr. 20-07/5501 din 04.12.2020

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

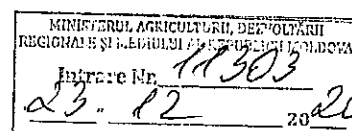
Ministerul Finanțelor a examinat demersul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nr.20-07/5501 din 04 decembrie 2020 vizînd consultarea Analizei impactului de reglementare la proiectul legii zootehniei și în limita domeniilor de competență, comunică următoarele.

Crearea Agenției Naționale pentru Zootehnie care, conform proiectului, urmează a fi „*autoritate publică centrală în subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului*” contravine prevederilor art.14 din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, care prevede că pentru asigurarea implementării politicii statului în anumite subdomenii în subordinea ministerelor pot fi create *autorități administrative* cu forma de organizare juridică de agenții, servicii de stat și inspectorate de stat. Mai mult, în capitolul 5 „Implementarea și monitorizarea” al Analizei impactului, autorul stipulează că „*Prezentul proiect va fi implementat și monitorizat de către Instituția Publică „Agenția Națională pentru Zootehnie”*”. Astfel nu este clar care va fi statutul entității ce se dorește a fi create.

La capitolul fundamentarea economico-financiară se menționează că, în anul 2020 în bugetul de stat pentru Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) pentru remunerarea a 20 de angajați, inspectori zootehnici, a fost planificată suma de 2492,9 mii lei, iar ÎS ”Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” pentru 55 de angajați are un buget de 4003,2 mii lei, din care din subprogramul „Creșterea animalelor” pentru remunerarea muncii constituie 2578,9 mii lei.

Astfel, autorul afirmă/argumentează că pentru asigurarea fondului de salarizare a Agenției Naționale pentru Zootehnie vor fi redistribuite mijloacele bănești de la ANSA și ÎS ”Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” și respectiv nu vor fi suportate cheltuieli suplimentare de personal aferente acestor funcții. Concomitent, se menționează că, pentru buna funcționare a Agenției Naționale pentru Zootehnie pentru primul an de funcționare se solicită suplimentar suma de 15797,0 mii lei, din care 6497,0 mii lei pentru remunerarea muncii a 75 de persoane/unități cu statut de funcționar public.

~~ANEXA LA DECIZIA DE ATRIBUIRE A MANDATULUI DE EXECUȚIE ÎN CALEA CREDINȚEI~~

Ministerul Economiei
al Republicii Moldova

Nr. 03-970 din 05.04.2022

La nr. 08-07/798 din 18.03.2022

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Cu referire la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei (*număr unic 238/MADRM/2020*), în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Secretar de stat

Digitally signed by Gumenc Vadim
Date: 2022.04.05 17:04:36 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vadim GUMENE

Ana Gribinet, 022-250-603

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE AL REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 1964
"06" 04 20 22

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

nr.04-5114 din 19.08.2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

La nr.20-07/3633 din 14.08.2020.

Ca urmare a examinării repetate a proiectului de hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei (**număr unic 238/MADRM/2020**), în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor.

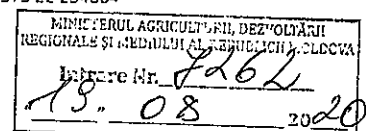
Secretar general

Digitally signed by Palii Lilia
Date: 2020.08.19 14:30:52 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Lilia PALII

*Ex: Ana Gribineț
Tel: 0 22 250 603*

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

nr.04-2814

din 11.05.2020

Digitally signed by Railean Serghei
Date: 2020.05.14 18:23:14 MSK
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
copie: Cancelaria de Stat

Urmare demersului nr. 18-23-2628 din 19 martie 2020, Ministerul Economiei și Infrastructurii a examinat proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei (număr unic 238/MADRM/2020) și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

La art.1, lit. c) - este prevăzut că, prezenta lege reglementează „norme zootehnice și genealogice [..]”. Astfel, pentru evitarea tautologiei, de substituit cuvântul „norme” cu cuvântul „cerințe”.

Obiecție valabilă și pentru prevederile de la lit. d), f), g), h) al articolului respectiv, care necesită modificarea corespunzătoare.

La art.3

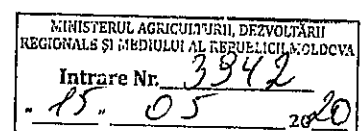
Noțiunea „*registru genealogic*” este expusă incert și poate fi calificată ca o transpunere mecanică a prevederilor legislației UE. Este necesar de a stabili clar ce este registrul genealogic: sau registru, sau dosar, sau bază de date, pentru a evita diferite interpretări din partea societăților de ameliorare, precum și din partea autorităților publice.

Obiecție valabilă și pentru noțiunea „*registru zootehnic*”.

La art.4, lit.b), este prevăzut „*principiul supravegherii și controlului de stat a condițiilor de creștere, alimentație, selecție, reproducție, protecție și circulație a animalelor, protecția mediului și a siguranței publice*”, însă menționăm că, proiectul de lege reglementează doar procedurile de efectuare a controalelor și nu sunt specificate acțiunile autorităților în domeniul supravegherii de stat. Astfel, supravegherea de stat necesită a fi exclusă din proiect sau reglementată.

Totodată, privind controlul de stat necesită a fi coroborate cu prevederile din Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

La art.5, lit. e), este stipulat că Guvernul „*stabilește, după caz, cerințe la importul și exportul animalelor de reproducție, embrioni și material seminal*”. Prevederile respective poartă caracter incert și este discutabilă necesitatea acestora, deoarece proiectul prevede cerințe

la import (capitolul XIV). Totodată, evidențiem că în proiectul de lege este necesar de a stabili cerințele la export.

La art.6, este prevăzută competența Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului privind sectorul zootehnic. În opinia noastră, unele competențe nu sunt specifice unui minister, competența de bază a căruia este elaborarea politicilor. Astfel, prevederile de la lit. f), g), h) i) necesită a fi excluse.

La art.7, sunt prevăzute competențele autorităților administrației publice locale de nivelul doi. Acestea sunt stabilite la general, fiind în unele cazuri incerte și este discutabilă realizarea acestora. În context, menționăm că astfel de competențe pot fi specifice unei economii planificate și, astfel, acestea necesită a fi revizuite, inclusiv prin prisma principiului de autonomie locală.

La art.8, sunt prevăzute competențele autorităților administrației publice locale de nivelul unu. Considerăm inacceptabilă competența de a aproba și de a aplica taxe pe cap de animal de utilizare a pășunilor în funcție de specie și grupa de vîrstă a animalelor (lit. e)), deoarece astfel de taxe pot fi calificate ca taxe locale și acestea necesită să se regăsească în Codul fiscal, în special, procedurile de administrare ale acestora.

Nu pot fi acceptate nici competențele de autorizare prevăzute la alin. (2). Astfel de autorizații pot fi stabilite doar în cazul argumentării acestora și stabilirii la nivel de lege a unor condiții și cerințe clare pentru eliberarea acestora. Totodată, în cazul argumentării necesității unor astfel de autorizații, acestea trebuie eliberate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor - autoritate competentă în domeniul sănătății animalelor.

La fel, nu pot fi acceptate prevederile stipulate la alin. (3) în lipsa unor proceduri clare și la maximum facilitare pentru solicitanții înregistrărilor prevăzute la lit. a) și lit. b).

La art.9 Agenția Națională pentru Zootehnie. Considerăm că crearea unei noi autorități, necesită o argumentare mai concludentă în Analiza de Impact.

Totodată, se recomandă autorilor, reieșind din atribuțiile care se stabilesc pentru această Agenție, de a analiza și opțiunea privitor la crearea unei subdiviziuni în cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, fiind trecute în subordinea acesteia Instituția publică „Institutul Științifico - Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară” și Întreprinderea de Stat „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”.

Alin.(1) - prevederile sunt expuse la general referitor la organizarea, coordonarea și monitorizarea activităților în cauză, o astfel de abordare este specifică unei economii planificate, în care relațiile cu Agenția s-ar baza pe raporturi de subordonare directă.

Alin.(2) - prevederile stabilesc competențe pentru Agenție în domeniului eliberării actelor permissive, efectuării controalelor și sistării activităților. Aceste competențe necesită a fi reglementate prin lege, fiind stabilite condiții și proceduri concrete pentru fiecare în parte și efectuate trimiteri în acest alineat la articolele concrete din lege. Referitor la eliberarea actelor permissive și efectuarea controalelor, procedurile în cauză necesită coroborate cu Legea

nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Totodată, nu se acceptă norma de la lit. m), care prevede că Agenția „*ia orice altă măsură pe care o consideră adecvată în vederea asigurării conformității cu prevederile prezentei legi*”, fiind una ambiguă și care poate permite aplicarea diferențiată a normei.

Alin.(3) - prevede că Regulamentul de funcționare a Agenției se aprobă prin hotărâre de Guvern. Considerăm, că un astfel de Regulament nu trebuie să stabilească funcții și atribuții pentru Agenție, deoarece acestea sunt deja stipulate în proiect. Astfel, prevederile alin.(3) necesită a fi reformulate, fiind prevăzut că Guvernul va aproba doar organizarea internă a Agenției.

Obiecție valabilă și pentru alin.(3) art.10 al proiectului.

La art.10, alin.(2), nu se acceptă atribuțiile stabilite pentru Comisia de ameliorare. Astfel de atribuții pot fi stabilite pentru o autoritate publică. Comisia în cauză, conform noțiunii de la art. 3, este un organ colegial fără personalitate juridică. În context, urmează de a revizui noțiunea, fiind expres stabilit că Comisia este organ consultativ și, corespunzător, este necesar de a modifica prevederile art. 10.

La art.21, alin.(2), este prevăzut, că „*normele și regulile de bonitare a resurselor genetice se stabilesc de către Comisia de ameliorare*”. Considerăm că, o entitate fără personalitate juridică nu poate stabili astfel de norme și reguli. Prin urmare, acestea necesită a fi stabilite de Guvern - autoritate publică, astfel fiind creat și un nivel înalt de previzibilitate și transparență a reglementărilor.

La art.64, alin.(1), lit. c), este prevăzut în calitate de cerință pentru înscrierea animalelor de reproducție de rasă pură că „*animalul este identificat în conformitate cu legislația în domeniul sănătății animalelor și a identificării și înregistrarea animalelor din speciile în cauză și cu normele stabilite în programul de ameliorare aprobat*”. Considerăm că, prevederile respective necesită a fi concretizate, fiind prevăzute expres în Legea privind identificarea și înregistrarea animalelor nr.231/2006.

Ministru

Serghei RAILEAN

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

21.03.2022 nr. 05/1043

La nr. 08-07/798 din 18.03.2022

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

e-mail: maia@maia.gov.md

Ministerul Sănătății, urmare examinării proiectului legii zootehniei (**număr unic 283/MADRM/2020**), autor Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de propuneri și obiecții asupra proiectului de lege sus menționat.

Ministru

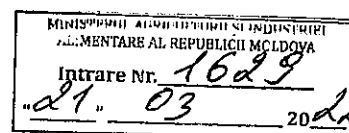
Digitally signed by Nemerenco Ala
Date: 2022.03.21 15:22:58 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ala NEMERENCO

Executor: *Sergiu VÎRLAN*, tel.: 022 268 836

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 885, +373 22 268 818; Fax. +373 22 738 781; e-mail: office@ms.gov.md
<https://ms.gov.md>

**MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**MINISTRY
OF HEALTH, LABOUR AND SOCIAL
PROTECTION OF THE REPUBLIC
OF MOLDOVA**

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 2
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

2, Vasile Alecsandri street, Chisinau, MD-2009
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

20.08.2020 nr. 04/4754
La nr. 20-07/3633 din 14.08.2020

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**

Prin prezenta, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, urmare examinării proiectului de hotărîre *cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei (număr unic 238/MADRM/2020)*, autor – Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, remis de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, prin scrisoarea nr. 20-07/3633 din 14.08.2020, conform competențelor funcționale, comunică lipsa de propuneri și obiecții.

Secretar de Stat

Marina GOLOVACI

Digitally signed by Golovaci Marina
Date: 2020.08.24 15:30:22 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041.1-3204 din 22 martie 2022

La nr. 08-07/798 din 18 martie 2022

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
copie: Cancelaria de Stat

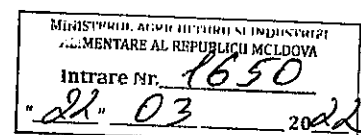
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene aduce la cunoștință că a reexaminat *proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei (număr unic 283/MADRM/2020)* și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții, reiterând astfel poziția MAEIE expusă prin avizul nr. DI/3/041.1-8765 din 29 septembrie 2020.

Digitally signed by Odainic Sergiu
Date: 2022.03.22 09:41:28 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu ODAINIC
Secretar General a.i.

Red.: Nicolae Coșeț
tel.: (022) 578 324
Red.: Daniela Țibuleac
tel.: (022) 578 303

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 233940 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041- 4207 din "13" mai 2020
La nr. 18-23-2628 din 19.03.2020

Ministerul Agriculturii
Dezvoltării Regionale și Mediului
Copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-23-2628 din 19 martie 2020, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene aduce la cunoștință că a examinat proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei (număr unic 238/MADRM/2020)* și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Potrivit prevederilor Acordului de Asociere (Anexa XXIV-B „Măsuri sanitare și fitosanitare”) și a Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE în perioada 2017–2019, art.181, secțiunea 2. Domeniul veterinar, Capitolul IV. „Măsuri Sanitare și Fitosanitare” al Titlului V „Comerț și aspecte legate de comerț”, proiectul prezentat spre avizare, pe lângă actele europene enumerate în acesta, urma să transpună, inclusiv și Decizia 96/79/CE, Decizia 96/510/CE, Decizia 89/506/CEE, Decizia 379/2005/CE și Decizia 90/258/CEE.

De menționat, că termenul de realizare a acțiunii de transpunere a actelor UE din domeniu a fost fixat pentru anul 2018, fiind o restanță, necesară a fi îndeplinită pe parcursul anului 2020, în conformitate cu pct. 1 al Procesului-verbal al reuniunii Comisiei Guvernamentale pentru Integrare Europeană (CGIE) din 5 februarie a.c. cu privire la implementarea restanțelor din PNAAA 2017-2019. La fel, conform informației prezentate anterior de MADRM (ianuarie-februarie a.c.) privind statutul de transpunere al actelor din anexă, prin proiectul de lege a zootehniei urmau a fi transpuse încă o serie de acte europene, precum: Directiva 2009/157/CE; Directiva 87/328/CEE; Decizia 96/463/CE; Directiva 88/661/CEE; Directiva 90/118/CEE; Directiva 90/119/CEE; Decizia 92/354/CEE.

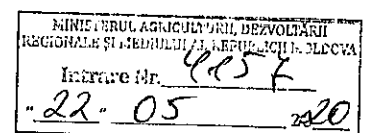
Astfel, prin prisma celor relatate mai sus este oportun de a completa Nota informativă cu informații privind perspectiva transunerii celorlalte acte UE, care nu s-au regăsit în proiectul de lege în speță.

Digitally signed by Revenco Eugeniu
Date: 2020.05.21 14:15:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eugeniu REVENCO
Secretar General

Red.: Gh. Codreanu
A. Fratea
tel.: (022) 578 279

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 233940 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041.1 - 8765 din 29 septembrie 2020
La nr. 20-07/3633 din 14.08.2020

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului

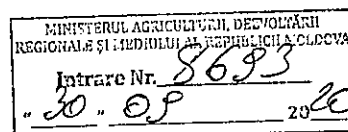
Cu referire la scrisoarea nr. 20-07/3633 din 14 august 2020, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene aduce la cunoștință că a examinat repetat proiectul Hotărârii de Guvern *cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei (numar unic 238/MADRM/2020)* și, în limita competențelor funcționale, comunică despre lipsa propunerilor suplimentare la cele comunicate prin avizul MAEIE nr. DI/3/04-4207 din 13.05.2020.

Digitally signed by Revenco Eugeniu
Date: 2020.09.30 09:54:54 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eugeniu REVENCO
Secretar General

red.: Ghenadie Codreanu
tel.: (022) 578 279

Nr. 48 din 23 martie 2022

Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Aviz

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei
(număr unic 238/MADRM/2020)

1. Considerații generale

În adresa Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) a parvenit adresarea din partea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare de a examina și de a veni cu un aviz în privința Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei.

CALM a analizat prevederile proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale, stabilind următoarele.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Codul civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 6 iunie 2002;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea cu privire la registre nr.71/2007;
- ❖ Legea apelor nr.272/2011;
- ❖ Legea privind administrarea și deținerea proprietății publice nr.121/2007.

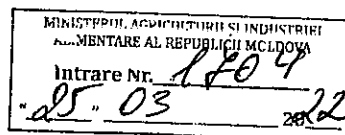
3. Constatări/obiecții principale:

În urma analizei proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei, CALM nu a identificat încălcări a principiilor constituționale și legale privind organizarea și funcționarea autorităților administrației publice locale (APL).

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că acest Proiect poate fi susținut spre aprobare.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Nr.159 din 04 septembrie 2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediu

Aviz repetat

la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Legii zootehniei
(număr unic 238/MADRM/2020)

1. Considerații generale

În adresa Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) a parvenit adresarea din partea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului de a examina și de a veni cu un aviz în privința Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei.

CALM a analizat prevederile proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale, stabilind următoarele.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Codul civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 6 iunie 2002;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea cu privire la registre nr.71/2007;
- ❖ Legea apelor nr.272/2011;
- ❖ Legea privind administrarea și deținerea proprietății publice nr.121/2007

3. Constatări/obiecții principale:

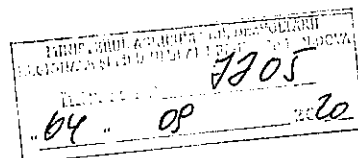
În urma analizei proiectului Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei, CALM nu a identificat încălcări ale principiilor constituționale și legale privind organizarea și funcționarea autorităților administrației publice locale (APL).

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că acest Proiect poate fi susținut spre aprobare.

Cu respect,
Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex. L.Malai
Tel. (022) 22-35-09

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md,
www.calm.md

Nr. 140 din 03.08.2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediu

Aviz

la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la Aprobarea Legii zootehniei
(număr unic 238/MADRM/2020)

1. Considerații generale

În adresa Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) a parvenit adresarea din partea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului de a examina și de a veni cu un aviz în privința Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei.

CALM a analizat prevederile proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale, stabilind următoarele.

2. Legislația aplicabilă

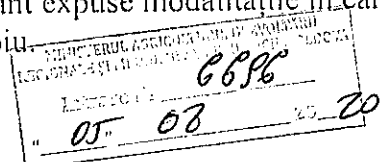
- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Codul civil al Republicii Moldova nr.1107-XV din 6 iunie 2002;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea cu privire la registre nr.71/2007;
- ❖ Legea apelor nr.272/2011;
- ❖ Legea privind administrarea și deținerea proprietății publice nr.121/2007

3. Constatări/obiecții principale:

În urma analizei proiectului Hotărîrii Guvernului s-a constatat că ultimul conține mai multe prevederi care stabilesc competențe noi sau includ unele limitări în realizarea drepturilor autorităților publice locale.

4. Propuneri principale:

1. În art.3 din proiectul actului normativ nu corespund prevederilor art.3 din Legea cu privire la registre nr.71/2007 care stipulează că „registru - *totalitatea informațiilor documentate* ținute în sisteme informaționale automatizate, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legea” și nu „dosar sau bază de date [...]”.
2. Art.4 lit.f) din proiectul actului transmis spre avizare expune principiile care reglementează relațiile de zootehnie, dar în continuare nu sunt expuse modalitățile în care autoritățile publice locale urmează să realizeze acest principiu.

3. La art.5 alin. (1) lit. f) din proiect este necesar de suplinit după cuvintele „proprietate publică” cu specificația „a statului”, or din formularea existentă la momentul actual rezultă că Guvernul este împuternicit să transmită orice bazin acvatic aflat în proprietate publică fie a statului, fie a unităților administrativ-teritoriale. Conform art.11 lit.a) din Legea apelor nr.272/2011 autoritățile administrației publice locale au atribuție de întreținere și gestionare a corpurilor de apă de suprafață, zonele și fișiile de protecție a apelor aflate în gestiune. Prin urmare statul și unitățile administrativ-teritoriale gestionează în mod autonom bunurile aflate în proprietatea sa.
4. La art.8 alin. (2) lit.a) din proiect cuvintele „în raza primăriei” este necesar de substituit cu cuvintele „în raza unității administrativ-teritoriale” dat fiind faptul că *primărie* este nu altceva decât structură funcțională care asistă primarul în exercitarea atribuțiilor sale legale (art.1 Legea privind administrația publică locală).
5. La art.8 alin. (3) lit.a) din proiect stipulează atribuția administrației publice locale de înregistrare a contractelor de prestări servicii încheiate între deținătorii de animale și ciobanii, văcarii. Aceasta este o atribuție complementară atribuțiilor de bază, ce rezultă din domeniile proprii de activitate ale autorităților publice locale, stipulate în art.4 alin. (1) Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435-XVI din 28 decembrie 2006. Pentru realizarea sarcinii de înregistrare a contractelor, autoritatea locală urmează să nominalizeze o persoană din cadrul primăriei, de obligația căreia va ține exercitarea acțiunilor date. Acest fapt presupune, că administrația publică locală (în continuare APL) urmează să angajeze un funcționar, fie unul din funcționarii publici angajați ai primăriei urmează să exercite un volum suplimentar de atribuții. În ambele cazuri APL va avea cheltuieli financiare suplimentare, or exercitarea noilor atribuții cu aceiași remunerare și în limitele aceluiași program de muncă este o încălcare a art.4 al Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale.
- În acest sens amintim că art. 10 alin. (3) din Legea privind administrația publică locală stipulează: „autoritățile administrației publice centrale nu pot să stabilească ori să impună competențe autorităților publice locale fără o evaluare prealabilă a impactului financiar pe care aceste competențe l-ar putea genera, fără o consultare a autorităților locale de nivelul corespunzător și fără ca colectivitățile locale să fie asigurate cu mijloacele financiare necesare.”
6. La art. 8 alin. (4), art.12 alin. (3) lit.c), art.18 alin. (2), alin. (3) din proiect reprezintă o îngrădire a dreptului de proprietate al unităților administrativ-teritoriale și respectiv o violare a legislației ce urmează a fi exclusă. În conformitate cu art.500 Cod civil dreptul de proprietate este perpetuu, iar proprietarul are drept de posesie, folosință și dispoziție asupra bunului. Includerea prevederilor de restricționare a dreptului de dispoziție al unității administrativ-teritoriale, precum și obligarea de transmitere a bunurilor deținute fără a obține plata pentru aceasta, presupune necesitatea suplinderii proiectului cu indicarea surselor din care urmează să fie acoperite cheltuielile suportate de APL. Mai mult ca atât art.77 alin. (2) Legea privind administrația publică locală nr.436/2006 stabilește că „actele juridice de administrare și de dispoziție privind bunurile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale se încheie cu persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat prin *licitație publică*, organizată în condițiile legii, cu excepția cazurilor stabilite expres prin lege”. Prin urmare, atribuirea terenurilor direct deținătorilor de animale este imposibilă.
7. Art.8 alin. (5) din proiect suprapune obligația deținătorilor de animale, pășuni și bazine acvatice de ținere a evidenței zootehnice expuse în art.1 alin. (1) lit.c) din același act.
8. Art. 8 alin. (8) din proiect urmează să fie reformulat, or autoritățile publice locale nu au competența de constatare a „fraudei” pentru a fi obligați să o raporteze.

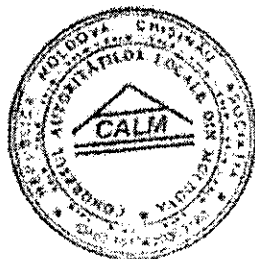
9. Art.12 din proiect urmează a fi reformulat dat fiind faptul că în varianta actuală deținătorii animalelor au atât drepturi, cât și obligații, pe când deținătorii pășunilor și bazinelor acvatice - doar obligații.

10. La art.17 alin. (3) din proiect este necesar de reformulat pe motiv că primăriile nu au competența de „repartizare” a pășunilor deținătorilor de animale. Potrivit art.306 alin. (2) Cod civil autoritățile administrației publice locale pot să dobândească și să exercite drepturi și obligații patrimoniale în numele unităților administrativ teritoriale în limitele competenței sale. Împuternicirile de proprietar al patrimoniului unității administrativ teritoriale sînt exercitate de consiliul local în numele unității administrativ-teritoriale (art.9 alin. (1) Legea privind administrarea și deetatzarea proprietății publice nr.121/2007). Totodată, conform prevederilor art.14 alin. (2) lit. b), c), și d) Consiliul local administrează bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului); decide în privința actelor juridice de administrare privind bunurile domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum și privind serviciile publice de interes local, în condițiile legii și decide în privința actelor juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului privat al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, CALM solicită includerea amendamentelor nominalizate mai sus.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex. L.Malai
Tel. (022) 22-35-09

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR

MD-2009, mun. Chișinău, str. M.Kogălniceanu, 63
Republica Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО
ПО БЕЗОПАСНОСТИ ПИЩЕВЫХ
ПРОДУКТОВ

MD-2009, г. Кишинев, ул. М.Когэлничану, 63
Республика Молдова
Тел/факс. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

Nr. 016/911 din "24" 03 2022

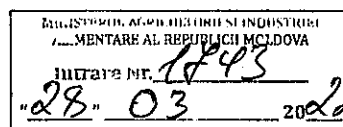
La nr. _____ din "____" _____ 20____

Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare

Prin prezenta, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a examinat proiectul de lege pentru modificarea legii zootehniei (inițiativă legislativă nr. 283/MADRM/2020) și, în limita competențelor sale funcționale, Vă comunică susținerea proiectului în cauză.

Director general

Radu MUSTEATA

M. Crocusea

**AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR**

MD-2009, mun. Chișinău, str. M.Kogălniceanu, 63,
Republica Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30 e-mail:
info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

**NATIONAL FOOD SAFETY
AGENCY**

MD-2009, str. Mihail Kogălniceanu , 63, Chisinau,
Republic of Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

Nr. 01-6/2162 din "22" 08 2020

La nr. _____ din " _____ " 20 _____

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**
madrn@madrn.gov.md

Număr unic – 238/MADRM/2020

Prin prezenta, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în rezultatul examinării demersului Dvs. nr.20-97/3633 din 14.08.2020 privind reavizarea proiectului Hotărârii de Guvern *cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei* (număr unic 238/MADRM/2020), Vă comunică că susține integral proiectul nominalizat.

Director general

 Vladislav COTICI

Ex:M.Dobrojan,A. Manole,
Tel. 022 264 673

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI
REGISTRUL
4585
" 02 " 08 20 20

M. Ivanescu

**AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR**

MD-2009, mun. Chișinău, str. M.Kogălniceanu, 63,
Republica Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30 e-mail:
info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

**NATIONAL FOOD SAFETY
AGENCY**

MD-2009, str. Mihail Kogălniceanu, 63, Chisinau,
Republic of Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40, 29-47-30
e-mail: info@ansa.gov.md, www.ansa.gov.md

Nr. 01-6/1060 din "21" 05 2020

La nr. _____ din " " 20

**Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului**
madrm@madrm.gov.md

Copie : **Cancelaria de stat**
cancelaria@gov.md

Număr unic – 238/MADRM/2020

Prin prezenta, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în rezultatul examinării demersului dvs. nr.18-23-2628 din 19.03.2020 privind avizarea proiectului de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei* (număr unic 238/MADRM/2020), vă comunică susținerea proiectului cu luarea în considerație a următoarelor obiecții.

La proiectul legii:

Considerăm oportun de a delimita competențele Agenției Naționale pentru Zootehnie prevăzute la **art. 9**, funcțiile prevăzute la **alin. (2), lit. a)-d) și i), j)** *autorizează, activitatea societăților de ameliorare..., sistează comercializarea resurselor genetice..., efectuează controlul implementării a menajamentelor pastorale, eliberează certificate zootehnice pentru animale de reproducție, retrage recunoașterea societății de ameliorare..., efectuează controlul oficial al activității de ameliorare...*, deoarece atribuirea acestor funcții unei singure autorități publice încalcă prevederile art. 2 din Legea nr. 160 din 22.07.11 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, citez: „ *autoritate emitentă a unui act permisiv - orice structură organizatorică sau organ public, investite cu funcții de reglementare și/sau de control...*” astfel, o autoritate publică nu poate să fie abilitată simultan cu funcție de reglementare și control.

Reieșind din cele expuse, propunem ca abilitățile de control oficial al activității de ameliorare și controlul implementării amenajamentelor pastorale să fie acordate unei autorități publice centrale de specialitate „Inspectoratul Zootehnic”, care va efectua atribuțiile de inspecție stabilite în **Capitolul XIII Controlul oficial al activității de ameliorare**, al proiectului înaintat.

Director general

Vladislav COTICI

Ex. Anatolie Manole/ Mihai Dobrojan
Tel. 022 264 673, 022 264 675

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII
REGIONALE ȘI MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 9125
" 21" 05 2020

MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY
OF HEALTH, LABOUR AND
SOCIAL PROTECTION OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 2
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

2, Vasile Alecsandri street, Chisinau, MD-2009
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

27/02/2020 nr. 04/1954

La nr. 18-23-2628 din 19.03.2020

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului
Copie Cancelaria de Stat

Prin prezenta, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei (**număr unic 238/MADRM/2020**), și comunică lipsa propunerilor de modificare și completare.

Secretar de Stat

Constantin RÎMIȘ

Digitally signed by Rîmiș Constantin
Date: 2020.03.28 14:29:19 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Alexandru Dascalov
Tel.022268835

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI AL REPUBLICII R. MOLDOVA
Intrare Nr. <u>3220</u>
" <u>30</u> " <u>03</u> <u>2020</u>

AGENȚIA PROPRIETĂȚII PUBLICE

ÎNȚREPRINDEREA DE STAT CENTRUL REPUBLICAN PENTRU AMELIORAREA ȘI REPRODUCȚIA ANIMALELOR

MD-6525, Republica Moldova, raionul Anenii Noi, s. Maximovca
Tel: (+373 22) 359 538 / 359 040
e-mail: crara@crara.md

nr. 01/22-28 din 04.04.2022

Dlui Viorel GHERCIU

Ministru, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
MD-2005 mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162

Stimate Domnule Ministru,

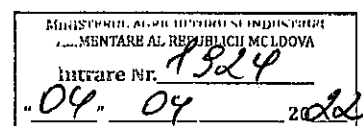
Ca urmare a examinării proiectului de Lege a zootehniei (număr unic 283/MADRM/2020), remis spre avizare repetată prin scrisoarea MAIA nr.08-07/798 din 18.03.2022, Întreprinderea de Stat „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” (în continuare – ÎS CRARA), în limita competențelor deținute, Vă comunică următoarele.

Drept remarcă, setul de documente anexat la scrisoarea de referință include „Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul Hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei în urma reavizării” (07.12.2021), care prin pct.17 se expune că MAIA „Nu a primit răspuns”/nu a primit reavizare la proiectul de lege din partea ÎS CRARA. Respectiv, atenționăm că ÎS CRARA nu a putut să remită reavizarea în cauză reieșind din faptul că *nu a primit!* nu a înregistrat careva solicitări în acest sens. Astfel, autorul a ezitat să transmită spre avizare repetată proiectul de lege aspect care induce la neîndeplinirea prevederilor expuse la art.32 alin.(1) și (7) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Cu toate acestea, observăm, că redacția proiectului de lege prezentată spre re-reavizare a suportat modificări semnificative de concept, inclusiv ce ține de desemnarea unei alte autorități competente în zootehnie și anume Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Constatăm, că activitățile care cad sub incidența acestui proiect, potrivit obiectului, domeniului de aplicare, scopului și obiectivelor propuse (art.1 și 2 din proiect), nu se înscrie în mandatul legal deținut în prezent de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor pentru care recomandăm reconsiderarea acestui fapt, inclusiv corelarea prevederilor art.3 și art.6 alin.(1).

În plus, reținem următoarele obiecții și propuneri pe marginea proiectului de lege, o mare parte dintre care au fost semnalate și în avizul precedent al ÎS CRARA remis prin scrisoarea nr.1/162 din 18.06.2020:

Menținem recomandarea de la pct.12 subpct.2) și 3) din „Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei în urma realizării” (18.06.2020). Din perspectiva competențelor și instrumentelor de organizare instituțională și administrare a sectorului zootehnic, cu titlu exemplificator, semnalăm că, proiectul de lege reglementează insuficient conduita, interconexiunea autorităților enunțate la art.5-8, în unele contexte, iar conținutul art.1 „obiectul și domeniul de aplicare” nu este în corelare cu conținutul propriu-zis expus în proiectul de lege. Mai mult ca atât, denumirile de capitole, în unele contexte, nu reflectă esența și mecanismul generic care necesită expus într-un act normativ primar potrivit rigorilor expuse în Legea nr.100/2017 privind actele normative (spre exemplu: prevederile din cap.III-IV, inclusiv denumirile de capitole nu sunt corelate cu prevederile expuse la art.1 alin.(1) lit.b); la cap.III există discrepante și în interiorul acestuia în

care se conține doar prevederi ce țin de drepturile deținătorilor de animale, interdicții cu referire la protecția animalelor care sunt evazive și doar pentru deținătorii de animale și alte persoane fizice sau juridice, precum și alimentarea animalelor care la fel este expusă voalat și care nu se regăsește în denumirea cap.III, dar care se regăsește la art.1 alin.(1) lit.b). Totodată, noțiunea de „deținător de animale”, pentru care proiectul de lege înaintea atât drepturi cât și alte prevederi conceptuale în cadrul mecanismului de funcționare a acestuia, a fost exclus din art.3, etc.).

Un alt aspect de concept este, că proiectul de lege nu reține discreția inerentă a activității autorităților menționate la art.5-8, acestea reglementând doar anumite aspecte formale supuse aprecierii de autoritățile în cauză, lăsând neacoperită necesitatea de evaluare, precum și de pronunțare asupra unor cerințe de fond. Mai mult ca atât, cu titlu exemplificator, recomandăm ca definițiile să fie uniformizate cu textul expus în conținutul proiectului de lege (spre exemplu: la art.3 noțiunea „*autoritatea competentă în zootehnie*” conține expres instituția desemnată în acest sens, iar „*autoritatea competentă de ameliorare*” nu, fiind expusă generic „*desemnată de către Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare*”; noțiunea „*comisia de ameliorare*” este reiterată și la art.8 în care se utilizează un alt limbaj cu mai multe competențe (a se vedea, în acest sens, art.8 alin.(1) lit.c) parțial și lit.d)). Mai mult ca atât, atragem atenția că „Comisia de ameliorare” (art.8 alin.(2)) nu conține reprezentanți din „Autoritatea competentă de ameliorare” ceea ce potrivit atribuțiilor atribuite acestea, în contextul proiectului de lege, se mențin discrepanțe în funcționalitatea mecanismului în sine și respectiv implementarea actului normativ primar nu ar produce efecte potrivit scopului propus.

Ajustarea proiectului de lege, urmare procesului de transparență decizională, operează multiple schimbări de concept (spre exemplu: proiectul de lege remis la prima avizare a conținut o singură autoritate de profil „*Agenția Națională pentru Zootehnie*”, pe parcurs, la zi, respectiv 2 autorități „*Autoritatea competentă în zootehnie*” și „*Autoritatea competentă de ameliorare*”). În acest sens, sugerăm ca delimitarea atribuțiilor să fie efectuată în modul corespunzător pentru a întruni toate aspectele necesare ca mecanismul de implementare a acestui proiect de lege pe viitor să fie funcțional (spre exemplu prevederile expuse la art.6 alin.(2) lit.b), f), h) etc). Mai mult ca atât, atribuțiile „Autorității competente de ameliorare” (art.7) sunt expuse evaziv și foarte vagi, iar lit.b) și c) sunt reflectate distanțat și scoase din context. Respectiv, atribuțiile acestei autorități spre exemplu ar trebui să includă aspecte concludente ce țin de organizarea lucrărilor de ameliorare a resurselor genetice; organizarea lucrărilor de evidentă zootehnică și bonitare a diferitor specii de animale; organizarea ameliorării raselor de animale cu implementarea înșămânțărilor artificiale, etc.

Totodată, pentru ca dispozițiile de conținut expuse în proiectul de lege să fie conforme și să reglementeze în fond rapoartele sociale care formează obiectul acestuia, precum și regulile, drepturile, obligațiunile și modul de realizare a acestora, respectiv și consecințele juridice ale nerespectării acestora, recomandăm:

- revizuirea tuturor referințelor efectuate în proiectul de lege (spre exemplu, referința eronată produsă la art.14 alin.(8), etc);
- delimitarea clară a atribuțiilor între autoritățile expuse în proiectul de lege (spre exemplu, atribuția menționată la art.14 alin.(10), în coraport cu cele enunțate la art.6 alin.(2) lit.a) și art.8 alin.(1) lit.a). Astfel, este neclar și confuz, și anume care din autoritățile expuse în prezentul alineat este autoritatea abilitată cu drept să recunoască societățile de ameliorare, fermele zootehnice de prăsilă și exploatațiile de ameliorare potrivit scopului propus;
- pentru ca cerințele privind recunoașterea societății de ameliorare, a exploatației de ameliorare și a fermei zootehnice de prăsilă (art.16 alin.(1)) să nu poarte un caracter favorizat pentru unii și defavorizat pentru alții, sugerăm ca acestea să fie de directă aplicare pentru toate asociațiile deținătoare de animale;
- cu referire la dispunerea de autorizații sanitar - veterinar, de la caz la caz, recomandăm ca autorul proiectului de lege să solicite opinia autorității competente în acest sens în coraport cu actele normative tangente de domeniu;

- potrivit art.16 alin.(4), „Deținătorilor animalelor din alte specii de cât cele de bovină, ovină, caprină, porcină sau ecvină trebuie să depună de:.....”. În contextul redacției, se subînțelege exceptarea celor mai importante specii din zootehnie de la această normă, normă conformă inclusiv pentru acestea. Generic vorbind, sugerăm revizuirea acesteia, iar toate dispozițiile de conținut din prezentul proiect de lege, respectiv să fie sistematizate într-o succesiune logică, dispozițiile de drept material precedându-le pe cele de ordin procedural;
- consultarea conceptuală de profil/de specialitate a mecanismului de elaborare, aprobare, notificare, respectiv de conținut al unui Plan de ameliorare (art.17-20) prin prisma aspectelor expuse, inclusiv cele enunțate și la art.8 alin.(3), (4), art.9, art.12 din Regulamentul UE 2016/1012, etc.

Adițional, supunem atenției Dvs. următoarele propuneri și recomandări punctuale (neexhaustive):

Ținând cont de faptul că art.3 definește un șir de noțiuni, sugerăm ca proiectul de lege să fie revizuit, ajustat integral în contextul evitării parafrazărilor nereușite și rupte din context, care exprimă în unele cazuri un alt conținut, deviind de la noțiunea propriu zisă (spre exemplu: noțiunea „ameliorarea animalelor” (art.3) vis-a-vis de repetate din art.12 alin.(1); noțiunea „comisia de ameliorare” (art.3) cu prevederile enunțate la art.8 alin.(1); noțiunea „rasă”, respectiv cu parafrázările utilizate la art.17 alin.(1) lit.b), etc.

Reieșind din faptul, că proiectul de lege prevede drepturile deținătorilor de animale în art.9 alin.(1) și art.21 alin.(2), sugerăm ca în cazul în care deținătorii de animale participă la programul de ameliorare pe lângă drepturile expuse în acest sens (art.21 alin.2)) să se facă doar referințele corespunzătoare, tangente art.9 alin.(1). Un alt aspect, care este supus atenției Dvs este că pentru această categorie de subiecți, proiectul de lege prevede doar drepturi și nu și obligațiuni/responsabilități ca în restul cazurilor.

Totodată, remarcăm că deși, potrivit Sintezei (18.06.2020), unele propuneri/recomandări ale ÎS CRARA au fost acceptate, ajustările corespunzătoare nu se regăsesc în textul proiectului de lege, iar cu referire la cele neacceptate/acceptate parțial (pct.12 subpct.5), 13), 16) și 18) din sinteză), propunem autorului sintezei să revadă argumentele enunțate, deoarece acestea nu se referă la propunerile, argumentele ÎS CRARA. Totodată, reiterăm că este necesar ca proiectul de lege, în redacție finală, să fie prezentat la reavizare repetată către instituțiile statului de specialitate, de domeniu, aspect care ar permite evitarea unor eventuale consecințe negative în contextul implementării ulterioare a acestui act normativ primat care este atât de important pentru dezvoltarea acestui sector.

În final, recomandăm reevaluarea suplimentară a prevederilor proiectului de lege în corelare cu Sinteza, Nota informativă și Analiza impactului de reglementare la proiectul legii zootehnice, având în vedere inclusiv propunerile și îngrijorările semnalate în avizele ÎS CRARA și manifestăm disponibilitatea pentru furnizarea explicațiilor și precizărilor necesare pe marginea acestora.

Cu respect,

Digitally signed by Harea Vasile
Date: 2022.04.04 15:47:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vasile HAREA,
Administrator

AGENȚIA PROPRIETĂȚII PUBLICE

ÎNȚREPRINDEREA DE STAT
CENTRUL REPUBLICAN PENTRU AMELIORAREA ȘI
REPRODUCȚIA ANIMALELOR

MD-6525, Republica Moldova,
raionul Anenii Noi loc. Maximovca
e-mail: central@central.md, tel. +373 22 359 000

18.06.2020 Nr. 1/162

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
str. Constantin Tănase, 9
MD-2005, mun. Chișinău

Copie

Cancelaria de Stat a Republicii Moldova
Casa Guvernului,
MD-2033, mun. Chișinău

Cu privire la scrisoarea Cancelării de Stat al Republicii Moldova nr.18-23-2628 din 19.03.2020, privind examinarea proiectului de lege a zootehniei (număr unic 238/MARDRM/2020). Întreprinderea de Stat „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”, în limitele competenței sale, vă comunică următoarele:

Preambulul din proiectul de lege expune transpunerea unui șir de norme ale UE care în speță reprezintă temeiul legal de adoptare a proiectului de lege. Potrivit prevederilor din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, inclusiv art.30, 31 alin.(2), 44 alin.(1) și (3) și anexa nr.1, sugerăm ca:

- clauza de armonizare, care după cum înțelegem este cu sigla „UE”, să conțină și măsura în care actele UE sunt transpuse în proiectul de lege, inclusiv specificând gradul de transpunere a acestora în legislația națională potrivit tabelului de concordanță;
- preambulul să fie expus (transferat) în Nota informativă la proiectul de lege conform rigorilor expuse în structura acesteia;

La art.1 din proiectul de lege, domeniul de reglementare nu înglobează esența și spectrul întregu de prevederi care se regăsesc în textul acestuia. Respectiv, aspectele trasate în acest articol în speță nu coincid cu structura proiectului de lege, precum și cu intenția autorului. Spre exemplu, există discrepanțe, omiteri structurale în acest sens: lipsa prevederilor care sunt reglementate deja în proiectul de lege ce țin de organizarea instituțională și administrarea sectorului zootehnic, întreținerea animalelor, resursele furajere și nutriția animalelor, ameliorarea și reproducerea animalelor, susținerea științifică a animalelor în domeniul zootehnic, etc.

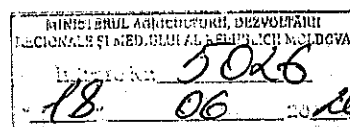
Totodată, sugerăm completarea articolului cu prevederi care să prevadă că autoritățile competente și responsabile de implementarea acestui proiect de lege vor realiza supravegherea subiecților tangenți acestui proiect prin desfășurarea activităților acestora prin instrumentele, măsurile și procedurile prevăzute de prezentul proiect de lege și de actele normative emise în aplicarea acestuia.

La art.2 din proiectul de lege, în vederea realizării domeniului de reglementare prevăzut la art.1, sugerăm ajustarea acestuia prin prisma propunerilor enunțate supra, inclusiv completarea cu prevederi ce țin de reglementarea relațiilor dintre stat și deținătorii de animale în scopul creării condițiilor pentru sporirea calității și cantității produselor zootehnice.

Digitally signed by Harea Vasile
Date: 2020.06.18 10:41:20 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

1

La art. 3 din proiectul de lege un șir de noțiuni sunt formulate într-un limbaj ambiguu și confuz pentru care propunem ca de exemplu următoarele completări:

- toate noțiunile, inclusiv noțiunile „*centrul de colectare*”, „*centrul de depozitare*”, „*exploatații de ameliorare*”, „*animal*”, etc. de revizuit din punct de vedere redactional și respectiv a cadrului juridic național aplicabil;
- noțiunea de „*animal*” de revizuit în scopul ajustării potrivit nomenclatorului raselor, tipurilor și crossurilor de animale domestice omologate în R. Moldova conform actelor normative aferente subiectului abordat;
- noțiunea „*ameliorarea animalelor*” de substituit, care va avea următorul cuprins:
„*ameliorarea animalelor* – o activitate complexă realizată prin lucrări de selecție și reproducție care include acțiuni și metode de modificare a structurii genetice a populațiilor de animale supuse selecției și reproducției;”;
- substituirea noțiunii de „*autoritatea competentă de ameliorare*”, care va avea următorul cuprins:
„*autoritatea competentă în zootehnie* – constituită din instituția publică „*Agencia Națională în Zootehnie*” (denumită în continuare - *Agencie*), subordonată autorității administrației publice centrale a Republicii Moldova, și comisia de ameliorare a animalelor, care activează în conformitate cu prevederile prezentei legi și actelor normative secundare aferente punerii în aplicare a acesteia;”;
- la noțiunea de „*bonitare*”, după textul „*bonitare* -” de completat cu textul „*proces de testare a performanțelor și evaluare genetică a animalelor, care permite*”;
- noțiunea „*calitate*” de exclus, reieșind din faptul că, în înțelesul proiectului de lege, cuvântul „*calitate*” înbinat cu alte cuvinte expune alte sensuri decât cel reflectat în noțiunea în cauză (drept exemplu: *calitatea de proprietar*, *calitatea descendenților*, *calitatea lapteului*, *calitatea lămii*, *calitatea carcasei*, etc.);
- la noțiunea de „*centrul de colectare*”, cuvântul „*produce*” se substituie cu cuvintele „*produce ovule, embrioni și/sau*”, iar cuvintele „*destinat înșămânțării artificiale*” se exclud;
- la noțiunea de „*centrul de depozitare*”, după cuvântul „*depozitează*” de completat cu cuvintele „*ovule, embrioni și/sau*”, iar cuvintele „*destinat înșămânțării artificiale*” de exclus;
- noțiunile „*certificat zootehnic*”, „*rasă*” și „*valoare de ameliorare*” să fie transpuse din Regulamentul UE 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 08.06.2016;
- noțiunea de „*comisie de ameliorare*” de exclus. Aceasta rezultă din noțiunea de „*autoritatea competentă în zootehnie*”, care include în sine și comisia, iar atribuțiile acesteia sunt expuse în art. 10 din proiectul de lege precum și în textul acesteia;
- noțiunile „*exploatație de ameliorare*” și „*registru zootehnic*” de substituit, care vor avea următorul cuprins:
„*exploatație de ameliorare* - o asocieră a deținătorilor de animale sau o exploatare zootehnică, care desfășoară activități într-un sistem de reproducție în scopul desfășurării unui program de ameliorare pe porci de reproducție hibridi, înscrise în registrul zootehnic înființat și ținut de aceasta;
registru zootehnic - registru, dosar sau bază de date care este înființată și menținută de exploatarea de ameliorare, în care sunt înregistrati hibridii din specia porcine.” Justificările sunt în contextul corelării mecanismului de funcționalitate a proiectului de lege (art. 30, 46 alin. (1), 47, etc.);
- noțiunile „*societate de ameliorare*” și „*registru genealogic*” care vor avea următorul cuprins:
„*societate de ameliorare* - o asocieră a deținătorilor de animale sau o exploatare zootehnică, altă decât autoritățile competente, care desfășoară activități într-un sistem de reproducție în scopul desfășurării unui program de ameliorare cu animale de reproducție de rasă pură, înscrise într-un registru genealogic înființat și ținut de aceasta;
registru genealogic - registru, dosar sau bază de date care este înființată și menținută de societatea de ameliorare, în care este introdusă informația referitoare la evoluția rasei de animale în rasă pură din specia bovină, porcine, ovină, caprină sau căbalină și care cuprinde o secțiune

principală, iar dacă este cazul poate fi completată cu una sau mai multe secțiuni suplimentare.” Justificările sunt în contextul corelării mecanismului de funcționalitate a proiectului de lege (art.30, 39 alin.(1), 41, etc.);

- noțiunile „*fermelor zootehnice de prăsilă*” și „*program de selecție și reproducție*” necesită a fi ajustate la norme, proceduri distincte și funcționale și respectiv interpușe în textul proiectului de lege, inclusiv prin competențele atribuite comisiei de ameliorare a animalelor. Urmare acestei propuneri este necesar ca la noțiunea „fermelor zootehnice de prăsilă” cuvintele „specia bovină, ovină, caprină și ecvină” de substituit cu cuvintele „animalele domestice din speciile de bovină, ovină, caprină și cabalină”, iar art.20 alin.(1) din proiectul de lege să fie exclus. Astfel, este important de delimitat expres care din animalele domestice trebuie să se regăsească la această noțiune.
- Mai mult ca atât, potrivit art.29 din proiectul de lege, pentru fermele zootehnice de prăsilă se propune eliberarea „certificatelor de rasă”. Înțelegem raționamentul autorului, dar norma în cauză este una generică și fără continuitate. Astfel, sugerăm ca articolul respectiv să fi completat cu norme distincte, împuterniciri de elaborare, aprobare a actelor normative care urmează a pune în aplicare proiectul în cauză;
- la noțiunea „*hibridare*” cuvântul „compatibile” de substituit cu cuvintele „de aceeași specie”;
- noțiunea de „*individualizare*” de exclus, dat fiind faptul că termenul respectiv nu este utilizat în limbajul proiectului de lege, iar în cazul în care autorul proiectului de lege s-a referit la „*procedura de identificare*”, în acest sens, acesta face o trimitere la Legea nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor;
- din noțiunea „*linie*” de exclus cuvintele „de animale de reproducție rasă pură”. drept temeii contravine art.72 alin.(8) din proiectul de lege;
- noțiunile „*monta naturală autorizată*”, „*monta naturală neautorizată*”, „*reproducător autorizat pentru montă naturală*”, „*testarea reproducătorilor*” și „*valoarea genetică*” de exclus, reieșind din faptul că în textul proiectului de lege nu sunt utilizate;
- noțiunea de „*operator*” să se completeze cu textul „, deținătorii de animale care participa la programele de ameliorare”, drept temeii art.36 din proiectul de lege. Totodată, sugerăm revizuirea textului proiectului de lege prin prisma subiecților tangenți noțiunii în cauză;
- noțiunea „*secțiunea principală*” de exclus, reieșind din faptul că art.64 alin.(1) din proiectul de lege tratează toate aspectele aferente elementelor care trebuie să includă această secțiune.

La art.4 din proiectul de lege, propunem:

- substituiri (lit.d) și f), care vor avea următorul conținut:

„d) interpunerea cercetărilor științifice în sectorul zootehnic cu aplicabilitatea în practică a procedurilor biotehnologiei transferului de embrioni și a manipularilor genetice efectuate cu caracter experimental;

f) colaborarea instituțională a statului care administrează sectorul zootehnic cu deținătorii de animale.”;

- lit.e) de exclus, este subiectul Legii nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor.

La art.6 din proiectul de lege, recomandăm:

- în competențele MADRM să se regăsească prevederi care să permită elaborarea actelor normative privind sprijinirea financiară pentru implementarea strategiei de dezvoltare a zootehniei, inclusiv a politicilor de gestionare a surselor de finanțare ce țin de activitățile tangente regenerării, conservării și utilizării raționale a resurselor genetice animaliere, integrării eficiente a științei și producerii, creării condițiilor adecvate pentru obținerea unor produse competitive pe piață, etc. Conform practicilor altor state, astfel de prevederi se regăsesc în legi ordinare (de exemplu, art. 23, alin.(1) și (2) din Legea zootehniei a României, etc.);

- alin.(1) lit.h) de transferat la competențele comisiei de ameliorare, dat fiind faptul că competența în cauză poartă mai mult un caracter de aprobare colegială și în nici un caz unilaterală.

La art.7 și 8 din proiectul de lege, reieșind din scopul propus la capitolul II, precum și facilitării procesului de creare a condițiilor adecvate pentru obținerea unor produse competitive pe piață, sugerăm ca competențele atribuite APL să fie interconectate cu competențele autorității competente în zootehnie.

La art.9 din proiectul de lege, recomandăm:

- alin.(1):

lit.b) textul „planurilor de selecție și reproducție și a” de exclus, a se vedea argumentele de mai sus;

lit.c) și d), de substituit, care vor avea următorul conținut:

„c) dezvoltarea băncii genetice pentru păstrarea, conservarea și utilizarea rațională a materialului seminal;

d) evidența zootehnică și bonitarea animalelor la societățile de ameliorare și exploatarea de ameliorare după caz, exploatarea zootehnică;”;

lit.e) de exclus, se regăsește indirect la lit.g);

lit.i) cuvântul „ținerea” de substituit cu textul „administrarea la nivel național a bazelor de date din domeniu său de activitate, inclusiv a”, iar după cuvântul „zootehnic” de completat cu cuvântul „ținut”;

lit.k), de substituit, din perspectiva ajustării terminologiei operate în proiectul de lege, care va avea următorul conținut:

„k) colectarea, prelucrarea și depozitarea materialului germinativ de către un centru de colectare și/sau un centru de depozitare;”;

lit.l) de exclus, se regăsește indirect la lit.a);

- alin.(2):

lit.a), de substituit din perspectiva ajustării terminologiei operate în proiectul de lege, care va avea următorul conținut:

„a) autorizează societățile de ameliorare, exploatarea de ameliorare, centrele de colectare și centrele de depozitare în vederea punerii în aplicare a prezentei legi;”;

lit.e), după cuvântul „efectuează” de completat cu cuvintele „supravegherea zootehnică și reiesind din conținutul proiectului de lege;

lit.e)-i) din proiectul de lege, pentru a nu admite suprapuneri de norme, de substituit cu lit.e) care va avea următorul cuprins:

„e) întreprinde acțiuni în cazuri constatate de neconformitate potrivit art.82 și 83, în modul corespunzător;”;

lit.j) textul „a societăților de ameliorare și exploatarea de ameliorare” de substituit cu textul „potrivit art.54-57”;

lit.k) de exclus, reiesind din faptul că competența se suprapune indirect cu cea expusă la art.11 alin.(1) lit.d);

lit.l) de exclus, se regăsește indirect la alin.(1) lit.g);

se propune completarea alineatului, după cum urmează:

„.....) coordonează și îndrumă tehnic la nivel național exploatarea, ameliorarea animalelor, conservarea și managementul durabil al resurselor genetice de animale;

.....) coordonează importul-exportul resurselor genetice;

.....) propune MADRM proiecte de norme tehnice și metodologice, proceduri de lucru în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale;”;

alin.(3) din proiectul de lege, de substituit, care va avea următorul cuprins:

„(3) Regulamentul de funcționare a Agenției se aprobă de către autoritatea publică centrală la care se subordonează.”;

La art.10 din proiectul de lege, recomandăm:

alin.(1) lit.d) de substituit, cu două subpuncte, care vor avea următorul cuprins:

„.....) Instituțiilor din sfera științei și inovării aferente domeniului;

.....) Asociațiilor profesionale de profil”;

alin.(2) de completat cu o literă nouă, care va avea următorul cuprins:

„.....) efectuează aprobarea de stat a realizărilor selecției conform prevederilor din art.24;” iar din art.24

alin.(4) de substituit sintagma „Agenția Națională pentru Zootehnie” cu sintagma „Comisia de ameliorare a animalelor”;

Capitolul II „Organizarea instituțională și administrarea sectorului zootehnic” impune competențe doar la autoritățile tangente administrării sectorului zootehnic și deținătorii de animale, pasuni și bazine acvatice. Urmare, sugerăm includerea competențelor pentru centrele de colectare, centrele de depozitare,

etc. în scopul definitivării de ansamblu a competențelor și respectiv asigurării funcționalității instituționale la nivel național.

Corespunzător, societățile de ameliorare, exploatațiile de ameliorare și deținătorii de animale care participă la programele de ameliorare aprobate să fie transferate de la art.36, 37 și 50 într-o secțiune distinctă a acestui capitol conform specificului acestora.

Totodată, recomandăm ca art.36 și 37 din proiectul de lege, care se propun a fi transferate, să fie ajustate prin prisma condițiilor și responsabilităților, dar nu a obligațiilor, iar textul din art.36 alin.(3) de exclus, dat fiind faptul că acesta se dublează cu prevederile din art.28 alin.(2).

Art.37 alin.(3) din proiectul de lege, sugerăm de a fi exclus reieșind din faptul că prevederile în cauză sunt reglementate în normele legilor organice ale R.Moldova.

La titlul secțiunii este necesar de a specifica elementul ce ține de „..... participarea la programele de ameliorare”.

La capitolul V „Ameliorarea și reproducerea animalelor” din proiectul de lege, propunem:

- revizuirea denumirii capitolului prin prisma noțiunii de „ameliorarea animalelor” expuse supra, care prevede că ameliorarea animalelor include selecția și reproducția acestora;
- comasarea capitolelor V, VII și XI, fapt care va permite structurarea proiectului de lege ce ține de ameliorarea animalelor prin articole distincte tangente selecției, respectiv reproducției. Astfel, în articolele care vor include prevederi ce țin de *selecție*, recomandăm să se regăsească și elementele structurale ale acesteia și anume cel puțin ce țin de testarea performanțelor și evaluarea genetică, iar la prevederile aferente *reproducției* – însămânțarea artificială, montă dirijată, transfer de embrioni, etc.;
- revizuirea și respectiv includerea în acest capitol a tuturor tipurilor de exploatații zootehnice tangente activității de ameliorare a animalelor;
- ca pct.19 din proiectul de lege să conțină prevederi care să reglementeze procedura generală de recunoaștere a tipurilor de animale drept animale de reproducție;
- articolele, care nu fac obiectul activităților de ameliorare (art.24, 25, 29, etc.), sugerăm de a fi poziționate în alte capitole care ar fi relevante subiectelor abordate;
- completarea capitolului cu prevederi ce țin de organizarea selecției și reproducției animalelor de prăsilă și anume: sistemul național de identificare, trasabilitatea animalelor de reproducție și a materialului germinativ provenit de la acestea; baza de date națională centralizată; sistemul independent de evidență a productivității; laboratorul independent acreditat pentru efectuarea analizei conținutului calitativ al laptelui, cărnii, etc; aprecierea independentă a exteriorului animalelor; sistemul național de evaluare genetică a animalelor; etc.
- capitolele VII și XI de exclus reieșind din cele menționate în acest alineat.

Art.19 alin.(3) și alin.(6), 20 alin.(2), 24 alin.(4), 25, 30 alin.(3) și (4), 31 alin.(1), 38 alin.(2), 51 alin.(4), etc. din proiectul de lege, recomandăm ca acestea să fie revizuite și respectiv ajustate în dependență de actul de executare și organul de stat abilitat cu dreptul de aprobare a acestora.

Pe tot parcursul proiectului de lege sunt utilizate sintagme care au același înțeles dar sunt expuse diferit, drept exemple: „*bonitare/evaluare genetică*” (art.11 alin.(2) lit.c), art.9 alin.(2) lit.b), 21/ art.1 lit.g), 10 alin.(2) lit.a), 26 alin.(1) lit.b), 33 alin.(4), 36 alin.(2) lit.d) etc.), „*testarea performanțelor/aprecierea reproducătorilor, aprecierea valorii genetice a reproducătorilor, aprecierea valorii genetice a femelelor...*” (art.33 alin.(4), 36 alin.(2) lit.d), 37 alin.(2)/art.22, 72 alin.(6) și alin.(9) etc.), etc. Urmare, opinăm că este necesar ca textul proiectului de lege să fie omogenizat.

Proiectul de lege conține un șir de capitole și articole care sunt necesar de a se regăsi în actele normative care vor fi emise în aplicarea legii în contextul art.84 din proiectul de lege, drept exemple:

- procedurile tehnice și metodice de înscriere a animalelor în registrele genealogice și zootehnice (art.38-47);

- testarea performanțelor și evaluarea genetică (art. 48, 49);
 - certificatele zootehnice (art. 51, 52);
 - procedura de înscriere în registre genealogice și înregistrarea animalelor în registre zootehnice (art. 61-66);
 - procedura de înregistrare a porcinelor de reproducție hibridi în registre zootehnice (art. 67);
 - testarea performanțelor și evaluarea genetică a reproducătorilor din specia bovină (art. 68-70);
 - cerințe și metode de evaluare genetică pentru reproducerea ovinelor, caprinelor și porcinelor de rasă pură și hibridi (art. 71, 72);
 - informațiile care trebuie furnizate în certificatele zootehnice și cerințele zootehnice pentru animalele de reproducție rasă pură de bovine, porcine și hibridi, pentru materialul seminal, ovule și embrioni (art. 73-81).
- Toate aceste materiale, metodice și proceduri profesionale de zootehnie pot fi sistematizate și generalizate în câteva articole din proiectul de lege, cu specificarea expresă că acestea vor fi emise de către autoritatea X sau Y.

La art. 84 alin. (3) din proiectul de lege, ținând cont de prevederile art. 63 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, propunem extinderea termenului de la 6 luni la 12 luni. Perioada de tranziție necesară implementării dispozițiilor proiectului de lege și perioada necesară pentru aducerea legislației în conformitate cu proiectul de lege trebuie să fie corelată cu obiectul și scopul acestuia, precum și să se țină cont de rigorile și complexitatea circuitului legislativ (*înregistrarea și examinarea proiectului în cadrul ședinței secretarilor generali, consultări publice, avizare/expertizare, ședințe interministeriale, prezentarea proiectului spre examinare Guvernului, aprobarea proiectului în ședința de Guvern, prezentarea proiectului și dosarului de însoțire Parlamentului, examinarea proiectului în comisii parlamentare de profil, examinarea proiectului în plenul Parlamentului, adoptarea proiectului de către Parlament, promulgarea de către Președintele statului, publicarea în Monitorul oficial etc.*)

Suplimentar la proiectul de lege propunem revizuirea conceptuală a acestuia. Raționamentul constă în faptul că la art. 1 din proiectul de lege se menționează despre „animale de reproducție și materialul germinativ provenit de la acestea...”, iar la art. 2 respectiv despre „animale, altele decât cele de reproducție, adică cele de marfă” fapt care duce în eroare obiectul de reglementare a proiectului de lege. Urmare, sugerăm ca din obiectul proiectului de lege să reiasă clar care segmente ale domeniului zootehnic necesită a fi reglementate/dezvaluite.

Astfel, în cazul în care intenția autorului proiectului de lege este de a reglementa ambele segmente ale domeniului zootehnic (animale de reproducție și materialul germinativ provenit de la acestea/ animale, altele decât cele de reproducție, adică cele de marfă) atunci recomandăm ca proiectul de lege să conțină două părți distincte în acest sens. O astfel de divizare este justificată reieșind și din specificul activităților acestora.

Cu respect,

Vasile BAREA,
Administrator,
dr. în științe agricole

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA**

1, Ștefan cel Mare Ave.
MD-2001, Chișinău,
Republic of Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

№ 369-14/7 din 14.08.2020
La nr. 20-97-3633 din 14.08.2020

**Domnului dr. Ion PERJU,
Ministrul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale
și Mediului**

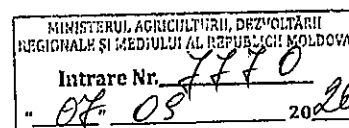
Stimate domnule Ministru,

Academia de Științe a Moldovei a examinat întregul pachet de documente aferente proiectului Legii Zootehniei remise spre reavizare, inclusiv *sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de Lege a Zootehniei* și având în vedere că obiecțiile menționate și propunerile înaintate de către AȘM (avizul nr. 369-14/7 din 20.05.2020) au fost acceptate integral, se propune ca proiectul Legii Zootehniei să fie promovat la etapa următoare de examinare, conform cadrului normativ național.

Președinte, academician

Ion TIGHINEANU

Ex.: dr. Oleg Mașner, 069654169
dr. Gheorghe Tudorache, 067758110

M. Gracesco

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA**

1, Stefan cel Mare Ave.
MD- 2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

№ 369/14/7 din 20.05.2020
La nr. 18-23-2628 din 19.03.2020

**Domnului Ion PERJU,
Ministrul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale
și Mediului
Copie: Cancelaria de
Stat a Republicii Moldova**

**Stimate domnule Ministru,
Stimate domnule Secretar general adjunct al Guvernului,**

Academia de Științe a Moldovei a examinat proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei (număr unic 238/MADRM)*, autor – Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, care rezultă din necesitatea formării unui Cadru normativ național în domeniul zootehniei aliniat la rigorile internaționale și, în special, la cele europene.

În vederea îmbunătățirii actului legislativ se propun următoarele sugestii:

1. **Art. 4, lit. c** - de destins clar ce sunt "animale" și ce sunt "resurse genetice", dat fiind redacția existentă nu oferă această claritate;
2. **Art. 12, pct. 3, lit. a** - se impune o separare și formulare clară a obligațiilor deținătorilor de pășuni și a deținătorilor de bazine acvatice;
3. **Art. 17 și art. 18** - de clarificat corelația dintre noțiunile "Resursele furajere" și „Pășunile”, deoarece sunt unele suprapuneri și neconcordanțe în sens și reglementările propuse;
4. **Art. 20, pct. 1** – expresia „Fermele zootehnică” de înlocuit cu „Fermele zootehnice”, cel puțin așa se cere după text;
5. **Art. 21** - denumirea articolului „Bonitarea resurselor genetice” de schimbat cu sintagma "Bonitarea animalelor”.

Academia de Științe a Moldovei după operarea modificărilor și completările propuse avizează pozitiv proiectul de hotărâre *cu privire la aprobarea proiectului de lege a zootehniei (număr unic 238/MADRM)*.

Vicepreședinte, academician

Boris GAINA

Ex.: dr. Oleg Mașner
mob. 069654169
dr. Gheorghe Tudorache
tel.: 022 21 05 02

MINISTERUL AGRICULTURII, DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	<u>4360</u>
" <u>20</u> "	<u>05</u> 20 <u>20</u>

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale și Mediului
al Republicii Moldova
INSTITUTUL ȘTIINȚIFICO-PRACTIC
DE BIOTEHNOLOGII ÎN ZOOTEHNIE
ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ

MD-6525
s. Maximovca, r-nul Anenii Noi
tel. 359-351
fax. 359-350

Ministry of Agriculture,
Regional Development and of Environment
of the Republic of Moldova
SCIENTIFIC AND PRACTICAL INSTITUTE
OF BIOTECHNOLOGIES IN ZOOTECHNY
AND VETERINARY MEDICINE

MD-6525
v. Maximovca, district Anenii Noi
tel. 359-351
fax. 359-350

29.04.2020 № 1/7-80
La nr. _____ din _____

CANCELARIA DE STAT A
REPUBLICII MOLDOVA
MINISTERUL AGRICULTURII,
DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI MEDIULUI

A V I Z

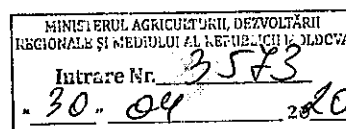
la proiectul legii Zootehniei, numărul unic MADRM – 238/MADRM/2020

Proiectul Legii Zootehniei vine să asigure un Cadru normativ național în domeniul zootehniei, actualizat la rigorile internaționale în beneficiul economiei naționale și a societății.

În ce privește structura actului normativ examinat, aceasta este în concordanță cu cerințele stipulate pentru actele normative ale Guvernului.

Totodată, în scopul îmbunătățirii actului normativ se propune operarea unor precizări și corecții în conținutul acestuia, după cum urmează:

- **în art. 3** de revizuit (precizat redacția) noțiunilor, în special:
animal; animal de reproducție de rasă pură; ferme zootehnice de prăsilă; societatea de ameliorare;
- **în art. 4**, lit.e) - de clasificat clar ce sunt "animale" și "resursele genetice", deoarece redacția existentă nu oferă aceasta;
- **în art. 12:** pct. 1, lit.j) – de substituit sintagma "*stimulatori de creștere, preparate biologice și veterinare, substanțe dezinfectante*" cu sintagma "*aditivi și preparate de uz sanitar-veterinar autorizate*", mai departe după text.

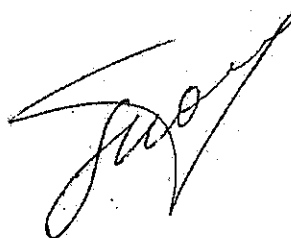

- **pct. 3, lit.a)** - de separat și de formulat clar obligațiile deținătorilor de pășuni și deținătorilor de bazine acvatice.
- **în capitolul IV, art. 17** pct. 1 nu reflectă pe deplin esența denumirii articolului respectiv, deoarece furațele enumerate sunt doar resursele furajere de origine vegetală, fapt ce vine în contradicție cu termenul respectiv din art. 3 al prezentei Legi. În context, se propune transferarea pct. 3, 4 și 5 al art.17, în art. 18.
- **în art. 18,** pct. 2 - de redactat corespunzător, dat fiind faptul că **pășunile** nu pot fi utilizate pentru perdele de protecție a **pășunilor**, probabil este vorba de protejarea **obiectelor acvatice** ?
- **în art. 19,** pct. 7 - de reformulat ținând cont de scopul de bază al ameliorării prin încrucișare.
- **în art. 20,** pct.1 – cuvântul ”crescătorilor” de substituit cu ”crescătoriile”.
- **în art. 21** - de redactat denumirea articolului prin includerea sintagmei ”bonitarea animalelor”.
- **în art. 68,** pct. 1, lit.c) - de revizuit sintagma ”...piață sau târg de animale...” în sensul includerii unor noțiuni mai specifice din punct de vedere a comercializării animalelor de prăsilă, precum ”licitație”, ”expoziție-târg” etc.

În afara celor menționate, proiectul examinat necesită o redactare lingvistică minuțioasă.

Cu considerența operării redactărilor ce se impun în proiectul respectiv, acesta poate fi promovat spre aprobare.

Director interimat, dr. agr.

O. Mașner

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Chișinău

Nr. 29 - 01 - 1308

din 17 februarie 2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Urmare a examinării analizei de impact asupra proiectului legii zootehniei, prezentat spre consultare, conform cerințelor prevăzute la punctul 11 subpunctul 2¹) lit.a) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019, comunicăm următoarele.

Analiza de impact asupra proiectului de lege relevă necesitatea modificării cadrului normativ în domeniu ca fiind depășit, inclusiv înființarea Agenției Naționale pentru Zootehnie, cu statut de autoritate administrativă din subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului prin fuziunea Instituției publice „Institutul Științifico - Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară” cu Întreprinderea de Stat „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor”.

În context, ținem să menționăm că autorul nu a plasat pe pagina sa oficială, inclusiv nu a atașat la analiza de impact proiectul de lege propriu-zis, ori lipsa acestuia face imposibilă examinarea detaliată a analizei. Totodată, varianta analizei propuse spre examinare diferă de varianta plasată pe pagina oficială a ministerului.

De asemenea, reieșind din prevederile art.7 lit.b) și e) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern și art.15 alin.(1) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, crearea structurilor din subordinea ministerelor, modul de organizare și funcționare a acestora se decide/stabilește de Guvern. În acest sens, recomandăm excluderea mențiunii, precum că proiectul de lege prevede înființarea/crearea Agenției Naționale pentru Zootehnie, ca autoritate administrativă în subordinea ministerului, cu enumerarea atribuțiilor acesteia.

Suplimentar, în analiză se evocă că structura nou creată va fi finanțată de le bugetul de stat, ori în cazul respectiv conform prevederilor art.26 alin.(1) lit.c) și art.36 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, este necesar de evaluat impactul financiar asupra bugetului de stat.

Astfel, în conformitate cu cerințele pct.11 subpct.2¹) lit.b) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019, pînă la înregistrarea proiectului

lege de către Cancelaria de Stat, analiza de impact asupra proiectului în cauză urmează a fi consultată prealabil cu Ministerul Finanțelor.

Avînd în vedere cele expuse, considerăm necesar de a examina suplimentar analiza de impact asupra proiectului de lege în contextul obiecțiilor/propunerilor menționate.

Secretar general al Guvernului

Liliana IACONI

Ex.: I. Prisăcaru
tel. 250-483

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău, Telefon: Fax:
Republica Moldova + 373-22-250104 + 373-22-242696

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNȚREPRINZĂTOR

Nr. 38-02-7440

Chișinău

14 august 2020

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

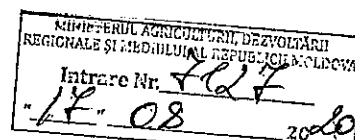
În temeiul prevederilor art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, precum și atribuțiile stabilite în pct.34 din Regulamentul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, se remite *Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la proiectul legii zootehniei.*

Anexă: 1 filă

**Secretar general adjunct al Guvernului,
Președinte al Grupului de lucru al
Comisiei de stat pentru reglementarea
activității de întreprinzător**

Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2020.08.17 12:28:33 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXPERTIZA

Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Prezenta expertiză este acordată în temeiul art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Hotărârii Guvernului nr.1429/2008 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Titlul actului examinat:	Proiectul legii zootehniei.
Autorul (autoritatea), persoana responsabilă:	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului Maria Cravcesco, Consultant principal, Direcția politici de producție, procesare și reglementare calității produselor de origine animalieră
Evaluarea documentului de analiza a impactului	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data:</i>	11.02.2020
Concluzia: Analiza de impact se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expuse de către expertul Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare și de către membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.	
Evaluarea proiectului de act normativ	
<i>Examinat în ședința Grupului de lucru la data</i>	21.07. 2020
Concluzia: Proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare și ale membrilor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.	
<i>Comentarii, obiecții, recomandări:</i>	
Proiectul a fost modificat, fiind luate în considerare obiecțiile și recomandările expuse. <i>Extrasul din Procesul-verbal nr.24 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 21 iulie 2020 se anexează.</i>	

**Președintele Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru
reglementarea activității de întreprinzător**

Roman CAZAN

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr.24
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(Ședință prin corespondență)

21 iulie 2020

Au participat :

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	- director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Marina Bzovii	- director executiv al Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul TIC
Ana Groza	- director executiv al Asociației Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	- Director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Popa Alexandra	- Asociația Businessului European din Moldova (EBA)
Diana Russu	- șef al Direcției susținere și promovare a membrilor CCI a RM, Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova
Elena Bejenaru	- director executiv al Federației Patronale a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”
Victor Baci	- consultant de politici, Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova”
Valentina Chiper	- șef al Secției reglementarea mediului de afaceri și întreprinderi mici și mijlocii, Direcția politici economice și mediul de afaceri, Ministerul Economice și Infrastructurii
Roman Gapeev	- șef al Serviciului transport feroviar, Direcția transport, Ministerul Economiei și Infrastructurii
Alexandru Leonte	- Consultant principal în Direcția urbanism, construcții și locuințe, Ministerul Economiei și Infrastructurii
Maria Nagornii	- șef al Direcției politici de prevenire a poluării și evaluării de mediu, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
Vitalie Dragan	- șef al Direcției politici în domeniul medicină veterinară și siguranța alimentelor de origine animalieră, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
Victoria Ciorbă	- consultant principal în Direcția avizarea acte normative, Ministerul Justiției
Alexandru Tocarjevschi	- șef al Direcției politici în domeniul ordinii și securității publice, Ministerul Afacerilor Interne
Svetlana Nunu	- consultant principal în Direcția acte guvernamentale, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale:

Iurie Mudrea	- Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Direcția politici de producție, procesare și reglementare a calității a produselor de origine vegetală
Anastasia Vacarciuc	- Ministerul Economiei și Infrastructurii, Secția reglementarea mediului de afaceri și IMM
Maria Cravcesco	- Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Direcția politici de producție, procesare și reglementare a calității a produselor de origine animalieră
Eugenia Cîrlig	- Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Direcția politici și programe de dezvoltare rurală

Experți al Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare: dl Victor Ermurachi, dna Tatiana Iovv

3 (4) Examinarea proiectului legii zootehniei

Autôr: Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Opinia expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare, dl Victor Ermurachi

Proiectul de lege a zootehniei (în continuare proiectul de lege) a fost prezentat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Analiza proiectului din punct de vedere a corespunderii principiilor și criteriilor Legii nr.424/2004 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și ale Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător

Proiectul de lege, la art. 3, stabilește noțiunile *registru genealogic* și *registru zootehnic*. Noțiunile respective necesită a fi concretizate, referitor la registre sau baze de date.

Prevederile art. 4 stabilesc, în calitate de principii de reglementare a relațiilor în sectorul zootehnic, *principiul supravegherii și controlului condițiilor de creștere, alimentație, selecție, reproducție, protecție și circulație a animalelor, protecția mediului și a siguranței publice*. Menționăm, că proiectul reglementează doar procedurile de efectuare a controalelor și nu sunt specificate acțiunile autorităților în domeniul supravegherii. Astfel, pentru a evita interpretări diferite, acțiunile de supraveghere din partea autorităților necesită a fi reglementate și clarificate sau prevederile referitor la supraveghere necesită a fi excluse din proiect.

Prevederile lit. c) al art. 5 stabilesc, că *Guvernul aprobă reguli și norme zootehnice*. Aceste prevederi sunt expuse la general, poartă caracter incert și necesită a fi excluse. Conform prevederilor alin. (2) al art. 5 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, *legile stabilesc, pentru fiecare caz aparte, limitele de reglementare pentru Guvern*. Astfel, proiectul de lege trebuie să conțină pentru fiecare caz aparte o normă, prin care se va stabili ce domeniu concret va fi reglementat de Guvern. Obiecție valabilă și pentru lit. c) al art. 6 și lit. a), alin.(2) al art. 9 – prevederile respective, de asemenea, necesită a fi excluse.

Prevederile lit. a) al art. 7 stabilesc, că autoritățile administrației publice locale de nivelul doi coordonează și dirijează activitățile privind creșterea, alimentația, selecția, reproducția și comercializarea animalelor pe teritoriul raionului (municipiului). Prevederile respective sunt expuse la general și pot avea impact asupra mediului de afaceri. Astfel de competențe sunt specifice unei economii planificate și nu pot fi aplicabile pentru întreprinderi private. De asemenea, prevederile lit.g) al aceluiași articol pot avea impact asupra mediului de afaceri. Prevederile respective stabilesc, că autoritățile administrației publice locale de nivelul doi

prezintă Ministerului Agriculturii, Dezvoltare Regionale și Mediului rapoarte lunare, trimestriale și anuale privind situația din sectorul zootehnic. Pentru astfel de raportare este necesară informație, care va fi solicitată de la agenții economici, fapt ce nu poate fi acceptat. Totodată, în opinia noastră, proiectul poate prevedea, că astfel de rapoarte trebuie să prezinte subdiviziunile teritoriale ale ANSA, care dețin informația respectivă. Din cele expuse, lit.a) și g) necesită a fi excluse.

Prevederile lit. e), alin. (1) al art. 8 stabilesc că autoritățile administrației publice locale de nivelul unu aprobă taxe pe cap de animal de utilizare a pășunilor în funcție de specie și grupa de vârstă a animalelor. Considerăm inacceptabilă astfel de competență, deoarece astfel de taxe pot fi calificate ca taxe locale și trebuie să se regăsească în Codul fiscal, în special procedurile de administrare ale acestora.

Prevederile lit. a), alin. (2) al art. 8 stabilesc, că autoritățile administrației publice locale de nivelul unu eliberează autorizații pentru activitatea de prestare, de către ciobani, văcari, a serviciilor de îngrijire a animalelor la pășunare în raza primăriei. Considerăm, că astfel de autorizații ridică semne de întrebare nu doar ca denumire, dar și referitor la capacitățile autorităților de a stabili criteriile de eliberarea a acestora. Totodată, anexa la Legea cu privire la patenta de întreprinzător prevede patentă pentru așa gen de activitate ca păstoritul (p.2.48). Din cele expuse, prevederile lit. a) necesită a fi excluse. În opinia noastră, astfel de permisiune poate fi stabilită doar în cazul argumentării acesteia și stabilirii la nivel de lege a unor condiții și cerințe clare pentru eliberarea acesteia. Totodată, în cazul argumentării necesității unor astfel de permise/certificate pentru persoane fizice, acestea trebuie eliberate de ANSA – autoritate competentă în domeniul sănătății animalelor.

Prevederile lit. b), alin. (2) al art. 8 necesită a fi completate în sensul, că autorizația pentru amplasarea stânelor și lagărelor de vară în scopul întreținerii și pășunării animalelor se eliberează doar în cazul amplasării obiectelor respective pe terenul primăriei și doar în sensul folosirii acestor terenuri. Menționăm că Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară prevede autorizarea sanitar veterinară a funcționării stânelor și taberelor de vară (pp. 7 și 8 din anexa nr. 6).

Prevederile alin. (2) al art. 9 stabilesc competențe pentru Agenția Națională pentru Zootehnie în domeniul eliberării actelor permissive, efectuării controalelor și sistării activităților. Aceste competențe necesită a fi reglementate de lege, fiind stabilite condiții și proceduri concrete pentru fiecare în parte și efectuate trimiteri în acest alineat la articolele concrete din proiect sau la alte legi. Referitor la eliberarea actelor permissive și efectuarea controalelor, procedurile în cauză necesită coroborate cu cadrul legal existent, care reglementează aceste domenii.

Prevederile alin. (3) al art. 9 stabilesc, că Regulamentul privind modul de organizare a Agenției Naționale pentru Zootehnie se aprobă prin hotărâre de Guvern. Un astfel de regulament nu trebuie să stabilească funcții și atribuții pentru Agenție, deoarece acestea sunt prevăzute de proiect. Astfel, prevederile alin. (3) necesită a fi reformulate, fiind prevăzut că Guvernul va aproba doar organizarea internă a Agenției. Obiecția este valabilă și pentru alin. (3) al art. 10.

Prevederile art. 10 necesită a fi concretizate și completate, fiind stabilit că Comisia este organul consultativ al Agenției Naționale pentru Zootehnie. Corespunzător va fi modificată și noțiunea de la art. 3.

Prevederile alin. (2) al art. 19 stabilesc, că *atestarea fermelor în categoria de prăsilă se face în baza unui regulament aprobat de Guvern*. Prevederile respective nu pot fi acceptate, deoarece atestarea presupune proceduri similare eliberării unui act permisiv. Prevederile lit. d) al art. 5 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător stabilesc în calitate de principiu *reglementarea materială și procedură prin acte legislative a condițiilor și a procedurilor de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător*. Astfel, condițiile și procedura atestării pentru fermele menționate trebuie să fie stabilite în acest proiect.

Prevederile alin. (7) al art. 24 stabilesc, că *modul aprobării de stat a realizărilor selecției în zootehnie se stabilește printr-un regulament aprobat de ministerul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului*. Considerăm, că astfel de norme necesită a fi stabilite prin hotărâre de Guvern, fiind creat un nivel mai ridicat de previzibilitate și transparență a reglementărilor.

Prevederile cap. VII reglementează condițiile și procedura de recunoaștere a societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare, cât și de aprobare a programelor de ameliorare. Prevederile respective vor genera acte permissive care trebuie să se regăsească în Nomenclatorul actelor permissive. Totuși, autorii pot examina opțiunea de reformulare a prevederilor în cauză în scopul de a stabili posibilități de notificare din partea societăților și exploatațiilor de ameliorare înainte de începerea activităților, cât și referitor la notificarea elaborării și existenței planurilor de ameliorare. Agenția doar va verifica respectarea cerințelor stabilite de proiect, fără a fi necesare depunerea cererilor și acordul din partea Agenției.

Prevederile alin. (5) al art. 27 stabilesc, că *Agenția retrage recunoașterea unei societăți de ameliorare sau exploatații de ameliorare, dacă aceasta nu îndeplinește în mod consecvent condițiile stabilite la art. 61*. Prevederile respective necesită a fi completate, fiind efectuate trimiteri la art. 17 din Legea nr. 235/2006. Obiecție valabilă și pentru alin. (2) al art. 29, lit. g), alin. (1) și lit. a), alin. (2) al art. 78.

Prevederile alin. (5) și (6) al art. 45 stabilesc autorizarea din partea Agenției a unor acțiuni. Prevederile respective pot crea un act permisiv și necesită a fi reformulate în senul stabilirii unei notificări sau declarații, similar cum e prevăzut la alin. (4) al art. 48. În caz contrar, prevederile referitor la autorizare necesită a fi detaliate, fiind prevăzute condițiile și procedurile de autorizare.

Prevederile cap. XVI reglementează controlul oficial al activității de ameliorare. Considerăm, că prevederile respective, în mare parte poartă un caracter general și necesită a fi detaliate, fiind coroborate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat activității de întreprinzător sau de prevăzut expres, că controlul se efectuează conform Legii nr. 131/2012.

Prevederile alin. (4) al art. 80 necesită a fi completate, fiind stabilit că Guvernul, în termen de 6 luni de la publicarea legii va executa prevederile lit. a) – c).

Proiectul conține prevederi incerte, care pot crea situații de interpretări diferite și de conflict. Spre exemplu; lit. b), d), alin. (1), al art. 28; alin. (2) al art. 28; lit. f), alin. (1) al art. 32; alin. (2) al art. 32; lit. a) – c), alin. (3) al art. 35; lit. a), alin. (1) al art. 43; lit. b), alin. (5) al art. 51. Astfel de prevederi necesită a fi concretizate sau necesită a fi reformulate, fiind excluse cuvintele de genul „suficient”, „adevate”, etc.

Unele prevederi ale proiectului necesită modificări redacționale – noțiunile *clasă, organism de ameliorare*; lit. b) și c), alin. (1) al art. 37; alin. (5) al art. 52; alin. (6) al art. 53; alin. (2) al art. 57; alin. (2) al art. 59; alin. (4) al art. 61; lit. d) al art. 70; alin. (2) al art. 78;

Concluzii și recomandări:

Proiectul poate fi avizat, fiind luate în considerare recomandările expuse.

Opiniile membrilor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

DI Vladislav Caminschi

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Dna Marina Bzovii

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului.

Dna Ana Groza

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului.

Dna Carolina Linte

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului.

Menționează că în urma desființării Uniunii Sovietice și privatizării bunurilor statului, toate animalele au fost transferate în gospodăriile casnice ale populației și sectorul de zootehnie rămâne a fi un sector subdezvoltat, ca și întreprinderile de procesare a produselor de origine animală.

Ca urmare a privatizării patrimoniului de stat demarat în 1991 și crearea Fondurilor de Investiții pentru privatizare și a 10 companii fiduciare, cotele care au fost repartizate și au venit din fostele averi ale statului au fost mai mult decât simbolice și, respectiv lipsa unui beneficiar

al bunului și lipsa interesului de dezvoltare, dar și a politicilor echilibrate din partea statului pe parcursul a 30 de ani pentru dezvoltarea exploatațiilor de animale, care au fost dilapidate în proporții deosebit de mari au dus la subdezvoltarea economică a sectorului. Practic fermele (exploatațiile) existente au rămas fără pământ pentru furaje, costuri ridicate de achiziție a furajelor și echipamentelor, lipsa mijloacelor circulante, achitări slabe pentru materia primă din partea procesatorului, care, de asemenea, se aflau în proces de privatizare, au dus la insolvența fermelor existente.

Remarcă cerințele comune pentru statele membre de înființare a autorității competente de ameliorare responsabile de: recunoașterea societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare și aprobarea programelor de ameliorare, controalele oficiale asupra operatorilor economici, furnizarea de asistență către alte state membre și țări terțe în cazul constatării unor cazuri de neconformitate.

Menționează că sistemul trebuie inițial creat - asociații de ameliorare, cu suportul statului apoi pus în gestionarea privatului (parteneriat public-privat).

Remarcă că proiectul de lege prevede dezvoltarea sectorului zootehnic pe principiile economiei de piață, din acest motiv inițial trebuie creat sistemul, identificate obiectivele de dezvoltare și instruiți operatorii din acest domeniu.

Susține promovarea legii, instruirea operatorilor din domeniul zootehnie (dezvoltarea economică, cerințe sanitar-veterinare, managementul exploatației, profitabilitatea întreprinderii bazată pe indicatori calitativi și cantitativi.

Totodată, atenționează asupra unor prevederi neclare și anume:

Art.12 (2) din proiectul de lege prevede că exploatațiile de animale se divizează în ferme mici, mijlocii și mari, dar nu sânt clare criteriile conform cărora acestea se divizează în astfel de categorii și cine stabilește care este numărul de animale ce determină categoria fermei – mică, mijlocie sau mare.

De asemenea, potrivit alin.(3) al aceluiași articol construcția și darea în exploatare a fermelor se efectuează conform normelor aprobate de Guvern. Nu este clar care va fi forma acestor norme – cerințe tehnice, standarde în construcție, aviz sanitar și dacă Guvernul are competența de a stabili normele respective sau acestea vor fi elaborate și aprobate de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Conform proiectului numărul de animale întreținute de un deținător de animale este reglementat și se limitează de capacitatea exploatației zootehnice, posibilitățile asigurării animalelor cu nutrețuri și distanțele până la gospodăriile casnice ale vecinilor în cazurile întreținerii animalelor în gospodăriile casnice.

În contextul acestor prevederi consideră că este necesar a se face referință la actul care reglementează distanța până la gospodăriile casnice sau a se indica în lege această distanță.

Totodată nu este clar câte animale din punct de vedere sanitar și al poluării mediului pot fi întreținute în gospodăriile casnice și propune ca aceasta să fie indicat în lege. Opinează că din punct de vedere sanitar întreținerea animalelor în gospodăriile casnice în volume industriale este un pericol, afectează sănătatea populației și poluează mediul înconjurător. Consideră că asemenea încălcări trebuie să presupună și contravenții.

Dna Alexandra Popa

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Dna Diana Russu

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

Dna Elena Bejenaru

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

DI Victor Baciu

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

Dna Valentina Chiper

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

DI Roman Gapeev

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

DI Alexandru Leonte

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

Dna Maria Nagornii

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

DI Vitalie Dragan

Se susține.

Dna Victoria Ciorbă

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

DI Alexandru Tocarjevschi

Se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor.

Suplimentar se menționează următoarele:

1) Proiectul de lege are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, fapt pentru care pe prima pagină în colțul drept de sus se va marca cu sigla „UE” în conformitate cu art.31 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

2) La art.1 din proiect, cuvântul „cerințe” se substituie cu „cerințele”;

3) La art.1, pct.2) și 3), textul „prezenta lege se aplică animalelor” va fi reformulat deoarece conform teoriei generale a dreptului, subiecții raporturilor juridice sunt oamenii, iar animalele nu dispun de conștiință juridică;

4) La art.12, pct.3), textul necesită a fi reformulat, deoarece deținătorul de pășuni nu poate fi obligat să utilizeze bunurile, în conformitate cu art.500 alin.(4) din Codul civil, potrivit căruia, dreptul de folosință ca conținut al dreptului de proprietate include și libertatea persoanei de a nu folosi bunul. Or, poate fi instituită prin lege obligația de folosire dacă nefolosirea bunurilor ar contravine intereselor publice. În acest caz, proprietarul poate fi obligat fie să folosească el însuși bunul ori să-l dea în folosință unor terți în schimbul unei prestații corespunzătoare.

5) La capitolul VI, în titlu, cuvântul „domeniul” se substituie cu „domeniul”.

S-a decis: proiectul se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor expertului Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare și ale membrilor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (1 – se susține; 14 – se susține condiționat).

Președintele Grupului de lucru

Roman CAZAN

Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei în urma reavizării

Nr. d/o	Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1	Ministerul Economiei și Infrastructurii (04-5114 din 19.08.2020)	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
2	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (nr.04/4754 din 20.08.2020)	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
3	Ministerul Justiției (nr.04/6255 din 20.08.2020)	<p>1. La sursa de publicare a Regulamentului (UE) 2016/1012, sursa de publicare se va lua între paranteze (obiecție similară și la Decizia Comisiei 84/247/CEE din 27 aprilie 1984, Decizia Comisiei 89/501/CEE din 18 iulie 1989, etc.). Adicional, textul „L 171” va fi succedat de textul „/66”</p> <p>2. La Decizia Comisiei 90/256/CEE din 10 mai 1990, cifrele „23” se vor exclude.</p> <p>3. În avizul nr. 04/3365 din 25.04.2020, Ministerul Justiției a menționat că la noțiunea „autoritatea competentă de ameliorare” este indicată autoritatea nemijlocită și atribuțiile acesteia și a fost propusă excluderea noțiunii de la articolul 3 și indicarea acesteia la un articol distinct. Este de menționat că, deși în sinteza obiecțiilor și propunerilor este indicat că propunerea se acceptă, noțiunea „autoritate competentă de ameliorare” nu a fost exclusă de la articolul 3. Prin urmare, reiterăm observația enunțată în aviz. La fel, reiterăm necesitatea evitării definirii termenilor, deoarece atrage în mod inevitabil rigiditatea actului normativ și face imposibilă aplicarea acestuia pentru reglementarea raporturilor juridice noi</p> <p>4. La art. 6 lit. b) semnalăm că, potrivit art. 16 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome sunt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului. Actele normative</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

<p>respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective. Astfel, atragem atenția că, prevederile de la art. 6 alin. (1) lit. b) nu prevăd autoritatea competentă să aprobe norme privind folosirea rațională și conservare a fondului genetic al animalelor de reproducție de rasă pură, motiv pentru care nu vor putea fi invocate în calitate de temelie juridică la emiterea unui act normativ departamental.</p>	
<p>5. La articolul 7 remarcăm că, în măsura în care acesta este format dintr-un singur alineat, alineatul nu necesită a fi numerotat.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>6. La art. 8 reiterăm obiecția potrivit căreia la alin. (2), considerăm de prisos cuvântul „publică” deoarece proprietatea, în funcție de categoria proprietarului, este de stat, a unității administrativ-teritoriale sau privată. Astfel, deși în sinteza obiecțiilor și propunerilor este indicat că observația se acceptă, modificări în acest sens nu au fost efectuate. 2</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>7. La art. 9 alin. (1) lit. d) cuvintele „după caz” redau un caracter incert norme, motiv pentru care se va evita utilizarea acestora</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>8. La art. 9 alin. (2) lit. e), referința la art. 77 și 78 se va revizui or, art. 78 nu conține prevederi referitoare la cazuri de neconformitate.</p>	<p>Se acceptă articolul a fost redactat. În urma reavizării art. 51,52,53,55 au fost excluse deoarece Deciziile CE în baza cărora acestea au fost transpuse, s-au abrogat, respectiv art. 77 și 78 din obiecție a devenit 54 și 55.</p>
<p>9. Întru corectitudinea redactării, la art. 10 alin. (2), referința la Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului se va substitui cu referința la ministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului or, în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate ministrul emite în mod unipersonal ordine în limitele competenței sale</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>10. La art. 26 alin. (6), cuvântul „calendaristic” se va exclude ca fiind inutil, reprezentând regula generală de calculare a termenului. În actele normative se specifică tipul zilelor doar în cazul în care termenul în care urmează a fi îndeplinite anumite acțiuni se referă la anumite zile concrete (exemplu: lucrătoare) (obiecție similară și la art. 29 alin. (1) și la anexele nr. 1, 2, 3).</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>11. La art. 29 alin. (7) se vor exclude cuvintele „al prezentei legi”, pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, ce prevede că „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ” (obiecție similară și la art. 77 alin. (2) lit a)).</p>	Se acceptă
12. La art. 30 alin. (2) lit. a) cuvântul „disponibilă” va fi precedat de verbul „este”.		Se acceptă
13. La art. 30 alin. (2) lit. f) se va revizui referința la art. 27 alin. (3) or, art. 27 alin. (3) conține prevederi referitoare la drepturi și nu la obligații care ar trebui respectate.		Se acceptă
14. La art. 37 alin. (2) cuvintele „prin ordinul Agenției” se vor substitui cu cuvintele „de Agenție”.		Se acceptă
15. La art. 56 alin. (9) se va revizui referința la art. 32 alin. (1) lit. d) or, art. 46 nu are alin. (1) lit. d).		Se acceptă în urma definitivării proiectului conform avizelor nu-mărătoarea articolelor s-a schimbat și art. 56 corespunde cu art.40
16. Prevederea de la art. 58 alin. (7), nu constituie un enunț distinct. Prin urmare, acesta se va revizui.		Se acceptă în urma definitivării proiectului conform avizelor nu-mărătoarea articolelor s-a schimbat și art. 58 corespunde cu art.41
17. La art. 72 alin. (5), referința la alin. (1) lit. c) se va substitui cu referința la alin. (2) lit. c) or, termenul în care operatorul trebuie să facă dovada respectării este indicat la alin. (2) lit. c).		A fost exclus deoarece se aplică prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător
18. Vă informăm că, Legea nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești a fost abrogată prin Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile ncomerciale care va intra în vigoare la 27 august 2020. Prin urmare, la art. 72 alin. (7), referința la Legea nr. 837/1996 se va substitui cu referința la Legea nr. 86/2020 or, la momentul examinării proiectului de lege de Parlament, legea nouă va fi în vigoare.		Se acceptă
19. Având în vedere mențiunea expusă supra, la art. 72 alin. (7), referința la art. 43 din Legea nr. 837/1996 se va substitui cu referința la art. 16 alin. (4) din Legea nr. 86/2020 (obiecție similară și la art. 73 alin. (9)).		A fost exclus deoarece se aplică prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător
20. Reiterăm obiecția potrivit căreia elementele de structură complexe ale actului normativ – paragrafele, subsecțiunile, secțiunile, capitoarele, titlurile, părțile și cărțile – se întitulează și nu se constituie dintr-un singur articol/punct, paragraf, 3 subsecțiune, secțiune, capitol, titlu și, respectiv, parte. Prin urmare, prevederile din Capitolul XVII se vor revizui.		Se acceptă în urma definitivării proiectului conform avizelor numerotarea capitoalelor s-a schimbat și Capitolul XVII corespunde cu Capitolul XII

		<p>21. La art. 79 alin. (5) lit. c) cuvîntul „prezintă” se va substitui cu cuvîntul „prezenta” pentru integrare armonioasă în text.</p> <p>22. Prevederea de la art. 79 alin. (6) se va expune într-un singur alineat.</p> <p>23. Pentru a indica intenția de a modifica pct. 1 din Anexa la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, la art. 79 alin. (6) din proiectul legii se va indica că: Pct. 1 din Anexa la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2012, nr. 181-184, art. 595) cu modificările ulterioare se completează cu poziția 14 cu următorul cuprins; cuprinsul indicîndu-se între semnele citării. Atragem atenție că, amplasarea pozițiilor în ordinea succesiunii acestora nu necesită o menționare în acest sens</p> <p>24. La proiectele Anexelor nr. 1-4 se va indica și elementul constitutiv ale acestora</p> <p>25. La proiectul Anexei nr. 1, din sintagma „prevederilor legale în vigoare” se vor exclude cuvintele „în vigoare” ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative prezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment (obiecție similară și la proiectul Anexelor nr. 2 și nr. 3).</p> <p>26. Nota nu constituie element constitutiv al actului normativ. Prin urmare, aceasta urmează a fi exclusă din proiectul anexelor nr. 1, 2 și 3.</p>	<p>Se acceptă în urma definitivării proiectului conform avizelor numerotarea articolelor s-a schimbat și art. 79 corespunde cu art.58</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
4	<p>Ministerul Finanțelor (nr. 09/2-09/6756 din 01.09.2020</p>	<p>La Nota informativă: Conform informațiilor prezentate în Nota informativă și în AIR, autorii menționează că, în vederea asigurării activității Agenției Naționale pentru Zootehnie vor fi planificate, din bugetul de stat, circa 21 000,0 mii lei, fără argumentarea sursei de acoperire, precum și în lipsa argumentării calculului care au condus la această estimare și, după caz, a veniturilor ce vor fi generate de noile reglementări, potrivit art. 30 și anexei nr. 1 (pct. 5) la Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017. De asemenea, se indică faptul că vor fi utilizate și alocațiile bugetare în sumă de 9 100,0 mii lei, planificate actualmente în bugetul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, fără a se indica dacă aceste resurse fac parte din estimarea sumei totale, sau reprezintă alocații</p>	<p>Se acceptă Dar ținem să menționăm că Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în anul 2018 a înaintat propuneri pentru Cadru Bugetar pe Termen Mediu pentru anii 2019-2021 la poziția C Măsuri de politici noi. 1. Înființarea Agenției Naționale pentru Zootehnie - 21000 mii lei Dar la acel moment această propunere a fost respinsă, din motiv ca nu este un act</p>

suplimentare la suma de 21 000,0 mii lei. În acest sens, menționăm faptul că cheltuielile bugetare noi, ce urmează a fi generate de implementarea proiectului, nu au fost prevăzute nici în Legea bugetului de stat pentru anul 2020, nici pe termen mediu. Suplimentar, reieșind din impactul generat de pandemia COVID-19 asupra economiei naționale, informăm că Cancelaria de Stat a revizuit/actualizat prioritățile de politici pe termen mediu în scopul reluării procesului de planificare pe termen mediu pentru anii 2021-2023. Astfel, limitele preliminare de cheltuieli sectoriale pe anii 2021-2023 se vor actualiza, ținând cont de prognoza indicatorii macroeconomici pentru anii 2021-2023, urmând a fi remise repetat către autoritățile publice, în vederea revizuirii propunerilor înaintate anterior. Prin urmare, în lipsa unui document de planificare bugetară aprobat, simpla afirmație precum că „alocațiile vor fi planificate” nu poate servi ca o argumentare justificată a existenței sursei de acoperire în acest sens, or potrivit prevederilor art.17 alin. (2) din Legea nr.181/2014, pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget. Aceasta contravine și prevederilor art. 131, alin. (6) din Constituție, precum că, nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare. Totodată, având în vedere faptul că autoritatea ce se propune a fi creată urmează a fi subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, instituirea acesteia va genera costuri legate de necesitatea încadrării și salarizării personalului, detalii ce au fost omise de către autori în argumentarea costurilor la fundamentarea economico-financiară a proiectului. Dat fiind faptul că una din prioritățile Guvernului constă în asigurarea implementării Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, cu un impact semnificativ asupra bugetului public național, în contextul solicitărilor frecvente de majorare a salariilor pentru diferite categorii de salariați, reiterăm faptul că la momentul actual este dificilă introducerea unor angajamente salariale noi. În acest context, se impune inclusiv necesitatea identificării sursei de acoperire a cheltuielilor ce se vor impune, din contul redistribuirii unităților de personal frecvent neîncadrate în instituțiile subordonate Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului. În contextul celor expuse, proiectul urmează a fi revizuit prin prisma obiecțiilor înaintate și remis spre avizare repetată, în conformitate cu regulile și cerințele prevăzute în Legea nr. 100/2017.

normativ care prevede înființarea Agenției Naționale pentru Zootehnie.

La moment, includerea în Legea bugetului pentru anul 2020 sau în CBTM pentru anii 2021-2023 a cheltuielilor pentru înființarea Agenției Naționale pentru Zootehnie - 21000 mii lei, este nemotivată, deoarece nu se cunoaște cu certitudine dacă proiectul legii zootehniei va fi adoptat de către Parlament în acest an. Fiindcă anul 2020 este un an electoral și nu este o claritate dacă proiectul legii zootehnie va fi adoptat în anul 2020.

Propunerea în proiectul legii bugetului a cheltuielilor pentru înființarea Agenției Naționale pentru Zootehnie - 21000 mii lei, va fi motivată doar odată cu adoptarea Legii zootehniei în calitate de act normativ propriu zis.

Cu atât mai mult MADRM urmează să elaboreze proiectul hotărârii de Guvern privind Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Zootehnie.

Astfel, MADRM la moment nu are bază legală pentru a include cheltuielile de înființarea Agenției Naționale pentru Zootehnie - 21000 mii lei, în Legea bugetului pentru anul 2020.

Aceste cheltuieli vor fi propuse odată cu adoptarea de către Parlament a Legii Zootehniei.

Totodată în Nota informativă și AIR la proiect s-a inclus explicația în ce mod va fi utilizată suma de 21000 mii lei și suma de 7600, mii lei preconizată anual pentru subprogramul „Creșterii și sănătății animalelor” pentru dezvoltarea fondului genetic: „Astfel, în structura statelor de personal ale Agenției Naționale pentru Zootehnie (proiect) se vor regăsi de

			<p>persoane/unități cu statut de funcționar public).</p> <p><i>Din suma stabilită de 21 000 000 lei, sunt prevăzute cheltuieli de personal, de întreținere și pentru crearea Sistemului informațional pentru evoluția animalelor racordat la Sistemul de Identificare și Trasabilitate a Animalelor. Suplimentar va fi alocată suma de 7600, mii lei preconizată pentru subprogramul „Creșterea și sănătatea animalelor”.</i></p>
<p>5</p>	<p>Ministerul Finanțelor (nr. 09/2-09/849 din 11.11.2020)</p>	<p>Prin implementarea proiectului legii zootehniei se propune înființarea Agenției Naționale pentru Zootehnie prin care se va reorganiza Î.S. „Centrul Republican pentru ameliorarea și Reproducția Animalelor” și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. În Nota informativă la proiect este stipulat că pentru funcționarea Agenției anual se vor planifica cheltuieli din bugetul de stat de 21.0 mii. lei pentru primul an și câte 15.3 mii. lei ulterior.</p> <p>De asemenea, se indică faptul că vor fi utilizate și alocațiile bugetare în sumă de 7.6 mii. Ici prevăzute pentru subprogramul „Creșterea și sănătatea animalelor” care sunt planificate actualmente în buget, fără a se indica dacă aceste resurse fac parte din estimarea sumei totale, sau reprezintă alocații suplimentare la suma de 21,0 mii. lei.</p> <p>Aceeași situație se atestă și în cazul cheltuielilor de personal, unde pentru remunerarea muncii a 75 de persoane/unități de personal cu statut de funcționar public sunt estimate cheltuieli în suma de 11,7 mii lei, dintre care 55 unități de personal din cadrul Î.S. „Centrul Republican pentru ameliorarea și Reproducția Animalelor” și 20 unități de personal din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.</p> <p>Respectiv, nu este claritate asupra redistribuirilor de mijloace financiare și/sau necesităților suplimentare de alocare, iar Nota informativă la proiect urmează a fi completată în acest sens, inclusiv cu informația privind numărul de unități ce urmează a fi redistribuit și cheltuielile de personal aferente acestor funcții.</p> <p>Totodată, reiterăm faptul că cheltuielile bugetare noi, care urmează a fi generate de implementarea</p>	<p>Obiecțiile înaintate în avizele expuse au fost analizate și urmare înstituirii noului Guvern, Ministerul a stabilit să nu fie înființată o nouă autoritate publică centrală în domeniul zootehnic, dar să fie delegate sarcinile prevăzute în proiectul de lege, în art.9, Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, care în prezent, în conformitate cu pct.8 din Regulamentul cu privire la funcționarea și organizarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600/2018, este autoritatea publică centrală cu funcții de supraveghere și control în domeniul zootehnic.</p> <p>Astfel, pentru elaborarea și implementarea proiectului de lege</p>

		<p>proiectului, nu au fost prevăzute nici în Legea bugetului de stat pentru anul 2020, nici pe termen mediu.</p> <p>Ținând cont de faptul că Guvernul nu-și poate asuma angajamente noi inclusiv salariale, drept rezultat al impactului generat de pandemia COVID-19 asupra economiei naționale și respectiv asupra bugetului, se consideră oportună identificare mijloacelor financiare necesare pentru promovarea proiectului din contul repriorităzării de politici și/sau redistribuirilor, inclusiv a unităților de personal din instituțiile subordonate Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, precum și din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.</p>	<p>nominalizat nu vor fi suportate cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.</p>
<p>6</p>	<p>Ministerul Finanțelor (nr. 09/2-09/10821 din 18.12.2020)</p>	<p>Crearea Agenției Naționale pentru Zootehnie care, conform proiectului, urmează a fi „<i>autoritate publică centrală în subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului</i>” contravine prevederilor art.14 din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, care prevede că pentru asigurarea implementării politicii statului în anumite subdomenii în subordinea ministerelor pot fi create <i>autorități administrative</i> cu forma de organizare juridică de agenții, servicii de stat și inspectorate de stat. Mai mult, în capitolul 5 „Implementarea și monitorizarea” al Analizei impactului, autorul stipulează că „<i>Prezentul proiect va fi implementat și monitorizat de către Instituția Publică „Agenția Națională pentru Zootehnie</i>” ” Astfel nu este clar care va fi statutul entității ce se dorește a fi create.</p> <p>La capitolul fundamentarea economico-financiară se menționează că, în anul 2020 în bugetul de stat pentru Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) pentru remunerarea a 20 de angajați, inspectori zootehnici, a fost planificată suma de 2492,9 mii lei, iar ÎS "Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor" pentru 55 de angajați are un buget de 4003,2 mii lei, din care din subprogramul „Creșterea animalelor” pentru remunerarea muncii constituie 2578,9 mii lei.</p> <p>Astfel, autorul afirmă/argumentează că pentru asigurarea fondului de salarizare a Agenției Naționale pentru Zootehnie vor fi redistribuite mijloacele bănești de la ANSA și ÎS "Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor" și respectiv nu vor fi suportate cheltuieli suplimentare de personal</p>	

		<p>aferele acestor funcții. Concomitent, se menționează că, pentru buna funcționare a Agenției Naționale pentru Zootehnie pentru primul an de funcționare se solicită suplimentar suma de 15797,0 mii lei, din care 6497,0 mii lei pentru remunerarea muncii a 75 de persoane/unități cu statut de funcționar public. Astfel, se atestă o situație contradictorie în cele descrise.</p> <p>Mai mult, nu este nimic menționat despre revizuirea funcțiilor/sarcinilor acestor instituții. În cazul în care se redistribuie alocațiile pentru remunerarea muncii este necesară revizuirea statelor de personal, transferarea unităților la Agenția nou creată, și atribuțiile acestora, lucru care trebuie menționat în Analiza de impact.</p> <p>Respectiv, reiterăm poziția expusă anterior referitor la faptul că Guvernul nu-și poate asuma angajamente noi inclusiv salariale, drept rezultat al impactului generat de pandemia COVID-19 asupra economiei naționale și respectiv asupra bugetului, se consideră oportună identificare mijloacelor financiare necesare pentru promovarea proiectului din contul reorientărilor de politici și/sau redistribuirilor, inclusiv a unităților de personal din instituțiile subordonate Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, precum și din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.</p> <p>În acest context, Analiza de impact urmează a fi revăzută prin prisma celor expuse mai sus, cu prezentarea repetată spre avizare/consultare.</p>
7	Ministerul Finanțelor (nr. 09/2-09/29 din 15.02.2021)	<p>I. Se reiterează opinia expusă prin avizul nr. 09/2-09/10821 din 18 decembrie 2020 și anume potrivit celor descrise în Analiza de impact se menține neclaritatea ce vizează statutul entității ce se dorește a fi creată.</p> <p>La capitolul fundamentarea economico-financiară este de menționat, că din cele prezentate nu este clar/cert care este suma de alocări necesare suplimentar/neidentificate pentru întreținerea autorității/instituției ce urmează a fi creată.</p> <p>În demersul MADRM din 06 ianuarie 2021 se menționează că „nu vor fi suportate cheltuieli suplimentare pentru statele de personal aferente acestor funcții” Totodată din cele prezentate este dificil de înțeles care este situația generală/tabloul integrat. Respectiv, nu sunt clare și urmează a fi descrise un șir de aspecte cu implicație financiară, inclusiv: cum sunt afectate cheltuielile, în afara</p>

		<p>cheltuielilor de personal, pentru instituțiile vizate în proiect în cazul preluării statelor/unităților de personal; stabilirea modului prin care se va efectua transferarea personalului din cadrul ÎS "Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor" și respectiv costurile aferente, dar și sursa de acoperire.</p> <p>În această ordine de idei considerăm, că Analiza de impact urmează să conțină informații depline referitoare la reorganizările preconizate, revizuirea funcțiilor etc.</p> <p>II. Resursele disponibile ale statului pentru anul 2021 au fost deja repartizate conform priorităților prin Legea bugetului de stat pentru anul 2021 nr.258/2020. Alte resurse nu sînt disponibile.</p> <p>Concomitent informăm, că procesul de elaborare a CBTM 2022-2024 este inițiat și se desfășoară conform Calendarului acțiunilor pentru elaborarea și aprobarea CBTM din Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.209 din 24 decembrie 2015.</p> <p>Astfel considerăm că acest proiect urmează a fi examinat în procesul elaborării CBTM 2022-2024, prin prisma identificării acoperirii financiare din contul priorităților de politici și/sau redistribuirilor, cu atât mai mult că MADRM este implicat în exercițiul de raționalizare a cheltuielilor în agricultură.</p>
8	Ministerul Finanțelor (nr. 09/2-09/2023 din 26.03.2021)	<p>1. Analizând modificările efectuate în Analiza impactului de reglementare dar și în Nota informativă la proiectul legii zootehniei, <i>constatăm</i> că modificările operate poartă un caracter general, iar aspectele, inclusiv cu implicații financiare, invocate în avizele anterioare ale MF (nr. 09/2-09/29 din 15.05.2021; nr. 09/2-09/10821 din 18.12.2020), nu au fost descrise.</p> <p>Totodată, considerăm că calculele aferente bugetului urmează a fi actualizate conform datelor din Legea bugetară anuală pentru 2021.</p> <p>2. Actualmente, MADRM este implicat în procesul de elaborare a propunerilor pentru CBTM 2022-2024, care se desfășoară conform Calendarului acțiunilor pentru elaborarea și aprobarea CBTM din Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului,</p>

	<p>aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.209 din 24 decembrie 2015 și Circularei înaintate de MF.</p> <p>Respectiv, reiterăm opinia expusă anterior că acest proiect urmează a fi examinat în procesul elaborării CBTM 2022-2024, prin prisma identificării acoperirii financiare din contul <i>priorităților de politici si/sau redistribuirilor</i>, cu atât mai mult că MADRM este implicat în exercițiul de raționalizare a cheltuielilor în agricultură, iar Guvernul nu-și poate asuma angajamente noi în contextul impactului generat de pandemia Covid-19 asupra economiei naționale și respectiv asupra bugetului.</p>	
<p>9</p> <p>Ministerul Finanțelor (nr.09/2-09/9029 din 22.11.2021)</p>	<p>În Analiza de impact și în nota informativă autorul proiectului menționează că, pentru implementarea proiectului legii zootehnice nu vor fi suportate cheltuieli suplimentare din bugetul de stat. Concomitent, în proiectul legii zootehnice (art.7-8) se propun competențe pentru autoritățile publice locale, din care finanțarea lucrărilor de ameliorare botanică și agrotehnică a pășunilor proprietate a unității administrativ-teritoriale. Astfel, Analiza de impact și nota informativă urmează a fi completate cu informația privind impactul financiar asupra bugetelor locale.</p> <p>Totodată, ținând cont de competențele ce se atribuie autorităților publice locale de ambele nivele la art.7-8 în proiectul de lege, nu se regăsc ca domenii proprii de activitate prevăzute la art.4 din Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă. În conformitate cu prevederile art.6 alin.(6) din legea prenotată, precum și art.3 alin.(4) din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale, orice delegate de competențe suplimentare din partea statului în persoana Parlamentului (la propunerea Guvernului) trebuie să fie însoțită obligatoriu de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercițiului competenței delegate.</p> <p>De regulă, pășunile sunt în proprietatea și gestiunea Unității administrativ-teritoriale de nivelul I, din acest considerent lit.e) din art.7 urmează a fi exclusă.</p> <p>La alin.(1) art.11 din proiectul de lege sintagma „Agenției” urmează a fi înlocuită cu cuvintele „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor - în continuare „Agenție””.</p> <p>Suplimentar celor expuse, în temeiul art.6, alin.(5) al Legii nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, proiectul /analiza urmează a fi consultat și cu Congresul Autorităților Locale din Moldova.</p>	<p>În conformitate cu prevederile pct. 24 a Regulamentului privind recoltarea terții și pășunatul vitelor pe terenurile fondului forestier, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.740/2003 pentru aprobarea actelor normative vizând gestionarea gospodăriilor sivile și cu prevederile art.14, alin.(2), lit.s¹ și art.19, alin.(3) ale Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală – Primăriile stabilesc cuantumul taxelor locale pentru pășunatul vitelor din localitățile aflate sub gestiunea acestora. Astfel, din bugetul local format în urma percepției taxei pentru pășunat, primăriile sunt obligate, conform art. 25, alin.(2) al Legii 412/1999 zootehnică, să efectueze lucrări de ameliorarea și exploatarea rațională a pășunilor publice.</p> <p>Reieșind din cele expuse, competențele autorităților publice locale prevăzute în art.8, alin.(2) al proiectului de lege înaintat, nu sunt competențe noi, dar sunt funcții executate și în prezent de către autoritățile publice locale.</p> <p>Totodată, proiectul de lege a fost avizat de către toate ministerele de resort, inclusiv și de Congresul Autorităților Locale din Moldova prin scrisorile nr.140 din 03.08.2020 și 159 din 04.09.2020 (se anexează). Toate obiectele înaintate de către instituții au fost luate în considerație.</p>

		<p>Subsidiar, ținem să remarcăm că, în cazul survenirii unor cheltuieli neprevăzute/suplimentare pentru autoritatea competentă în zootehnie, acestea urmează a fi acoperite din contul și în limita disponibilităților alocațiilor aprobate.</p>	<p>În rest, proiectul de lege a fost perfectat conform obiectivelor expuse în aviz instituției Dvs.</p>
<p>10</p>	<p>Ministerul Finanțelor (09/2-09/3316 din 03.01.2022)</p>	<p>Ministerul Finanțelor a reexaminat Analiza impactului de reglementare la proiectul Legii zootehniei și, în limita domeniilor de competență, comunică lipsa obiecțiilor.</p> <p>Concomitent, ținem să remarcăm că, în cazul survenirii unor cheltuieli neprevăzute/suplimentare pentru autoritatea competentă în zootehnie, acestea urmează a fi acoperite din contul și în limita disponibilităților alocațiilor aprobate.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>În textul Notei Informative și a Analizei impactului de reglementare au fost introduse prevederi referitoare la survenirea cheltuielilor neprevăzute.</p>
<p>11</p>	<p>Centrul de Armonizare a Legislației (31/02-4-8341 din 11.09.2020)</p>	<p>Proiectul prenotat are drept scop principal implementarea la nivelul legislației naționale de profil a Regulamentului (UE) 2016/1012, Deciziei Comisiei 84/247/CEE din 27 aprilie 1984, Deciziei Comisiei 84/419/CEE din 19 iulie 1984, Deciziei Comisiei 89/501/CEE din 18 iulie 1989, Deciziei Comisiei 89/502/CEE din 18 iulie 1989, Deciziei Comisiei 89/504/CEE din 18 iulie 1989, Deciziei Comisiei 89/505/CEE din 18 iulie 1989, Deciziei Comisiei 89/507/CEE din 18 iulie 1989, Deciziei Comisiei 90/254/CEE din 10 mai 1990, Deciziei Comisiei 90/255/CEE din 10 mai 1990, Deciziei Comisiei 90/256/CEE din 10 mai 1990, Deciziei Comisiei 90/257/CEE din 10 mai 1990, Deciziei Comisiei 92/353/CEE din 11 iunie 1992, Deciziei Comisiei 96/78/CE din 10 ianuarie 1996, precum și Deciziei Comisiei 2006/427/CE din 20 iunie 2006, în vederea creării, menținerii și dezvoltării fondului genetic la nivel național pentru toate speciile de animale. În acest scop, proiectul creează cadrul legal național care va contribui la creșterea productivității animalelor, susținerea deținătorilor de animale, favorizarea ameliorării raselor și a speciilor existente, crearea de noi rase și nu în ultimul rând la protecția mediului, sănătății populației și animalelor în procesul exploatații și circulației acestora. În urma evaluării compatibilității versiunii inițiale a proiectului (Declarația de compatibilitate nr. 31/02-3-3944 din 13 mai 2020), Centrul de armonizare a legislației a constatat, că proiectul în cauză asigură transpunerea parțială a Regulamentului (UE) 2016/1012, precum și transpunerea integrală a Deciziilor Comisiei prenotate, fiind formulate o serie de obiecții privind compatibilitatea, precum și obiecții referitoare la instrumentele de armonizare (Tabelul de concordanță, clauza de armonizare, sigla UE) și Nota informativă. Cu referire la proiectul național în redacție actuală, constatăm că,</p>	<p>Se acceptă</p>

12	<p>Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova (06/2-5170 din 26.08.2020)</p>	<p>urmare procedurii de avizare, acesta a suferit mai multe modificări și completări. În speță, au fost înlăturate toate deficiențele și omisiunile privind compatibilitatea cu Regulamentul (UE) 2016/1012, precum și cele privind respectarea mecanismului de armonizare a legislației. În consecință, calificativul „transpune parțial” din clauza de armonizare și Nota informativă urmează a fi înlocuit cu „transpune”. Totodată, remarcăm că, la data de 4 mai 2020 a fost publicat Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/602 al Comisiei din 15 aprilie 2020 care a abrogat Deciziile 84/247/CEE, 84/419/CEE, 89/501/CEE, 89/502/CEE, 89/503/CEE, 89/504/CEE, în baza examinării repetate a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei, inclus în pct. 8.9.1 din compartimentul VIII „Sectorul agrar și industria alimentară” al Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG nr. 636/2019. 2 89/505/CEE, 89/506/CEE, 89/507/CEE, 90/254/CEE, 90/255/CEE, 90/256/CEE, 90/257/CEE, 90/258/CEE, 92/353/CEE, 92/354/CEE, 96/78/CE, 96/79/CE, 96/509/CE, 96/510/CE, 2005/379/CE și 2006/427/CE, în măsura în care prevederile acestora se regăsesc în Regulamentul (UE) 2016/1012 transpus integral în proiectul național. Necesitatea abrogării acestora a rezultat din faptul că, deciziile în cauză au fost adoptate în temeiul Directivelor 88/661/CEE, 89/361/CEE, 90/427/CEE, 94/28/CE și 2009/157/CE ale Consiliului, care au fost abrogate și substitute prin Regulamentul (UE) 2016/1012, începând cu 1 noiembrie 2018. Prin urmare, decade necesitatea tabelelor de concordanță ale proiectului național cu actele UE, prenotate, iar referințele la acestea urmează a fi excluse din clauza de armonizare și Nota informativă.</p>	
		<p>Obiecție generală asupra proiectului (formulări ambigue) În proiect au fost depistate formulări ambigue ale normelor juridice, dar și inadverențe de ordin redacțional. Aceste elemente conferă reglementărilor un sens neclar, echivoc și astfel se consimt interpretări abuzive și comportamente arbitrare. În continuare prezentăm cu titlu de exemplu unele aspecte care urmează a fi revizuite de către autor, precum și recomandările de rigoare: - la art. 26 alin. (4) se menționează următoarele: „<i>Solicitantul indică în notificare scopul de identificare animalelor.</i> Astfel, această normă are o formulare defectuoasă și un sens neclar, fiind dificilă determinarea intenției autorului. Respectiv, această normă urmează a fi modificată în corespundere în contextul reglementărilor articolului în care se cuprinde;</p>	<p>Se acceptă În text au fost efectuate modificările redacționale. Astfel, în urma definitivării proiectului în conformitate cu obiecțiile din avize au fost excluse art. 51,52,53,55, respectiv a fost schimbată numerotarea articolelor în consecutivitate.</p>

- normele expuse la art. 27 alin. (1), art. 28 alin. (3) lit. c), art. 40 alin. (1), art. 44 alin. (6) lit. a), art. 50 alin. (5) lit. c), art. 52 alin. (7), art. 53 alin. (5), art. 57 alin. (13), art. 58 alin. (1) și alin. (7), art. 59 alin. (4), art. 65 alin. 91) lit. k), art. 60 lit. d), art. 72 alin. (5), art. 74 alin. (1), art. 79 alin. (3) de asemenea, sunt formulate defectuos și pot crea impedimente în aplicarea corectă a proiectului. Confuzia creată de aceste norme știrbește din calitatea actului normativ, pune în dificultate atingerea obiectivelor propuse la elaborarea proiectului și creează premise pentru compromiterea integrității atât în sectorul public, cât și în cel privat. Aceste norme urmează a fi examinate și îmbunătățite;

- proiectul mai cuprinde un șir de imperfecțiuni de redacție și ortografie, ceea ce implică necesitatea revizuirii întregului text al proiectului și asigurarea exprimării normelor juridice în mod coerent, clar și corect din punct de vedere ortografic.

Privite în cumul, ansamblul acestor formulări ambigue și omisiuni redacționale pot avea un impact negativ asupra relațiilor sociale pe care le reglementează și pot pune în pericol integritatea entităților publice, a agenților publici și celor privați vizajați de proiect. Prin intermediul normelor neclare se acordă alternative de comportamente ce urmează a fi selectate și realizate de responsabilii în mod neuniform și chiar abuziv.

Recomandări: Se recomandă, revizuirea prevederilor proiectului prin prisma asigurării respectării regulilor de redactare și a unității terminologice.

Obiecții generale asupra proiectului (trimiteri defectuase):

În proiect au fost identificate norme care fac referire la prevederile altui articol din proiect precum și la alte legi, însă unele dintre ele fac trimitere către norme eronate sau inexistente. Așadar, urmează a fi examinate și ajustate următoarele norme de trimitere: art. 30 alin. (2) lit. f) care face trimitere eronat la art. 27 alin. (3); art. 56 alin. (9) care face trimitere ia o normă inexistentă - art. 46 alin. (1) lit. d); art. 56 alin. (11) care face trimitere eronat la alin. (9) din același articol; art. 66 lit. c) care face trimitere eronat la art. 51 alin. (1) lit. d).

Totodată, urmează a fi luat în considerare faptul că art. 72 alin. (7) și art. 73 alin. (9) fac trimitere la Legea nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești, însă această lege urmează a fi abrogată la data de 27.08.2020 în temeiul art. 27 alin. (2) din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale.

Se acceptă

	<p>Normele de trimitere defectuoase identificate în proiect îi conferă acestuia un caracter confuz și lipsit de predictibilitate. Pericolul coruptibilității normelor de trimitere defectuoase constă în faptul admiterii apariției discreției agenților responsabili de implementarea proiectului de a interpreta și aplica normele în versiunea preferată.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Se recomandă revizuirea trimerilor care se conțin la art. 30 alin. (2) lit. f); art. 56 alin. (9); art. 56 alin. (11); art. 66 lit. c) din proiect, astfel încât normele la care se fac trimitere să existe și să fie relevante.</p> <p>Totodată, la art. 72 alin. (7) și art. 73 alin. (9) din proiect urmează a fi substituită trimiterea la Legea nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești cu o trimitere la Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale.</p> <p>Art. 58 alin. (3) din proiect</p> <p>Articolul 58. Eliberarea, conținutul și formatul certificatelor zootehnice care însoțesc animalele de reproducție și materialul germinativ provenit de la acestea</p> <p>(3) Societățile de ameliorare sau exploatarea zootehnice, asigură transmiterea în timp util a certificatelor zootehnice.</p> <p>Obiecții:</p> <p>Norma prenotată stabilește că emitenții certificatului zootehnic îl vor transmite solicitanților într-un timp util, fără a specifica un termen sau factori în funcție de care se va calcula termenul în cauză.</p> <p>Certificatul zootehnic reprezintă un act ce urmează a fi utilizat cu mai multe ocazii, cum ar fi; certificatul respectiv urmează a însoți animalul în cazul comercializării sau ai introducerii în țară a acestuia și în cazul în care se intenționează ca acest animal să fie înscris sau înregistrat în registrul genealogic (ort. 40 alin. (1) lit. d) din proiect); porcul de reproducție hibrid trebuie să fie însoțit de un certificat zootehnic pentru a putea fi înregistrat în registrele zootehnice (art. 48 alin. (3) lit. d) din proiect); pentru comerțul cu material germinativ, acesta trebuie să fie însoțit de un certificat zootehnic (art. 59 alin. (1) din proiect) etc.</p>	
		<p>Se acceptă</p> <p>Prevederea a fost redactată în felul următor: „Societățile de ameliorare sau exploatarea zootehnice, asigură transmiterea în termen de 30 de zile lucrătoare a certificatelor zootehnice, în caz de necesitate și de complexitatea serviciilor prestate de societățile de ameliorare și exploatarea zootehnice”</p>

	<p>Având în vedere că certificatul este necesar pentru a realiza mai multe acțiuni, omisiunea de a reglementa un termen concret și utilizarea expresiei „<i> timp util </i>” atentează la securitatea relațiilor sociale dintre emitenții certificatului zootehnic și solicitanții acestuia, or lipsa de claritate și previzibilitate a normei încurajează comportamentele abuzive și discreționare. Norma permite agenților responsabili de a aprecia și stabili în fiecare caz separat termene care le sunt convenabile, atât pentru propriile acțiuni, cât și pentru acțiunile altor subiecți de drept cărora aceste termene le sunt aplicabile.</p>	
	<p>Recomandări: Se recomandă modificarea art. 58 alin. (3) din proiect astfel încât să se stabilească un termen cert în care emitenții certificatului zootehnic să asigure transmiterea certificatului către solicitanți.</p>	
	<p>Art. 77 alin. (2) lit. b) din proiect Articolul 77. Acțiuni în cazuri constatate de neconformitate (2) în cazul în care activitățile respective societăți de ameliorare sau exploatații de ameliorare nu respectă cerințele programului de ameliorare Agenția: b) ia orice altă măsură pe care o consideră adecvată în vederea asigurării conformității cu normele prevăzute în prezenta lege.</p>	
	<p>Obiecții: Norma prenotată investește Agenția Națională pentru Zootehnie cu atribuția de a întreprinde orice măsuri pe care le consideră adecvate pentru a asigura conformitatea activităților societăților de ameliorare și exploatațiilor de ameliorare. Agenția în cauză actualmente nu există, însă în termen de 6 luni de la data entității. Atribuția cu care este investită Agenția este susceptibilă interpretării în sens larg, entitatea bucurându-se de o prerogativă excesivă și posibilă de implementat sau invocat în orice împrejurare. Expresia „<i> orice altă măsură pe care o consideră adecvată </i>” nu este de natură se exprime cu certitudine deciziile pe care le poate adopta entitatea publică sau acțiunile la care poate recurge. Formularea generală și neclară a atribuțiilor autorității publice generează posibilitatea alegerii de către funcționari a interpretării celei mai convenabile a atribuțiilor sale, fără a ține seama de alte</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>interese legitime și spiritul legii, executarea căreia urmează să o asigure prin activitatea sa.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Se recomandă excluderea literei b) din art. 77 alin. (2) a proiectului sau, după caz, completarea acestei litere cu acțiunile concrete și exhaustive pe care le poate întreprinde Agenția Națională pentru Zootehnie.</p> <p>IV. Concluzia expertizei</p> <p>Prin proiect se propune abrogarea Legii zootehniei nr. 412/1999 și a Legii nr. 371/1995 privind selecția și reproducția în zootehnie, iar în schimb, se propune adoptarea unei legi noi integrale care stabilește cerințe privind organizarea instituțională și administrarea sectorului zootehnic; cerințe privind întreținerea, alimentația, reproducerea și ameliorarea animalelor; cerințe privind recunoașterea societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare; drepturile și obligațiile deținătorilor de animale, ale societăților de ameliorare și ale exploatațiilor de ameliorare; etc.</p> <p>De asemenea, prin proiect se înființează Agenția Națională pentru Zootehnie în subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, care va fi responsabilă de efectuarea controlului activității de ameliorare în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p> <p>Deși prevederile proiectului urmăresc obiective de interes public, totuși în proiect au fost identificați factori de risc ce pot compromite integritatea în sectorul public și cel privat. În acest context, proiectul conține formulări confuze ce admit interpretări abuzive, norme de trimitere defectuoase, proceduri administrative ambigue, atribuții care admit derogări și interpretări abuzive, lipsa unor termene concrete etc.</p> <p>În concluzie, autorul urmează să redacteze proiectul prin prisma aspectelor și recomandărilor expuse în prezentul Raport de expertiză anticorupție.</p>
<p>13 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor</p>	<p>Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri</p>

	(nr.01-6/2112 din 22.08.2020)		
14	Academia de Știință a Moldovei (nr.632-14/7 din 24.08.2020)	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
15	Congresul Autorităților Locale din Moldova (nr.159 din 04.09.2020)	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
16	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (nr.DJ/3/041.1-8765 din 29.09.2020)	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
17	1. ÎS „Centrul Republican de Reproducție și Ameliorare a Animalelor 2.Federația Națională a Crescătorilor de Ovine și Căprine din Republica Moldova 3. Federația Națională a Crescătorilor de Ovine și Căprine pentru Carne și Lapte 4. Asociația Națională a Apicultorilor din Republica Moldova 5. Asociația Fermierilor-producători de Lapte 6.Asociația producătorilor și Exportatorilor de Carne de Bovină (nr.20-07/3633 din 14.08.2020)- numărul scrisorii remisă de către MADRM	Nu am primit raspuns	
18	Agencia Națională Siguranța Alimentelor (nr.01-6/572 din 25.02.2022)	1. În scopul utilizării unei terminologii unificate din actele normative aferente domeniului se propune ca în tot cuprinsul legii	Se acceptă

	<p>cuvântul „ fermă” la orice formă gramaticală să fie substituit cu cuvântul „exploatație” la forma gramaticală contextuală.</p> <p>2. La art. 6 lit. b) cuvântul „organizează” se va substitui cu cuvântul „ monitorizează”.</p> <p>3. La art. 8. alin. (3) textul „ordinul Agenție” se va substitui cu textul „hotărâre de Guvern”.</p> <p>Atragem atenția că Comisii similare mai există în cadrul ANSA, așa cum este Comisia medicamentului de uz veterinar și Comitetului național de etică pentru protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice, regulamentului de funcționare al cărora este aprobat prin hotărâri de Guvern.</p> <p>4. La art. 9 alin. (1) lit. j) cuvântul „moravuri” se va substitui cu cuvântul „practici”.</p> <p>5. La art. 14 alin. (4) după textul „La cerere se anexează” se completează cu textul „copia autentificată a autorizației/înregistrării sanitar- veterinar prevăzută de art. 18 al Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, ” și mai departe ca în text.</p> <p>6. La art. 16 alin.(1) și alin (4) se va completa cu o literă nouă ce va avea următorul cuprins: » dispun de autorizarea/înregistrare sanitar- veterinară conform prevederilor art. 18 al Legii nr. 221/ 2007 privind activitatea sanitară veterinară”.</p> <p>7. La art. 16 alin (4): în lit. b) cuvântul „tehnologice” se va substitui cu textul „de bunăstare și sănătate a animalelor”;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Comisia de ameliorare va fi un organ instituit de către Agenție și respectiv Regulamentul de funcționare ar fi mai bine să fie aprobat prin Ordinul ANSA. Deoarece nu este de competența Guvernului să aprobe Regulamentul unei Comisii interne a unei autorități publice.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial, deoarece recunoașterea se face pentru asociațiile deținătorilor de animale de rasă pură, care vor fi Asociațiile obștești non guvernamentale iar autorizația sanitar- veterinară se eliberează fiecărei întreprinderi în parte. Norma de trimitere la Legea nr. 221/2007 nu a fost introdusă deoarece la moment se elaborează proiectul Legii privind activitatea sanitară veterinară, care va abroga Legea nr. 221/2007.</p> <p>Se acceptă în condițiile expuse mai sus.</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---

în lit. d) se va expune în formula următoare:
„ hrană pentru animale completă, fiind administrată în cantități suficiente pentru a le menține într-o stare fiziologică normală de sănătate”.

8. La art. 55 textul „ Guvernul prin intermediul instituțiilor din subordine adoptă următoarele măsuri:

a) interzice introducerea în țară, ca animale de reproducție sau material germinativ provenit de la acestea, a animalelor, a materialului seminal, a ovulelor sau a embrionilor acestora originare din străinătate sau țara de proveniență a acestora.

b) interzice înscrierii în registrele genealogice ale societăților de ameliorare sau înregistrarea în registrele zootehnice ale exploatațiilor de ameliorare a animalelor de reproducție și a descendenților obținuți din material germinativ provenit de la acestea originare din străinătate sau țara de proveniență a acestora.” se substituie cu textul „, se aplică prevederile articolului 21 al. Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară”.

9. La art. 55 alin (5) în final se completează cu textul „, conform prevederilor Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară”

10. Nota informativă urmează a fi revizuită în deosebi fundamentarea economică- financiară, deoarece argumentările autorului privind resursele financiare necesare privind implementarea sunt irelevante, or proiectul prevede necesitatea efectuării unor testări de laborator destul de complexe cum ar fi controlul filiației pe baza analizei ADN-ului sau a analizei grupelor sanguine costul cercetării unei singure probe fiind de cca. 2500 lei pentru fiecare probă testată. La fel, în cadrul ANSA ar urma crearea unui serviciu în cadrul Direcției sănătatea și bunăstarea animalelor, car ar urma să asigure implementarea și verificarea respectării prevederilor prezentei legi, presupunând resurse umane suplimentare. Tot odată urmează a se lua în calcul necesitatea dotării corespunzătoare cu echipamente și facilități necesare în scopul menționat.

La fel, având în vedere că pentru asigurarea implementării și verificării proiectului în cauză ar fi rațional de creat un serviciu pentru monitorizarea și controlul reglementărilor în domeniul zootehnicii se propune autorului să completeze rubrica „Modul de încorporare a actului în cadrul Normativ în vigoare” cu un punct nou care va avea următorul cuprins:

Se acceptă

Se acceptă

Se acceptă

		<p>„7. Modificări a Hotărârii Guvernului nr. 600/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor”.</p> <p>De asemenea, proiectul prevede o serie de registre care se propun a fi duse fie pe suport de hârtie, fie într-un fișier electronic simlu, astfel având în vedere tendințele de digitalizare care devine din ce în ce mai imperative, propunem ca acestea să fie substituite cu posibile softuri informaționale ce vor optimiza extrem de mult colectarea, procesarea și utilizarea informațiilor respective. La fel vor fi prevăzute și sursele de finanțare a acestora inclusiv necesitatea elaborării conceptelor tehnice de funcționare.</p>	
Reavizarea proiectului legii zootehniei în conformitate cu indicația Cancelariei de Stat nr. 31-06-2595 din 14 martie 2022			
1	Centrul de Armonizare a Legislației Nr. 31/02-69-2884 din 21.03. 2022	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
2	Misterul Sănătății nr. 05/1043 din 21.03.2022	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
3	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Nr. DI/3/041.1-3204 din 22.03.2022	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
4	Congresul Autorităților Locale din Moldova Nr. 48 din 23.03.2022	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
5	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor Nr. 01-6/911 din 24.03.2022	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
6	Ministerul Finanțelor Nr. 09/2-09/2868 din 24.03.2022	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri Concomitent, ținem să remarcăm că, în cazul survenirii unor cheltuieli neprevăzute/suplimentare pentru autoritatea competentă în zootehnie, acestea urmează a fi acoperite din contul și în limita disponibilităților alocațiilor aprobate.	Se acceptă În Nota Informativă la compartimentul “ Fundamentare economico-financiară” a fost introdusă propunerea menționată în aviz.
7	Ministerul Economiei Nr.03-970 din 05.04.2022	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri	
8	Ministerul Justiției Nr. 04/3134 din 04.04.2022	1. La sursa de publicare a Regulamentului (UE) 2016/1012, textul „L 171” va fi succedat de textul „/66”.	Se acceptă

	<p>2. Noțiunea „autoritatea competentă în zootehnie” dublează prevederile art. 6 alin. (1), motiv pentru care, propunem excluderea acesteia de la art. 3.</p> <p>3. La art. 6 alin. (2) lit. e), se va revizui referința la art. 56 or, acesta nu cuprinde neconformități.</p> <p>4. În conformitate cu pct. 13 sbp. 11) din <i>Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 600/2018</i>, directorul general emite ordine.</p> <p>Prin urmare, la art. 8 alin. (3), referința la ordinul Agenției se va substitui cu referința la ordinul directorului general al Agenției (obiecție valabilă și la art. 14 alin. (7) și alin. (13)).</p>	<p>Se acceptă</p>	
<p>Se acceptă</p>		<p>Nu se acceptă, întrucât potrivit articolului 10 alineatul (1) din Codul administrativ „actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de <i>autoritatea publică (...)</i>” în același timp articolul 7 din Codul administrativ definește drept autoritate publică ca acea „<i>structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.</i>” Ori, din această perspectivă, nu poate fi considerat directorul general al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor drept autoritate publică. În pofida faptului că directorul emite ordinul, acest act este expresia voinței autorității pe care o conduce, dar nu expresia voinței proprii. De altfel, în cazul contestării actului administrativ, emis de directorul general, parte în proces este Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, dar nu directorul.</p>	<p>Se acceptă în urma redactării art. 14 și art.19, au devenit art.13 și art.18</p>
	<p>5. La art. 14:</p> <p>1) La alin. (4), se va revizui referința la art. 19 și art. 35 or, aceste articole nu conțin informații care trebuie să fie indicate în proiectul programului de ameliorare.</p>		

	<p>2) Prevederea de la alin. (5) este expusă defectuos din punct de vedere gramatical, prin urmare, aceasta se va ajusta corespunzător.</p>	
	<p>6. La art. 16 alin. (4) lit. a), cuvintele „să dispună de” urmează a fi excluse ca fiind excedente.</p>	<p>Se acceptă în urma redactării art. 16 a devenit art.15</p>
	<p>7. Prevederile de la art. 17 alin. (1) lit. m)-p) nu se integrează armonios în text, prin urmare, acestea se vor reformula.</p>	<p>Se acceptă în urma redactării art. 17 a devenit art.16</p>
	<p>8. La art. 28 alin. (2), textul „lit. b) alin. (1)” și textul „lit. c) alin. (1)” se va substitui cu textul „alin. (1) lit. b)” și textul „alin. (1) lit. c)”.</p>	<p>Se acceptă în urma redactării art. 28 a devenit art.27</p>
	<p>9. La art. 33 alin. (5), literele nu sunt însemnate succesiv, lipsind litera a).</p>	<p>Se acceptă în urma redactării art. 33 a devenit art.32</p>
	<p>10. La art. 39 alin. (2), se va vedea referința la metodele menționate la art. 48 alin. (1), deoarece la acest element structural sunt enumerate informațiile care trebuie să le conțină certificatul zootehnic pentru porcii de reproducție hibridi.</p>	<p>Se acceptă în urma redactării art. 39 a devenit art.38</p>
	<p>11. La art. 40:</p> <p>1) La alin. (8), referința la metodele menționate la art. 37 alin. (1) se va substitui cu referința la cerințele menționate la art. 37 alin. (1).</p> <p>2) La alin. (11), referința la valorile minime de fiabilitate menționate la alin. (9), se va revizui or, la alin. (9) se face referință la valorile de ameliorare.</p> <p>3) La alin. (12) lit. a), se va revizui referința la art. 31 alin. (2) or, art. 31 alin. (2) nu cuprinde prevederi referitoare la metode.</p>	<p>Se acceptă în urma redactării art. 40 a devenit art.39</p>
	<p>12. La art. 54 alin. (1) lit. g), referința la art. 52 se va substitui cu referința la art. 53 or, temeiuri cu privire la retragerea dreptului de desfășurare a activității de ameliorare sunt indicate la art. 53.</p>	<p>Se acceptă în urma redactării art. 54 a devenit art.53</p>
	<p>13. Dispoziția de la art. 57 alin. (4), se va revizui or, aceasta este confuză.</p>	<p>Se acceptă în urma redactării art. 57 a devenit art.56</p>
	<p>14. Se va vedea numerotarea capitolelor deoarece nu este consecutivă, Capitolul XII fiind indicat în mod repetat.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>15. Dat fiind că reprezentarea Guvernului în Parlament constituie una din funcțiile Ministerului Justiției, stabilite la pct. 6 din <i>Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 698/2017</i>, precum și ținând cont de uzanțele normative, propunem includerea ministrului justiției în lista contrasemnatarilor hotărârii Guvernului de aprobare a proiectului de lege.</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>Cu privire la comentariul expus în sinteză la proiectul legii zootehniei referitor la sintagma „ordinul Agenției” propunem înlăturarea cuvintelor „prin ordinul” în acest caz norma va face referire la competența Agenției de a aproba regulamentul, indicii minimi de încadrare în categoria de prăsilă, etc, în cazul în care se va specifica tipul actului-ordin, urmează a fi menținută referința la directorul general al Agenției, conform atribuției.</p> <p>Cu toate acestea, observăm, că redacția proiectului de lege prezentată spre re-avizare a suportat modificări semnificative de concept, inclusiv ce ține de desemnarea unei alte autorități competente în zootehnie și anume Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. Constatăm, că activitățile care cad sub incidența acestui proiect, potrivit obiectului, domeniului de aplicare, scopului și obiectivelor propuse (art.1 și 2 din proiect), nu se înscrie în mandatul legal deținut în prezent de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor pentru care recomandăm reconsiderarea acestui fapt, inclusiv corelarea prevederilor art.3 și art.6 alin.(1).</p> <p>Menținem recomandarea de la pct. 12 subpct.2) și 3) din „Sinteza obiectiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului de Lege a zootehniei în urma realizării” (18.06.2020). Din perspectiva competențelor și instrumentelor de organizare instituțională și administrare a sectorului zootehnic, cu titlu exemplificator, semnalăm că, proiectul de lege reglementează insuficient conduita, interconexiunea autorităților enunțate la art.5-8, în unele contexte, iar conținutul art.1 „<i>obiectul și domeniul de aplicare</i>” nu este în corelare cu conținutul propriu-zis expus în proiectul de lege. Mai mult ca atât, denumirile de capitele, în unele contexte, nu reflectă esența și mecanismul generic care necesită expus într-un act normativ primar potrivit rigorilor expuse în Legea nr. 100/2017 privind actele normative (spre exemplu: prevederile din cap.III-IV, inclusiv denumirile de capitele nu sunt corelate cu prevederile expuse la art.1 alin.(1) lit.b); la cap.III există discrepanțe și în interiorul acestuia în care se conține doar prevederi ce țin de drepturile deținătorilor de animale, interdicții cu referire la protecția animalelor care sunt evazive și doar pentru deținătorii de animale și alte persoane fizice sau juridice, precum și alimentarea animalelor care la fel este expusă voalat și care nu se regăsește în denumirea cap.III, dar care se regăsește la art.1 alin.(1) lit.b). Totodată, noțiunea de „<i>deținător de animale</i>”, pentru care proiectul de lege înaintea atât drepturi cât și alte prevederi</p>	<p>Ministerul Justiției Ședința de lucru online pe din 11.04.2020</p> <p>Î.S. Centrul Republican pentru Ameliorare și Reproducție Animalelor Nr.01/22-28 din 04.04.2022</p>
<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă, textul proiectului a fost redactat în conformitate cu obiecțiile expuse în avizul Ministerului Justiției.</p>		

conceptuale în cadrul mecanismului de funcționare a acestuia, a fost exclus din art.3, etc.).

Un alt aspect de concept este, că proiectul de lege nu reține discreția inerentă a activității autorităților menționate la art.5-8, acestea reglementând doar anumite aspecte formale supuse aprecierii de autorități în cauză, lăsând neacoperită necesitatea de evaluare, precum și de pronunțare asupra unor cerințe de fond. Mai mult ca atât, cu titlu exemplificator, recomandăm ca definițiile să fie uniformizate cu textul expus în conținutul proiectului de lege (spre exemplu: la art.3 noțiunea „*autoritatea competentă în zootehnie*” conține înșiși desemnată în acest sens, iar „*autoritatea competentă de ameliorare*” nu, fiind expusă generic „*desemnată de către Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare*”, noțiunea „*comisia de ameliorare*” este reiterată și la art.8 în care se utilizează un alt limbaj cu mai multe competențe (a se vedea, în acest sens, art.8 alin.(1) lit.c) parțial și lit.d)). Mai mult ca atât, atragem atenția că „Comisia de ameliorare” (art.8 alin.(2)) nu conține reprezentanți din „Autoritatea competentă de ameliorare” ceea ce potrivit atribuțiilor atribuite acesteia, în contextul proiectului de lege, se mențin discrepanțe în funcționalitatea mecanismului în sine și respectiv implementarea actului normativ primar nu ar produce efecte potrivit scopului propus.

Ajustarea proiectului de lege, urmare procesului de transparență decizională, operează multiple schimbări de concept (spre exemplu: proiectul de lege remis la prima avizare a conținut o singură autoritate de profil „*Agenția Națională pentru Zootehnie*pe parcurs, la zi, respectiv 2 autorități „*Autoritatea competentă în zootehnie*” și „*Autoritatea competentă de ameliorare*”). În acest sens, sugerăm ca delimitarea atribuțiilor să fie efectuată în modul corespunzător pentru a întruni toate aspectele necesare ca mecanismul de implementare a acestui proiect de lege pe viitor să fie funcțional (spre exemplu prevederile expuse la art.6 alin.(2) lit.b), f), h) etc). Mai mult ca atât, atribuțiile „Autorității competente de ameliorare” (art.7) sunt expuse evaziv și foarte vagi, iar lit.b) și c) sunt reflectate distanțat și soase din context. Respectiv, atribuțiile acestei autorități spre exemplu ar trebui să includă aspecte concludente ce țin de organizarea lucrărilor de ameliorare a resurselor genetice; organizarea lucrărilor de evidență zootehnică și bonitare a diferitor specii de animale; organizarea ameliorării raselor de animale cu implementarea înșămânțărilor artificiale, etc.

Se acceptă, prevederile art.7 au fost excluse, deoarece atribuțiile autorității competente de ameliorare vor fi prevăzute în Regulamentul de funcționare a autorității, textul proiectului a fost redactat și articolele au fost numerotate în ordinea conscutivă.

Se acceptă

Totodată, pentru ca dispozițiile de conținut expuse în proiectul de lege să fie conforme și să reglementeze în fond rapoartele sociale care formează obiectul acestuia, precum și regulile, drepturile, obligațiile și modul de realizare a acestora, respectiv și consecințele juridice ale nerespectării acestora, recomandăm:

- revizuirea tuturor referințelor efectuate în proiectul de lege (spre exemplu, referința eronată produsă la art.14 alin.(8), etc);
- delimitarea clară a atribuțiilor între autoritățile expuse în proiectul de lege (spre exemplu, atribuția menționată la art.14 alin.(10), în coraport cu cele enunțate la art.6 alin.(2) lit.a) și art.8 alin.(1) lit.a). Astfel, este neclar și confuz, și anume care din autoritățile expuse în prezentul alineat este autoritatea abilitată cu drept să recunoască societățile de ameliorare, fermele zootehnice de prăsilă și exploatațile de ameliorare potrivit scopului propus;
- pentru ca cerințele privind recunoașterea societății de ameliorare, a exploatații de ameliorare și a fermei zootehnice de prăsilă (art. 16 alin.(1)) să nu poarte un caracter favorizat pentru unii și defavorizat pentru alții, sugerăm ca acestea să fie de directă aplicare pentru toate asociațiile deținătoare de animale;
- cu referire la dispunerea de autorizații sanitar - veterinar, de la caz la caz, recomandăm ca autorul proiectului de lege să solicite opinia autorității competente în acest sens în coraport cu actele normative tangente de domeniu;
- *potrivit art.16 alin.(4)*, „Deținătorilor animalelor din alte specii de cât cele de bovină, ovină, caprină, porcină sau ecvină **trebuie să depună de: ”** *In contextul redacției, se subînțelege* exceptarea celor mai importante specii din zootehnie de la această normă, normă conformă inclusiv pentru acestea. Generic vorbind, sugerăm revizuirea acesteia, iar toate dispozițiile de conținut din prezentul proiect de lege, respectiv să fie sistematizate într-o succesiune logică, dispozițiile de drept material precedându-le pe cele de ordin procedural;
- consultarea conceptuală de profil/de specialitate a mecanismului de elaborare, aprobare, notificare, respectiv de conținut al unui Plan de ameliorare (art. 17-20) prin prisma aspectelor expuse, inclusiv cele enunțate și la art.8 alin.(3), (4), art.9, art. 12 din Regulamentul UE 2016/1012, etc.

Adițional, supunem atenției Dvs. următoarele propuneri și recomandări punctuale (neexhaustive):

Ținând cont de faptul că art.3 definește un șir de noțiuni, sugerăm ca proiectul de lege să fie revizuit, ajustat integral în contextul evitării parafrazărilor nereușite și rupte din context, care exprimă în unele cazuri un alt conținut, deviind de la noțiunea propriu zisă (spre exemplu: noțiunea „*ameliorarea animalelor*” (art.3) vis-a-vis de repetate din art. 12 alin.(1); noțiunea „*comisia de ameliorare*” (art.3) cu prevederile enunțate la art.8 alin.(1); noțiunea „*rasă*”, respectiv cu parafrazățile utilizate la art. 17 alin.(1) lit.b), etc.

Reieșind din faptul, că proiectul de lege prevede drepturile deținătorilor de animale în art.9 alin.(1) și art.21 alin.(2), sugerăm ca în cazul în care deținătorii de animale participă la programul de ameliorare pe lângă drepturile expuse în acest sens (art.21 alin.2)) să se facă doar referințele corespunzătoare, tangente art.9 alin.(1). Un alt aspect, care este supus atenției Dvs este că pentru această categorie de subiecți, proiectul de lege prevede doar drepturi și nu și obligațiuni/responsabilități ca în restul cazurilor.

Totodată, remarcăm că deși, potrivit Sintezei (18.06.2020), unele propuneri/recomandări ale ÎS CRARA au fost acceptate, ajustările corespunzătoare nu se regăsesc în textul proiectului de lege, iar cu referire la cele neacceptate/acceptate parțial (pct.12 subpct.5), 13), 16) și 18) din sinteză), propunem autorului sintezei să revadă argumentele enunțate, deoarece acestea nu se referă la propunerile, argumentele ÎS CRARA. Totodată, reiterăm că este necesar ca proiectul de lege, în redacție finală, să fie prezentat la reavizare repetată către instituțiile statului de specialitate, de domeniu, aspect care ar permite evitarea unor eventuale consecințe negative în contextul implementării ulterioare a acestui act normativ primat care este atât de important pentru dezvoltarea acestui sector.

În final, recomandăm reevaluarea suplimentară a prevederilor proiectului de lege în corelare cu Sinteza, Nota informativă și Analiza impactului de reglementare la proiectul legii zootehnice, având în vedere inclusiv propunerile și îngrijorările semnalate în avizele ÎS CRARA și manifestăm disponibilitatea pentru furnizarea explicațiilor și precizărilor necesare pe marginea acestora.